

A SOPRONI
MAGY. KIR. ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA
XXIX. ÉVI
ÉRTESÍTŐJE

1903—904.

—♦♦♦—

KÖZLI :
WALLNER IGNÁ CZ Dr.
IGAZGATÓ.

SOPRON,
ROMWALTER ALFRÉD KÖ- ÉS KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETE.
1904.

Egy minimum-problema megfejtése elemi geometriai módszerrel.

A háromszög nevezetes pontjai, melyekkel növendékeink a középiskolában megismerkednek: a magassági pont, a beírható és körülírható kör középpontja és a súlypont.

A súlypontnak az az érdekes tulajdonsága van, hogy a háromszög csúcsaitól való távolságainak négyzetösszege kisebb, mint bármely más a háromszög síkjában levő pontra nézve, azaz: a háromszög csúcspontjaitól való távolságok négyzetösszege a súlypontra nézve minimum.

Érdemes lesz azt a pontot is megkeresni, a melyre nézve a csúcsoktól vett távolságok összege minimum. Oly pont, melyre nézve a csúcsoktól való távolságok összege maximum volna, nincsen; mert ha megadunk a háromszög síkjában egy pontot, könnyen találhatunk a síkon más oly pontot, melyre nézve a háromszög csúcsaitól való távolságok összege nagyobb lesz. Ilyen pontot következőképen keresünk: az előbb adott pontnak a háromszög háromcsúcsától való távolságai között mindenesetre van egy legnagyobb; ha ezen legnagyobb távolság és a háromszög köré írható kör küllőjének összegével, mint küllővel, a körülírható kör középpontjából kört írunk le, akkor ezen körön kívül fekvő bármely pont a követelménynek megfelel.

Az a pont, melynek a kívánt minimum-tulajdonsága megvan, analitikai kutatások révén ismeretes. Schlömilch „Übungsbuch zum Studium der höheren Analysis“ c. művében, mint példát tárgyalja, a differenciál-számítás alkalmazására, a kétváltozós függvények szélső értékeinek keresése céljából. Az eredmény, melyet megállapít: az a pont, melyből a háromszög három oldala egyenlő szögek alatt látható — 120° — 120° -ú szögek — olyan, hogy a csúcsoktól való távolságok összege reá nézve minimum.

A tárgyalás annyiban hiányos, a mennyiben nem vizsgálja meg a minimum megállapítására szolgáló kriteriumokat és hogy minden esetben úgy áll-e az eredmény, a mint azt megállapítja. T. i. olyan pont, melyből a háromszög mindegyik oldala egyenlő szög alatt látható, csak akkor létezhetik, ha a háromszög mindegyik szöge kisebb 120° -nál. Kérdés tehát, hogy áll a dolog, ha a háromszögben egy 120° -ú szög, vagy egy ennél nagyobb van?

Célszerűbbnek látszik analitikai vizsgálat helyett a szintetikus geometria módszereihez folyamodni; ebben az esetben utóbbi jobban simul a tárgyhoz, annak természetéhez.

Vizsgálatom eredményét a következő tételben bocsátom előre:

Legyen ABC oly háromszög, melynek mindegyik szöge kisebb 120° -nál; ha oldalai fölé egyenlő oldalú háromszögeket szerkesztünk, melyeknek csúcsai A', B', C' és ezen csúcsokat összekötjük az ABC háromszög szemközt fekvő A, B, C csúcsaival, a három összekötő egyenes AA', BB', CC' egy O pontban metszi egymást; legyen továbbá az ABC háromszög síkjának tetszésszerű pontja P és képezzük ennek az A, B, C csúcsoktól vett távolságainak összegét; ezen összeg minimum lesz, ha P pont az előbb definiált O pontba esik, azaz:

$$\overline{AP} + \overline{BP} + \overline{CP} \geq \overline{AO} + \overline{BO} + \overline{CO}$$

O pont az ABC háromszögön belül fekszik. Ha azonban az ABC háromszögnek pl. a C csúcsnál fekvő szöge 120° -ú, akkor ezen szög csúcsa lesz az O pont:

$$\overline{AP} + \overline{BP} + \overline{CP} \geq \overline{AC} + \overline{BC} + \overline{CC} \quad \text{de } \overline{CC} = 0$$

Ha pedig az ABC háromszögnek egyik szöge, pl. a C csúcsnál fekvő, nagyobb 120° nál, O pont a háromszögön kívül esik és ekkor

$$\overline{AP} + \overline{BP} + \overline{CP} \geq \overline{AO} + \overline{BO} - \overline{CO}$$

mivel most $\overline{CO}$ iránya ellenkezik avval az iránnyal, a mellyel bír, ha C szög kisebb 120° -nál; tehát $\overline{CO}$ nak most negatív értelmet kell tulajdonítanunk.

Bizonyítsuk be először, hogy AA', BB', CC' egy O ponton mennek keresztül.

Ha a háromszög egyik szöge 120° , a dolog evidens. Legyen C csúcsnál a 120° -u szög. Ekkor az $\overline{AC}$ és $\overline{BC}$ oldalak fölé írt egyenlő oldalú háromszögek egy-egy oldala a $\overline{BC}$, ill. $\overline{AC}$ meghosszabbításába esik: AA' és BB' , a C csúcsban metszik egymást, mely egyszersmind a $\overline{CC'}$ egyenesnek pontja. C az AA', BB', CC' , egyenesek közös pontja. (L. 1. ábra).

Legyen azonban ABC háromszögnek mindegyik szöge kisebb 120° -nál. Segítségül vesszük azon körülményt, hogy:

$$\triangle ACA' \cong \triangle BCB' \quad \text{I.)}$$

$$\text{ugyanis } \overline{AC} = \overline{B'C}$$

$$\overline{A'C} = \overline{BC}$$

$$\angle ACA' = \angle BCB' = \angle ACB' + 60^\circ$$

$$\text{tehát } \angle CAA' = \angle CBB' \quad \text{1.)}$$

$$\text{és } \angle CA'A = \angle CBB' \quad \text{2.)}$$

Ha már most AA' és BB' metszéspontja O , akkor $\overline{CO}$ távolság A -ból és B' -ből 1) szerint egyenlő szögek alatt látható, tehát $AB'CO$ húrnégyszög; Ép így 2) szerint $BA'CO$ is húrnégyszög. Ennélfogva

$$\left. \begin{aligned} \angle AOC &= \angle BOC = 120^\circ \\ \text{és így } \angle AOB &= 120^\circ \end{aligned} \right\} \quad \text{3.)}$$

azaz $AC'BO$ is húrnégyszög. $\overline{CO}$ meghosszabbítva átmegy C' -n, mivel $\overline{BO}$ a $\overline{CO}$ meghosszabbításával 60° -ú szöget képez, oly kerületi szöget tehát, melynek ha egyik szára B -n, a második szükségképen C' -n halad keresztül. (L. 2. ábra).

Ha az ABC háromszögnek egyik szöge (C csúcsnál) nagyobb 120° -nál, érvényes az I.) kongruencia és az 1) 2) 3) folyományok is, kissé módosított alakban, t. i.

$$\begin{aligned} A'OC < B'OC &= 120^\circ \\ \text{tehát } AOB < A'OB &= 120^\circ \end{aligned}$$

$\overline{CO}$ a $\overline{BO}$ -val 60° -ú szöget képezvén, meghosszabbítva keresztül megy C' -n. (L. 3. ábra).

Tételünk első része tehát minden esetben érvényes. Általános érvényességű a következő segédtétel is:

I. *Segédtétel.*

$$\overline{AA'} = \overline{BB'} = \overline{CC'}$$

Ugyancsak az I.) kongruenciából folyik, hogy

$$\overline{AA'} = \overline{BB'}.$$

Mivel továbbá $BCC' \triangle \cong BAA' \triangle$ II.

azért $\overline{CC'} = \overline{AA'}$.

II. *Segédtétel.*

A háromszögek alaptulajdonságából folyik, hogy

$$\overline{AA'} < \overline{AB} + \overline{BA'} \text{ azaz } \overline{AA'} < \overline{AB} + \overline{BC}$$

$$\overline{AA'} < \overline{AC} + \overline{CA'} \quad „ \quad \overline{AA'} < \overline{AC} + \overline{BC}$$

$$\text{Ép így } \overline{BB'} < \overline{AB} + \overline{AC} \quad \text{és} \quad \overline{BB'} < \overline{AC} + \overline{BC}$$

$$\overline{CC'} < \overline{AB} + \overline{BC} \quad „ \quad \overline{CC'} < \overline{AB} + \overline{AC}$$

tehát, tekintetbe véve, hogy $\overline{AA'} = \overline{BB'} = \overline{CC'}$:

ha egy háromszög — melynek egyik szöge sem 120° -ú, bármelyik oldala fölé egyenlő oldalú háromszöget szerkesztünk, ennek csúcsa és a háromszögnek vele szemközt fekvő csúcsa közti távolság kisebb bármelyik két oldal összegénél.

Ha azonban az egyik szög 120° -ú, ama távolság — a háromszög bármelyik oldala fölé irt egyenlő oldalú háromszög csúcsa és a háromszögnek ezzel szemközt fekvő csúcsa között — egyenlő a 120° -ú szöget bezáró oldalak összegével.

$$\left[\begin{array}{l} \text{Ekkor ugyanis } \overline{CC'} = \overline{AA'} = \overline{BB'} = \overline{AC} + \overline{BC} \left\{ \begin{array}{l} < \overline{AB} + \overline{AC} \\ < \overline{AB} + \overline{BC} \end{array} \right. \\ \text{mivel } \overline{AC} \text{ és } \overline{CA'}, \text{ ill. } \overline{BC} \text{ és } \overline{B'C} \text{ egyenesbe esnek.} \end{array} \right]$$

Ezen két eset a következőképen foglalható össze általánosabb tételbe:

Ha $A_1A_2A_3$ egyenlő oldalú háromszög síkjában tetszésszerinti P pontot veszünk úgy

$$\overline{A_1P} \leq \overline{A_2P} + \overline{A_3P} \text{ (analog a többi csúcsokra)}$$

az egyenlőségi jelet megengedve, ha P pont az $A_1A_2A_3$ háromszög köré irt kör $\widehat{A_2A_3}$ ívén fekszik.

Az $\overline{A_2A_3}$ egyenes, a síkot két részre osztja; ha P abban a részben fekszik, a melyben nem fekszik A_1 , a tétel már be van bizonyítva, t. i. $A_1A_2A_3$ az A_2A_3P háromszög $\overline{A_2A_3}$ oldala fölé szerkesztett egyenlő oldalú háromszög. (L. 4. ábra.)

Ha pedig P ugyanazon félsíkban fekszik, melyben A_1 , akkor már $\overline{A_2P} > \overline{A_1P}$ vagy $\overline{A_3P} > \overline{A_1P}$, ha P a háromszögön kívül esik. Ekkor ugyanis az A_1A_3P háromszögben. (L. 5. a) ábra.)

$$\begin{aligned} \overline{PA_1A_3} < > 60^\circ \\ \overline{A_1A_3P} < < 60^\circ \\ \text{tehát } \overline{A_3P} > \overline{A_1P} \end{aligned}$$

Vagy az A_1A_2P háromszögben hasonló okból $\overline{A_2P} > \overline{A_1P}$. (L. 5. b) ábra.)

Ha P az $A_1A_2A_3$ háromszögön belül volna, (L. 6. ábra.)

$$\begin{aligned} \overline{A_1P} < \overline{A_1M} < \overline{A_1A_2} \\ \overline{A_1A_2} = \overline{A_2A_3} < \overline{A_2P} + \overline{A_3P} \\ \text{tehát } \overline{A_1P} < \overline{A_2P} + \overline{A_3P} \end{aligned}$$

Egyszerűen látható végül a tétel, ha P az $A_1A_2A_3$ háromszöget meghatározó egyenesek valamelyikén fekédnék.

Ha már most az ABC háromszög mindegyik szöge kisebb 120° -nál, akkor

$$\overline{AA'} = \overline{BB'} = \overline{CC'} = \overline{AO} + \overline{BO} + \overline{CO}$$

mert előbbi tételünknel fogva

$$\overline{A'O} = \overline{BO} + \overline{CO} \text{ s. í. t.}$$

Ha azonban a C csúcsnál fekvő szög nagyobb 120° -nál

$$\overline{AA'} = \overline{BB'} = \overline{CC'} = \overline{AO} + \overline{BP} - \overline{CO}$$

$$\text{Ugyanis } \overline{CC'} = \overline{C'O} - \overline{CO}$$

$$\text{és } \overline{C'O} = \overline{AO} + \overline{BO}$$

Legyen már most P a síknak tetszőszerinti pontja. A II. segédtételből folyik, hogy

$$\overline{C'P} \leq \overline{AP} + \overline{BP}$$

$$\text{De } \overline{CP} + \overline{C'P} > \overline{CC'}$$

és így $\overline{CP} + \overline{BP} + \overline{AP} \geq \overline{CC'}$ az egyenlőséget csak akkor engedve meg, ha P pont összeesik O ponttal.

[Ha P a $\overline{CC'}$ egyenesen fekédnék, esetleg

$$\overline{CP} + \overline{C'P} = \overline{CC'}$$

$$\text{de akkor } \overline{C'P} < \overline{AP} + \overline{BP}]$$

Tehát, ha ABC háromszög mindegyik szöge kisebb 120° -nál, akkor

$$\overline{AP} + \overline{BP} + \overline{CP} \geq \overline{AO} + \overline{BO} + \overline{CO};$$

ha C csúcsnál fekvő szöge $= 120^\circ$,

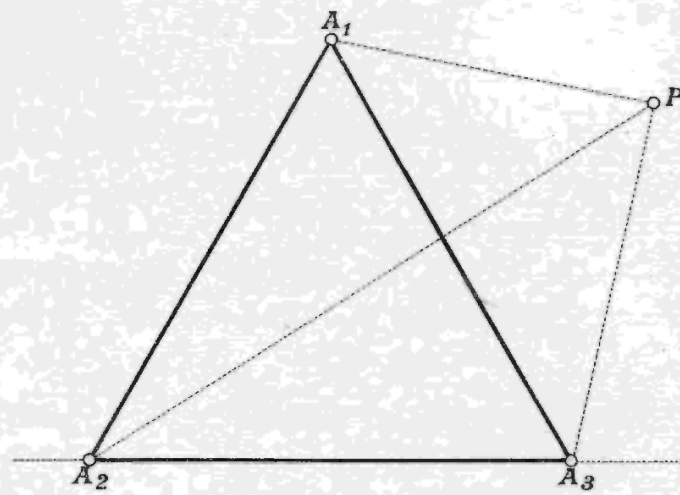
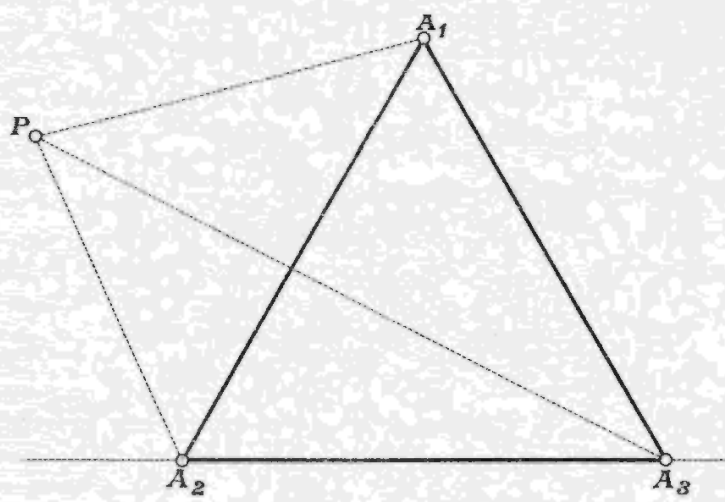
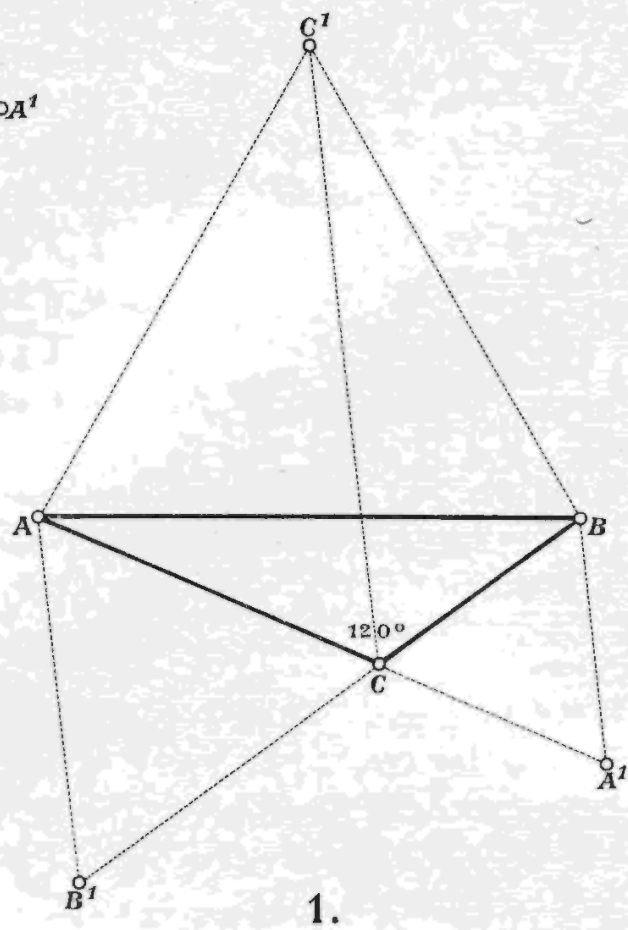
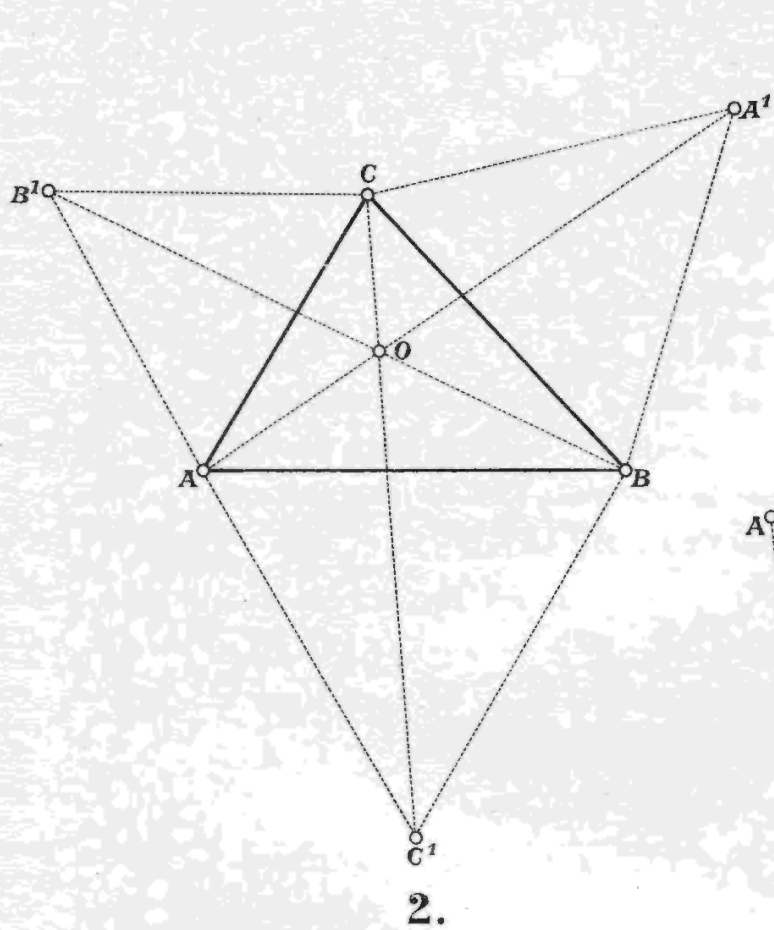
$$\overline{AP} + \overline{BP} + \overline{CP} \geq \overline{AC} + \overline{BC} + \overline{CC};$$

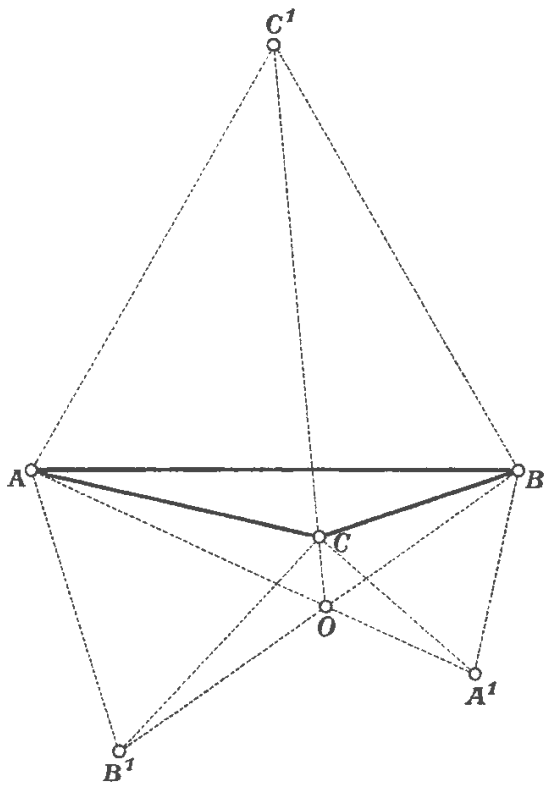
ha C csúcsnál fekvő szöge $> 120^\circ$,

$$\overline{AP} + \overline{BP} + \overline{CP} \geq \overline{AO} + \overline{BO} - \overline{CO}.$$

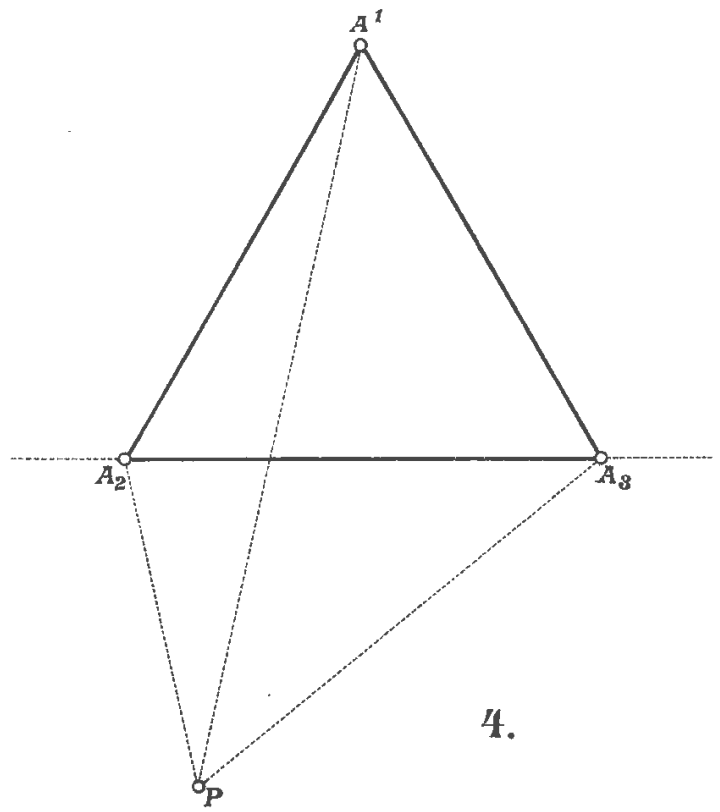
Q. e. d.

Faragó Andor.

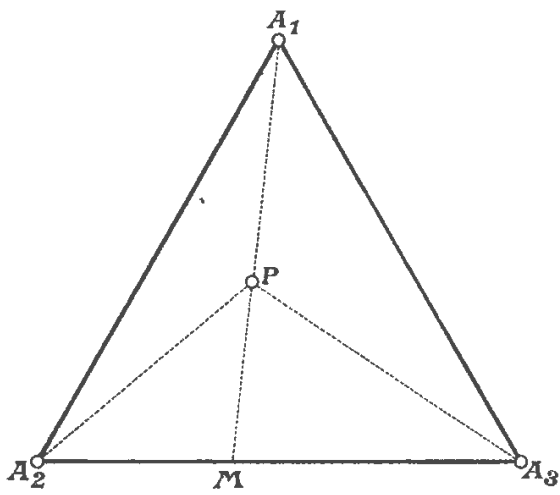

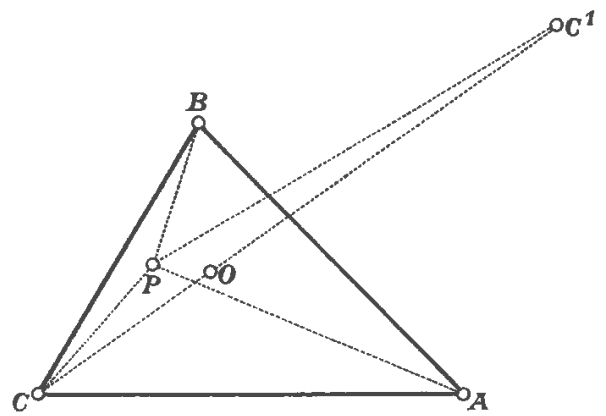
3.

4.

6.

7.

I.

Adatok az intézet 1903|1904. tanévi történetéhez.

1. **A tanév megkezdése.** Az 1903—1904. tanévre szóló beiratkozásokat 1903. június 30-án, július 1., 2., 3., 4. és 5-én, valamint szeptember 1., 2. és 3-án végeztem. Az I. osztályba jelentkező 12 évesnél idősebb tanulók szülőivel tudattam, hogy a felvétel feltételeesen történik. A felvételi-, javító-, pótló- és magánvizsgálatokat augusztus 31-én tartottuk. Az iskolaév megnyitó ünnepélye szeptember 4-én volt. Az ünnepély után közöltük a tanulókkal a tanintézet „Rendtartási szabályait“, az órarendet és más tudnivalókat. 5-én kezdődött a rendes tanítás, amely 1904. június 11-ig tartott.

2. **Istentiszteletek** (vallásfelekezetek szerint), **ünnepélyek :**

Szept. 4-én : „Veni Sancte“ és a tanév ünnepélyes megnyitása. Szónok : az igazgató.

Okt. 4-én : Ő Felsége nevenapján hálaadó istentisztelet.

Okt. 6-án : gyász-istentisztelet az aradi vértanúk emlékére. A „Berzsenyi kör“ kegyeletének kifejezést adott az okt. 4-én tartott díszgyűlés alkalmával, amely a következő műsorral folyt le :

1. „Hymnus.“ Énekli az ifjúság.
2. „Október hatodikán“. Kiss L. Józseftől. Szavalja : Lauffer Ignác VIII. oszt. tanuló.
3. „Ünnepi beszéd“ tartja Vendl Aladár VIII. oszt. tanuló, ifjúsági elnök.
4. „Tizenhárom“, Harsányi Kálmántól. Szavalja : Kass László VI. oszt. tanuló.
5. „Szózat.“ Énekli az ifjúság.

Okt. 17-én : Deák Ferenc, a haza bölcsének, születési napja 100-ik évfordulóján iskolai ünnepély, amelynek sorrendje a következő :

1. „Hymnus.“ Énekli az ifjúsági énekkar.
2. „Alkalmi beszéd.“ Tartja Vendl Aladár tanár.
3. „Deák Ferenc életének és pályájának méltatása. Irta és felolvasta Kollwenz Ödön VIII. oszt. tanuló.
4. „Szózat.“ Énekli az ifjúsági énekkar.

Nov. 19-én : megdicsőült Erzsébet királynénk emlékezetére gyászünnepély, a következő műsorral :

1. „Gyászdal.“ Énekli az ifjúsági énekkar.
2. „A kapucinusok templomában.“ Ábrányi Emiltől. Szavalja : Kass László, VI. oszt. tanuló.
3. „Alkalmi beszéd.“ Tartja Müller József dr. tanár.
4. „Erzsébet királyné halálára.“ Fludorovics Zsigmondtól. Szavalja : Vendl Aladár VIII. oszt. tanuló.
5. „Szózat.“ Énekli az ifjúsági énekkar.

Márc. 15-én : ifjúsági ünnepély, amelynek műsora a következő :

1. „Rákóczy kesergője“. Énekli az ifjúsági énekkar.
2. „Rákóczi induló“, Farkas Imrétől. Szavalja : Lülük Gyula VIII. oszt. tanuló.
3. „Ünnepi beszéd“, tartja Vendl Aladár VIII. oszt. tanuló.
4. „Nemzeti dal“, Petőfitől. Szavalja : Révész Mátyás VIII. oszt. tanuló.
5. „Talpra magyar“, Radó Antaltól. Szavalja : Kass László VI. oszt. tanuló.
6. „Hymnus“. Énekli az ifjúsági énekkar.

Ápr. 11-én: az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulóján iskolai ünnepély a következő műsorral:

1. „Szózat“. Énekli az ifjúsági énekkar.
2. „A szabadság ünnepére“, Illyés Bálinttól. Szavalja: Wolf János VI. oszt. tanuló.
3. „Alkalmi beszéd“. Tartja: Strauch Jenő tanár.
4. „Mi a haza?“ Ábrányi Emiltől. Szavalja: Szakonyi Győző VIII. oszt. tanuló.
5. „Hunyady László“, egyveleg. Kollwentz Rezső tanárjelölt vezetése mellett előadja az ifjúsági zenekar.

Jun. 8-án: a koronázás évfordulóján hálaadó istentisztelet és iskolai ünnepély, amely a következő sorrendben folyt le:

1. „Hymnus“. Énekli az ifjúsági énekkar.
2. „Hymnus a királyra“, Vörösmarty Mihálytól. Szavalja: Rosenberger Miksa VII. oszt. tanuló.
3. „Alkalmi beszéd“. Tartja: Stodolni Gyula dr. tanár.
4. „Szózat“. Szavalja: Vendl Aladár VIII. oszt. tanuló.
5. Haydn „Symphonia finaléja“. Előadja Kollwentz Rezső tanárjelölt vezetése mellett az ifjúsági zenekar.

Jun. 29-én: „Te Deum“ és a tanév ünnepélyes bezárása. Szónok: az igazgató.

3. Változások a tanári karban. Az I. osztály párhuzamosítása folytán egy tanszék betöltése vált szükségessé, amelyre a múlt. vall. és közokt. m. kir. miniszterium Müller József dr. okleveles tanárjelöltet alkalmazta.

Mally Nándor rendes tanár november hóban saját kérelmére a nagyszebeni állami főgimnáziumhoz és Bász Miksa nagyszebeni állami főgimnáziumi helyettes tanár hasonló minőségben a soproni állami főreáliskolához helyeztetek át. Kollwentz Rezső tanárjelölt mint próbaéves tanár működött.

4. Látogatások. Nagyságos veszprémi Városhy Tivadar tank. kir. főigazgató október 31-től, november 4-ig inspicálta az intézetet és június 13. és 14-én a szóbeli érettségi vizsgálaton elnökölt.

Nagyságos Beke Manó dr. budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanár, mint miniszteri biztos vett részt az érettségi vizsgálaton.

Nagyságos Kemény Ferenc budapesti VI. ker. állami főreáliskolai igazgató a miniszterium megbízása folytán május 24—26-ig a francia nyelvtanítás módszerének és eredményeinek megfigyelése végett látogatta az intézetet.

5. Értekezlet volt: Főigazgatói 1, érettségi 1, rendes 15, rendkívüli 8.

6. Tankönyvváltoztatás. A jövő tanévben a következő tankönyvek változnak: az I. osztályban: Cherven-Schneider: Földrajzi tankönyv I. r. helyett Lasz. Samu: Földrajz I. r.; a III. osztályban: Halász J. Magyar ny. III. r. helyett Balogh Péter: Rendszeres magyar ny., Badics F. dr. Magyar olvasókönyv III. r. helyett Balogh Péter: Magyar olvasókönyv III. r.; a VI. osztályban: Riedl: Poetika helyett Zlinszky: Poetika, ha megjelenik; a VII. osztályban: Ribáry: Világtörténet III. r. helyett Mika Sándor dr.: Világtörténet III. r.; a VIII. osztályban: Horatius: Epist. ad Pisones helyett Horatius Flaccus költeményeiből szemelvények. Segédkönyvek: Burián János: Magyar-latin és latin-magyar szótár; Ujváry Béla: Magyar-francia és francia-magyar szótár.

7. Fegyelmi állapot. A fegyelmi szabályzat nem változott. Egy szigorúan megtorolt súlyos vétségtől eltekintve a fegyelem kielégítő volt. A fegye mi büntetésekről a szülők mindig nyomban értesültek. E helyen újból panaszt kell emelnem az ellen, hogy a házi nevelés, különösen a „szállásadók“ részéről gyakran alig vagy éppen semmit sem támogatja az iskola működését, sőt ennek néha egyenesen ellenére tör.

8. Felmentések. A tank. kir. főigazgatóság 24 tanulót a tornázás alól és 4 tanulót a rajz technikai része alól mentett föl hosszabb időre; az intézeti orvos bizonyítványa alapján pedig rövid időre 7 tanulót mentettem föl a tornázás alól

9. Egészségügy. Leszner Rudolf dr. iskolaorvos megvizsgálta a tanév elején az I—V. osztálybeli tanulókat egészségük, testtartásuk, látó- és hallóképességükre nézve. Rövidlátó volt mindössze 7, messzelátó 2, hibás hallású 4, (egy fülére nagyot halló 3, mindkét fülére 1) valamelyest magasabb jobb-vállú 3, valamelyest magasabb bal-vállú 10. Azonkívül vizsgált a tanév folyamán 35 hibás testű, beteges és gyöngye látóerejű tanulót a torna, illetőleg a rajz alól kért fölmentésük okából. Az egyes osztályokban több ízben hospitált, hogy a tanulók testtartását a padokban megfigyelje és korrigálja, végül a tanításnál is jelen volt több ízben.

A tanulók egészségi állapota az egész tanéven át kedvező volt. Ujratoltatott 30 tanuló. Trachomás tanuló nem volt.

10. A VIII. osztály vizsgálatait május 9—18-ig, az I—VII. osztály vizsgálatait pedig június 15—23-ig tartottuk meg.

11. Ajándékok. A nmlt. vallás- és közokt. m. kir. miniszteriumtól: Brehm: Az állatok világa: III. és VI. k. 3706. eln. és 1626. eln. Kogutovicz: Angolország térképe. 96746. A magyar University Extension és előkészítő intézményeinek 1902/3. évkönyve. 23618. Szemléltető képek a magyar irodalomtörténethez. Szalay Imre: Magyarország történeti emlékei az ezredéves kiállításon II. r. Magyarország közoktatásügye 1902. évben.

Földművelésügyi miniszteriumtól: Jelentés Sopron és Veszprém vármegyék selyemtenyésztésének állapotáról 1902-ben. Selyemtenyésztők naptára IV. évf.

Földtani intézettől: A magyar korona országai területén található mű- és építőipari szempontból fontosabb kőzetek. Térkép és a kőzetek leírása.

Főigazgatóságtól: Csongrád, Hajdu, Jász-Nagykún-Szolnok és Baranya megyék helyneveinek hivatalos jegyzéke.

Báró Biedermann Rezső urtól: Németh Béla: Szigetvár története.

Darvas Orbán kath. főgimnáziumi igazgató urtól: Római pénzgyűjtemény a soproni szent Benedekrend főgimnáziumában.

Leszner Rudolf dr. iskolaorvostól: Egészségi parancsolatok 80 példány az I. osztályú tanulók között való kiosztás céljából.

A szabadkézi rajzszertár részére ajándékoztak: A VII. osztályból László Pál 1 faragott juhászbót, Steiner József pedig 1 kétesövű pisztolyt, kis mérleget, bélyegzőt s 1 nagy lepkét. A VI. osztályból Gyengő Béla 1 kis gőzkazánt. Az V. osztályból Liptay Béla 2 kitömött madarat, Kern Endre régi hajsütővasat. A III. osztályból Ágoston Ernő bogár- és lepkegyűjteményt, Breuer Arnold 1 vasedényt, Gombás Sándor és Seltenhofer Frigyes csöngetyűket, Jusits Károly 1 vasúti régi jelzőlámpát, Kopstein Rikárd Halifax-koresolyát és fakulacsot, Korsunszky Dezső 2 rozoga órát s 1 díszes üveget, Stessel Miksa 1 faience kalamárist, 1 régi gyertyakompantót s 1 játékmángorlót, Ullmann Ede 1 nagy cserépkorsót és pávatollat, Weisz Gusztáv 1 kitömött zöldharkályt és 1 csengőt. Az I. osztályból Dollmayer József 1 nagyobb egy-esövű pisztolyt.

Fogadják a nemesszívű adakozók hálás köszönetünket.

12. Gyűjtések történetek. A szegedi siketnémák és vakok részére; a Rákóczi szoborra; a vakok gyámolítására; a kolozsvári vakok és siketnémák országos intézete részére; a Nagyvázsonyban felállítandó Kinizsi szoborra; a szászsebesi magyar kálvinisták templomára; a kolozsvári egyetemi diákasztal javára; Fadrusz János emléksobrára; Kőrösi Csoma Sándor emléksobrára; a Sopron városi és Sopron vármegyei siketnémák javára.

13. Helyiségek átengedése. A nmlt. vall. és közokt. m. kir. miniszterium engedélyével a városi ipariskola használja az I. A) osztály helyiségét heti 8, az I. B) o. h. heti 12, a II. o. h. heti 12, a III. o. h. heti 13, a IV. o. h. heti 9, a VI. o. h. heti 8, a szabadkézi rajzterem h. heti 4, a mértani rajzterem h. heti 6 órában; a kereskedelmi és iparkamara az iparossegédek számára

felállított szaktanfolyamra a mértani rajztermet heti 10 órában; a városi rajziskola a mértani rajztermet heti 4 órában.

14. Tanulmányi kirándulások. A lefolyt tanévben a szaktanárok vezetése mellett a követhető tanulmányi kirándulások voltak: Őszi és tavaszi természetrajzi I. A), I. B), II., V. osztály.

Földrajzi I. A), I. B), II., III. osztály.

Mészégető és téglagyár, harangöntés, vízvezeték, jéggyár megtekintése V. osztály.

Keményítő-, ecet- és liqueur-, cukorkagyárakhoz VI. osztály.

Büki cukorgyárba és Soproni sörgyárba VII. osztály.

Fraknóra VII. osztály.

Elektromos világítási és erőátviteli telephez VIII. osztály.

Brennbergi kőszénbányába, Kismartonba és Szárazvámra, Soproni gázgyárba VI. és VII. osztály.

Nagycenkre Széchenyi sírjához IV., VII. és VIII. osztály.

15. Ifjúsági énekkar. Vendl Aladár énektanár vezetése mellett ifjúsági énekkar alakult, amelynek tagjai:

1. Sopran: Cserich Ferenc, Fischer Hugó, Hochholzer József, Hoffmann Károly, Horvát József, Jóna Sándor, Kopstein Rezső, Kretzinger Béla, Marhold István, Nagy József, Pollák Jenő, Rosenheim Lajos, Seltenhofer Ödön, Szijjártó István, Weinberger Rezső, Wenczel Román I. A); Bleich Jenő, Boninsegna Ernő, Fiedler Viktor, Groff Gyula, Heuffel Rezső, Kastner Ferenc, Mandl Mór, Mühl Nándor, Schweiger Adolf, Tárnok Gyula, Wallner Emil, Wiedemann Lajos I. B) osztályú tanulók. Összesen: 28.

2. Alt: Barvitzius Nándor, Böhm Rikárd, Darás József, Fityma Sándor, Horn János, Huszár Gyula, Kovalszky János, Németh István, Niemetz Sándor, Prázsky-Eichinger Károly, Rüll Ottó, Schätzel Vilmos, Varga Ferenc, Vendl Károly II; Ágoston Ernő, Finta József, Hadarics József, Heiszler László, Jusits Károly, Kaufmann Dezső, Kirschbaum Dávid, Korsunszky Dezső, Krizmanich János, Scharf Nándor, Singer József, Stessel Miksa, Willingstorffer Endre III; Brückner Jenő, Deutsch Bertalan, Deutsch Béla, Deutsch Győző, Fuchs Miksa, Grünvald József, Horváth Béla, Konráth Árpád, Kretz Árpád, Mašek József, Pollák Mór, Tálos Károly, Tschurl Ernő IV. osztályú tanulók. Összesen: 40.

3. Tenor: Babits Rezső, Czap Endre, Freund Pál, Holzinger Kornél, Horváth Olivér, Job Oszkár, Kirkovits Lajos, Lipthay Béla, Schármár Jenő, Schummel Rezső V.; Fischer Emil, Kovács Henrik, Procházka Arthur, Róka József, Tóth Dezső, Wolf János VI. osztályú tanulók. Összesen: 16.

4. Bassus: Blaskovič Gyula, Breuer Ernő, Geiringer Zsigmond, Graf Frigyes, Lenk Jenő, Meiszner Jenő, Rosenberger Miksa, Rosenfeld Gyula, Schwarz Rezső, Varga Vilmos VII.; Kollwentz Géza, Kollwentz Ödön, Kun Róbert, Lauffer Ignác, Ludwig Gyula, Schummel János, Schummel Sándor, Vendl Aladár VIII. osztályú tanulók. Összesen: 18.

Az énekkar összes tagjainak száma: 102.

16. Ifjúsági zenekar. Örömmel jelentem, hogy f. é. február havában intézetünkben ifjúsági zenekar alakult. A zenekart Kollwentz Rezső tanárjelölt alakította, és ingyen, csak a zene iránti lelkesedésből vállalta magára annak vezetését.

Hetenkint egy, olykor két zeneprobát tartván, a kezdet nehézségeit sikerült neki annyira legyőznie, hogy az ifjúsági zenekar április 11-én, mint az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulója napján először léphetett fel és ezzel hozzájárult az ünnepély emeléséhez. Részemről hön óhajtom, hogy a zenekar a megkezdett uton tovább haladva az ifjúság élvezeteinek ezen legnemesebbikét intézetünkben meghonosítsa és tovább fejlessze.

Az ifjúsági zenekar az elmúlt iskolaévben összesen kétszer szerepelt: április 11-én, a mikor Erkel: „Hunyady László” c. operájából vett potpourrit

adott elő, és június 8-án, Ő felsége koronázásának évfordulóján tartott ünnepélyen, a mikor Haydn „C Symphoniá“-jának finaléját és „Püffig“-polkát játszotta.

A zenekar összesen 18 tagot számlált, a kik következőleg oszoltak meg:

I. hegedűsök:

Riedl Sándor VIII.
Horváth Olivér V.
Horváth Béla IV.

I—II. hegedűsök:

Lenk Jenő VII.
Varga Vilmos VII.
Somogyi Sándor VI.

Viola.

Kun Robert VIII.

II. hegedűsök:

Groff Sándor VIII.
Kollwentz Ödön VIII.
Ludwig Gyula VIII.
Schummel János VIII.
Holzinger Kornél V.
Lencz István III.
Huszár Gyula II.
Horváth Józsi I. a)
Hoffmann Károly I. a)
Seltenhofer Ödön I. a)

Bőgő.

Kollwentz Géza VIII.

II.

Személyzet.

Sorszám	A tanár neve	Hány év óta szolgál?	Lakása
1	a) Igazgató: <i>Wallner Ignác dr.</i>	34	A főreáliskolai épületben.
	b) Tanárok:		
2	<i>Ágh Lajos dr.</i>	18	Csengery-utca 10. sz.
3	<i>Bász Miksa</i>	1½	Meghossz. Erzsébet-utca 14.
4	<i>Bella Lajos</i>	28	Balf
5	<i>Faragó Andor</i>	3	Győri vasúti út 7. sz.
6	<i>Faragó József</i>	10	Győri vasúti út 9. sz.
7	<i>Gábor Áron</i>	4	Domonkos-utca 13. sz.
8	<i>Horváth Rezső</i>	19	Fegyvertár-utca 7. sz.
9	<i>Müller József dr</i>	3	Magyar-utca 12. sz.
10	<i>Seemann Kálmán</i>	19	Erzsébet-utca 13. sz.
11	<i>Stodolni Gyula dr.</i>	3	Mező-utca 14. sz.
12	<i>Strauch Jenő</i>	2	Várkerület, Lenck átjáró.
13	<i>Török Mihály</i>	21	Szinház-utca 22. sz.
14	<i>Vendl Aladár</i>	19	Széchenyi-tér 19. sz.

c) **Próbaéves tanárjelölt:**

Kollwentz Rezső, a szaktanár felügyelete mellett tanította a III. osztályban a német nyelvet, az V. osztályban a latin nyelvet.

d) Egészségtan tanára és iskolaorvos.

Leszner Rudolf dr., gyakorlóorvos, képesítve az egészségtanból. Tanította az egészségtant a VII. osztályban heti 2 órában. Lakik: Várkerület 29. sz. Szolgál 12 év óta.

e) Latin nyelvet tanítottak:

1. *Horvát Rezső*, rendes tanár tanította a latin nyelvet az V. és VIII. osztályban heti 7 órában.

2. *Bothár Dániel*, bejáró rendkívüli tanár, ág. h. ev. főgimnáziumi tanár. Képesítve a görög és latin nyelvből. Tanított latin nyelvet az VI. VII. osztályban összesen heti 6 órában. Lakik: Ujkert-utca 11/a. sz. Tanít a főreáliskolában 8 év óta.

f) Tornát tanítottak:

Faragó József és *Török Mihály* rendes tanárok.

g) Hitoktatók.

1. *Beitl Károly*, r. kath. hittanár, káptalani segédlelkész. Tanította a r. kath. tanulóknak a hittant az összes osztályokban, összesen heti 6 órában. Lakik: Szt. György-utca 7. sz. Tanít a főreáliskolában 9 év óta.

2. *Menyhárd Frigyes*, ág. h. ev. lelkész. Tanította az ág. h. ev. tanulóknak a hittant az összes osztályokban, összesen heti 6 órában. Lakik: Templom-utca 17. sz. Tanít a főreáliskolában 3 év óta.

3. *Pollák Miksa dr.*, a soproni izraelita statusquo-hitközség rabbija. Tanította az izraelita tanulóknak a hittant az összes osztályokban, összesen heti 6 órában. Lakik: Fegyvertár-utca 7. sz. Tanít a főreáliskolában 10 év óta.

h) Énektanító:

Vendl Aladár, rendes tanár. Tanította az éneket az összes osztályokban heti 6 órában.

i) Iskolaszolgák:

1. *Kertész József*, a ki a házmesteri teendőket is végzi. Lakik a főreáliskolai épületben.

2. *Wabel Pál*, lakik a főreáliskolai épületben.

3. *Weissböck György*, lakik Balfi-utca 25. sz.

Fűtő: *Schaller Mátyás*.

III.

A tanárok tudományos és irodalmi működése.

Bella Lajos: 1903. július havában a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége Budapesten rendezte kurzuson 12 előadást tartott a praehistorikus időkről. Több archaeologiai cikket írt bel- és külföldi szaklapokban.

Faragó József: Gázvizsgálatok Sopron sz. kir. város részére.

Stodolni Gyula dr : 5 cikk a Soproni Naplóban „A nép- és középiskola kapcsolatáról.”

Leszner Rudolf dr.: „Fürdőhelyeink” az Egészség című folyóiratban, „Lakóházak építéséről” a közegészségügyi kalauzban, „Védekezés a tuberkulózis ellen”, „Fertőzött könyvek” a Gyermekvédelem című lapban, „Pormentesítő padlóolaj”, „Iskolaorvos”, „Szegény tanulók érdekében”, „Kisegítő osztály” az Evang. Népiskola című folyóiratban.

Pollák Miksa dr.: Arany János és a Biblia. A m. tud. Akadémia irodalomtörténeti bizottságának kiadványa. Budapest, 1904.

IV. A r e n d e s t a n -

Sorszám	A tanár neve	Képesítése	I. A)	I. B)	II.	III.
1.	Wallner Ignác dr.	vegytan természetrajz	—	—	—	—
2.	Ágh Lajos dr.	magyar ny. német ny.	szépírás 1	—	—	magyar 3 német 3
3.	Bász Miksa	mennyiségtan természettan	számt. 4	rajz.-g. 4	számt. 4 rajz.-g. 4	—
4.	Bella Lajos	földrajz történelem	földr. 3	földr. 3	—	—
5.	Faragó Andor	mennyiségtan természettan	—	—	—	számt. 3 termitt. 2
6.	Faragó József	mennyiségtan természettan ábr. geometria	—	—	—	—
7.	Gábor Áron	természetrajz vegytan	termr. 2	termr. 2	termr. 2	földrajz 2
8.	Horvát Rezső	német ny. francia ny. latin ny.	—	—	szépírás 1	francia 5
9.	Müller József dr.	magyar ny. német ny.	—	magyar 6 német 4 szépírás 1	—	—
10.	Seemann Kálmán	szabadkézi rajz geometria rajz	rajz.-g. 4	—	—	rajz.-g. 2 szabk.-r. 2
11.	Stodolni Gyula dr.	magyar ny. német ny.	—	—	magyar 6 német 4	—
12.	Strauch Jenő	magyar ny. német ny.	magyar 6 német 4	—	—	—
13.	Török Mihály	mennyiségtan természettan tornázás gyorsírás	—	számt. 4	földrajz 3	—
14.	Vendl Aladár	magyar ny. francia ny.	—	—	—	tört. 2.

t á r g y a k f e l o s z t á s a.

IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Heti óraszám	Osztályfőnök	Megjegyzés
—	vegytan 3	—	vegytan 2	—	5	—	Igazgató
—	magyar 3	magyar 3	—	magyar 3	16	III.	A „Berzsenyi kör“ vezetője. A főreáliskolai segélyegyesület titkára.
rajz.-g. 2	—	—	—	—	18	—	
—	tört. 3	tört. 3	tört. 3	tört. 3	18	—	A földrajzi-, érem- és régiségtár őre. Az ipariskola igazgatója.
—	math. 5	—	termitt. 4	math. 3	17	V.	Az V—VIII. oszt. ifjúsági könyvtár őre.
—	—	ábr.-g. 3	math. 4 ábr.-g. 3	termitt. 4 ábr.-g. 2	16	VIII.	A természettani és geometriai szertár őre. A főreáliskolai segélyegyesület pénztárosa. Tornatanár a I—II. osztályban (9 óra). Játékvezető a III—IV. osztályban (1. csoport).
—	termr. 3	termr. 3 vegytan 3	—	—	17	VI.	A természetrajzi- és vegytani szertár őre.
—	francia 4	—	—	német 2 francia 4	16	—	Módszeres értekezleti jegyző. A latin nyelv tanára az V. és VIII. oszt.-ban. (7 óra).
magyar 3 tört. 3	—	—	—	—	17	IB)	Értekezleti jegyző.
szabk.-r. 2	szabk.-r. 2	szabk.-r. 2	szabk.-r. 2	szabk.-r. 2	18	—	A szabadkézi-rajz szertár őre.
—	német 3	—	—	böles. 3	16	II.	A tanári könyvtár őre. Játékvezető az I—II. osztályban (1 csoport).
német 3	—	német 2	német 2	—	17	I. A)	Értekezleti jegyző. Az I—IV. ifjúsági könyvtár őre.
math. 4 termitt. 2	—	math. 4	—	—	17	IV.	A tornaszertár őre. Tornatanár a III—VIII. oszt.-ban. (9 óra). Játékvezető az V—VIII. oszt.-ban (1 csoport). Gyorajdásanár (2 óra). Tandíjkezelő. Segédkezik az igazgatói irodában.
francia 5	—	francia 3	magyar 3 francia 3	—	16	VII.	Értekezleti jegyző. Énektanár az I—VIII. oszt.-ban. (6 óra.)

V.

Tananyag.

I. osztály.

Osztályfőnök: I. A) *Strauch Jenő*, I. B) *Müller József dr.*

Kath. hittan Heti 2 órában tanította az I. és II. osztályban Beitl Károly. Tankönyv: A Szt. István-társulat által kiadott „Középkatekizmus.” Elvégzett tananyag: A hit. Az apostoli hitvallás 12 ágazata. Isten tizparancsolata.

Ag. h. ev. hittan. Heti 2 órában tanította az I. és II. osztályban Meny-
hárd Frigyes. Tankönyv: Bereczky Sándor: Bibliai történetek. Elvégzett tan-
anyag: Az újtestamentumi történetek, közelebbről: Jézus gyermekkora, Keresztelő
János, hegyi beszéd, példázatai, csodatettei, szenvedése, halála, feltámadása; a
ker. egyház megalapíttatása az apostolok által, Pál apostol.

Izraelita hittan. Heti 2 órában tanította az I. és II. osztályban Pollák
Miksa dr. Tankönyvek: Csukási és Schön: Zsidó hittan I. r. és Héber Ima-
könyv. Elvégzett tananyag: Bibliai történetből Sámuelről a birodalom ketté-
szakadásáig; az imakönyvből a hétköznapi imák fordítása.

Magyar nyelv. Az első félévben heti 10 órában, a második félévben
heti 6 órában tanították: Strauch Jenő az I. A) és Müller József dr. az I. B)
osztályban. Tankönyv: Balogh Péter: Magyar nyelvtan, Magyar olvasókönyv.
Elvégzett tananyag: 1. Nyelvtan: hangtan, beszédrészek, mondatrészek. 2. Olvas-
mányok: A farkas és róka. Hunor és Magyar A fehér ló mondája. A magyarok
megtérése. Korona és kard Helena elrablása. Achilleus haragja. Trója elfoglalása.
A mikor a Tisza megárad. Milyen a magyar iparos? Fakadó viz. Petőfi János
vitéze. 3. Költemények: Árpád sirja (Tóth Kálmán.) Szent László. (Arany J.)
A puszta télen. A rab gólya. Mi fehérlik ott a sikon . . .

Német nyelv. A második félévben heti 4 órában tanították Strauch Jenő
az I. A) és Müller József dr. az I. B) osztályban. Tankönyv: Timár Pál: Német
nyelv- és olvasókönyv. Elvégzett tananyag. Nyelvtan: A beszédrészek és azok
ragozása. A szórend elemei. Olvasmány. Grimm: Die Kinder zu Hammeln.
Die Wichtelmänner. Grimm: Dornröschen. Friedrich Rotbart auf dem Kyffhäuser.
Költemények: Der Grenadier. Das Riesenspielzeug. Die wandelnde Glocke.
Des Knaben Berglied. Die Einkehr.

Földrajz. Heti 3 órában tanította az I. A) és I. B) osztályban Bella
Lajos. Tankönyv: Cherven Fl. dr. és Schneider J. „Egyetemes Földrajzi Tan-
könyv I. r.” Tananyag: Földrajzi alapismeretek. Térképolvasás. A magyar állam
hegységei, sík vidéke, vizei, éghajlata; a lakosság: foglalkozása és életmódja.
Térképvázlatok.

Természettudomány. Heti 2 órában tanította Gábor Áron Tankönyv: Pasz-
lavszky József „Kis természettudomány” I. rész. Elvégzett tananyag: A természet
három országa. A növény tagjai, virág, gyümölcs és termés. Házi állatok és ezzel

kapcsolatban az ember testrészei. Fenyőfák. A ház környékén élő, mezei és erdei állatok. Egyes fontosabb, tavasszal virító növények. Házi szárnyasok.

Mathematika. Heti 4 órában tanította az I. A) osztályban Bász Miksa, az I. B) osztályban Török Mihály. Tankönyv: Beke Manó dr. „Számтан“. Elvégzett tananyag: Az ország lakosságára és területére vonatkozó statisztikai adatok feldolgozása alapján: a négy alapművelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel; mértékrendszer, időszámítás.

Rajzoló geometria. Hetenként 4 óra. Az A-osztályban tanította Seemann Kálmán, a B-osztályban Bász Miksa. Tankönyv: Szuppán-Szirtes „Planimetriai alaktan“. Elvégzett tananyag: A pont és vonalak, utóbbiak fajtái, irányok. A pont s egyenes viszonya Az egyenesekre alkalmazott alapműveletek. Méterrendszer. Egyenesek viszonya, a szög. A kör és fokok. A szögek felosztása és alapműveleteik. A síkidom. Három-, négy- és sokszögek, átlók, kerületi, középponti és kerületszögek. Csillagidomok. A kör és részei, egyenesei. A síkidomok symmetriája, összeillősége, hasonlósága. Kerület- és területszámítás. Az elméleti részszel parallel haladó rajzoló óráknak az egyenesekből, tört, vegyes, majd csupán köríves vonalakból képezett geometrikus síképképmények voltak tárgyai, tekintettel a rajz- és festőszerek használatának begyakorlására.

Szépírás. Heti 1 órában tanította az I. A) osztályban Ágh Lajos dr., az I. B) osztályban Müller József dr. Előbb a magyar, azután a német folyóírás.

Tornázás. Heti 2—2 órában az I. A) és I. B) osztályban tanította Faragó József. Tananyag: Rendgyakorlatok. Egyszerű szabadgyakorlatok. Osztálytornázás a szereken. Ugrások. Futás. Futó- és labda-játékok.

II. osztály.

Osztályfőnök: *Stodolni Gyula dr.*

Kath. hittan. Lásd az I. osztálynál. Elvégzett tananyag: Az anyaszentegyház öt parancsolata; a bűn és különböző nemei; keresztény erény és tökéletesség; malaszteszközők.

Ag. evang. hittan. Lásd az I. osztálynál.

Izraelita hittan. Lásd az I. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 6 órában tanította Stodolni Gyula dr. Tankönyv: Balogh Péter: „Magyar nyelvtan“ és „Magyar olvasókönyv.“ II. r. Elvégzett tananyag: a) nyelvtan: Az első osztály anyagának ismételése. Rokonértelmű szók: A határozók. A helyesírás szabályai. A szórend. A mellérendelt és alárendelt mondatok. A többszörösen összetett mondatok. A szóalkotás összetétel után. A szóképzés; b) olvasmányok: 1. prózaiak: Hunyady János. Mátyás király választása. A törökök Európában. Dózsa György lázadása. A kenyérmezei diadal. Pör a Balatonon. Themistokles. A marathoni győzelem. 2. költőiek: A jó öreg korcsmáros. Az 6 torony. A szegény asszony könyve. Kont. Szülőföldemen. A vándor fiú. Hazámhoz.

Német nyelv. Heti 4 órában tanította Stodolni Gyula dr. Tankönyv: Timár Pál „Német Nyelv- és Olvasókönyv I. r.“ Elvégzett tananyag: a) nyelvtan: Az I. osztály anyagának átismételése. A főnév, melléknév és ige ragozása. A névmások. A praeposíciók és számnevek. A szórend. b) olvasmányok: 1. prózaiak: Der beladene Esel. Zeius und das Schaf. Kindesdank. Die drei Freunde. Dornröschen. Der Wolf dem Todtenbette. Der hungerige Araber. Seltsamer Spazierritt. Die heilige Elisabeth von Ungarn; 2. költőiek: Die Frösche. Die Sonne sank. Der weisse Hirsch. Barbarossa. Des Knaben Berglied. Eintracht. Der Grenadier. Der Wettstreit.

Földrajz. Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Cherven-Schneider dr. „Egyetemes Földirati Tankönyv II. r.“ Elvégzett tananyag: Európa államai és népei. Ázsia. Térkép-vázlatok készítése.

Természetráaj. Heti 2 órában tanította Gábor Áron. Tankönyv: Paszlavszkij József dr. „Kis természetrajz II. r.” Tananyag: A majmok, tengeri emlősök, foghéjasok, erszényesek; az összes madár rendek: csúszó-mászók: kétélűiek; kiválóbb csontos és porcos halak; végül a csigák, kagylók, rovarok, rákok, pókok, szárlábuak, férgek túskebőrűek. Az őszi és tavaszi flóra képviselőinek szemléltető ismertetése. Bogár és növénygyűjtés.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Bász Miksa. Tankönyv: Beke Manó dr. „Számítan.” Elvégzett tananyag: A régi és új mértékrendszer összefüggéséből kiindulva: számolási rövidítések és korlátolt pontosságú műveletek; a hármás szabályhoz tartozó feladatok megoldása különböző eljárásokkal; a százalékszámítás és annak alkalmazása, főképen a kereskedelmi számításokban: nyereség-vesztés, súlylevonások, értéklevonások, provízió, jutalék, vám, stb. árúszámla és árvetés.

Rajzoló geometria Heti 4 órában tanította Bász Miksa. Tankönyv: Szuppán-Szirtes „Stereometria Alaktan.” Elvégzett tananyag: A kocka, négyzetes oszlop, téglalapú test és pyramis szemléltetése. A test, lapok, síkok, élek, csúcs. Pontok, egyenesek, síkok viszonya a térben. Lapszög és szöglet. A hasáb, henger, gúla, kúp és gömb ismertetése, hálók, síkmetszések, felszínök és köbtartalmuk kiszámítása. A tanult testeknek és csoportjaiknak axonometrikus ábrázolása sajátárnyék feltüntetésével.

Szépírás. Heti 1 órában tanította Horvát Rezső. Rondírás, a nagy blokkbetűk, folyó magyar írás.

Tornázás. Heti 2—2 órában két csapatban tanította Faragó József. Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok bottal és súlyzóval. Osztálytornázás a szereken. Ugrások. Futás Birkózás. Futó- és labda-játékok.

III. osztály.

Osztályfőnök: Ágh Lajos dr.

Kath. hittan. Heti 2 órában tanította a III. és IV. osztályban Beitl Károly. Tankönyv: Roder Alajos: Bibliai történet. Elvégzett tananyag: Az ó- és újszövetség.

Ág. h. ev. hittan. Heti 2 órában tanította a III. és IV. osztályban Menyhárd Frigyes. Tankönyv: Bereczky Sándor: Rövid egyháztörténet. A keresztényház rövid története, még pedig: az ősegyház története, istentisztelete, szertartásai, belső szervezete; a keresztények üldöztetése a zsidók, majd a pogányok által. A keresztényiség győzelme Nagy-Konstantin alatt; elterjedése az európai népek között; szakadás a keleti és nyugoti egyház között; remeteség, szerzetesség és lovagrendek. A keresztényiség elfajulása a középkorban; pápaság története. Előreformáció; reformatió Németországban (Luther), Svájcban (Zwingli, Kálvin), Európa többi államaiban. Magyarország reformációjának története 1520-tól a mai napjainkig.

Izraelita hittan. Heti 2 órában tanította a III. és IV. osztályban Pollák Miksa dr. Tankönyv: Csukási és Schön: Zsidó hittan II. r. és Frisch: Szemelvények a Zsoltárokból. Elvégzett tananyag: Bibliai történetből: A próféták korából a 2. szentély felépüléseig; a Zsoltárokból kiválogatott darabok.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Ágh Lajos dr. Tankönyv: Halász Ignác. Rendszeres Magyar nyelvtan és Badiés Ferenc: Magyar Olvasóköny III. kötet. Elvégzett tananyag: a) A rendszeres nyelvtan egészen. b) Olvasmányok: Drégely. A megmentett zászló. A törökök betelepítése Magyarországra. A török hadsereg és a magyar honvédelem. A magyar ifjak nevelése a XVI. században. A huszti beteglátogató. Hymnus. Szózat. A királyra. Fiamnak. Az Alföld képe. A székelyföld tájszépségei. Egy nevezetes gazda. Tanyai élet az Alföldön. A hazáról. Búcsú.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Ágh Lajos dr. Tankönyv: Timár Pál: Német Nyelv- és Olvasókönyv II. r. Elvégzett tananyag: a) a rendszeres német nyelvtan. b) olvasmányok: Bäsler: Kaiser Karls Heimkehr aus Ungarnland. Welter: Das Ritterthum im Mittelalter. Jókai—Wolf: Die ungarische Krone. Welter: Die Turniere. Mein Vaterland (Hoffmann.) Mutterliebe (Paul Heyse.) Der frohe Wandersmann (Eichendorf.) Die olympischen Spiele 4 r. Sokrates 4 r. Der Sänger. Der Fischer (Goethe.)

Francia nyelv. Heti 5 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Valló Vilmos: Módszeres francia nyelv és olvasókönyv. II. kiad. Elvégzett tananyag: Olvasási szabályok. Tő- és bővített mondat. A főnév viszonyítása, a melléknév nőneme, fokozása és jelzői használata, a számnév és névmás; a segéd- és rendes igék flexiója az indicatifban és conditionnelben, a főbb rendhagyó igék präsentja, a részelő névelő. 60 olvasmány, 8 költemény.

Történelem. Heti 2 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Mangold Lajos: A magyarok története. Elvégzett tananyag: Hazánk lakói a magyarok bejövetel előtti időben. A magyarok eredete és vándorlása. A honfoglalás és kalandozások kora. A kereszténység felvétele és a királyság megalapítása. Az anjouk kora. I. Mátyás király kora. A főnemesség és köznemesség versengése és az ország hanyatlása egészen a Habsburgházból való királyok koráig.

Földrajz. Heti 2 órában tanította Gábor Áron. Tankönyv: Cherven—Schneider: Egyetemes földirati tankönyv II. Kogutovics Manó: Földrajzi atlasz III. Elvégzett tananyag: Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza, különös tekintettel hegy-, viz- néprajzi viszonyaira. Térképvázlatok készítése.

Természettan. Heti 2 órában tanította Faragó Andor. Tankönyv: Hankó—Müller „Természettan.“ Elvégzett tananyag: Az alapvető jelenségek a mechanikából, hőtanból, elektromosságból, mágnességből és fénytánból.

Mathematika Heti 3 órában tanította Faragó Andor. Tankönyv: Beke Manó dr. „Számítan.“ Elvégzett tananyag: Összetett hármasszabály és összetett arányok. Kamatszámítás. Állam és értékpapírok, váltók. Arányos osztás, elegyítés. Arany és ezüst árukra és érmekre vonatkozó számítások; láncszabály.

Rajzoló geometria. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tankönyv: Szuppán-Szirtes. Constructiv Planimetria. Elvégzett tananyag: A pont, vonal, szög, utóbbiakkal való alaplátételek. A geometrikus hely. Merőleges és párhuzamos egyenesek. A symmetria. A három-, négy- és sokszögek, átszögölők. A kerületi és középponti szög. Arányosság. Az idomok összeállósága, hasonlósága és symmetriája. A kisebbített mérték.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tananyag: Stilizált növénylevelek rajzolása az iskolatáblán készült minták s utasítások nyomán. A színtan elemei. Stilizált virágok rajzolása és festése előbb táblai, később falimintákról. A különböző stílfajok síkékmény-szemelvényeinek fali-, utóbb kézimintákról való másolása. Emlékezésből való gyakorlatok, tervező kísérlet, vázoló gyakorlat.

Tornázás. Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok kézi szerekkel. Szergyakorlatok osztálytornázással és csapatban. Ugrások. Futás. Birkózás. Játékok.

IV. osztály.

Osztályfőnök: *Török Mihály.*

Kath. hittan. Lásd a III. osztállynál. Tankönyv: Pokorny Emánuel: Kath. Szertartástan. Elvégzett tananyag: Szent helyek és egyházi készletek; az istentisztelet szent cselekménye; a szent idők.

Ág. h. ev. hittan. Lásd a III. osztállynál.

Izraelita hittan. Lásd a III. osztállynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Müller József dr. Tankönyv: Négyessy László: „Stiliztika“-ja és Lehr Albert: „Arany Toldi“-ja. Olvasmányok: „Az oroszánról és rókáról“ Pesti Gábortól. „Egy lóról, szarvasról és vadászról“ Heltai Gáspártól. „A remete“ „A bujdosók Rodostóban“ Mikes Kelemenről. „Az erdei lak“ Tompa Mihálytól „Vörösmarty szülői“ Gyulai Páltól. „A meglepedés“ Berzsenyi Dánieltől. „Mátyás deák“ vigjáték, Kisfaludy Károlytól.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Strauch Jenő. Tankönyv: Timár Pál. Német nyelv- és olvasókönyv II. r. Elvégzett tananyag: A rendszeres nyelvtan ismétlése; a német verstan elemei. Olvasmányok: Die Nibelungensage. Aus der deutschen Götterwelt. Leben und Treiben in Neapel. Die Olympischen Spiele. Hannibals Alpenübergang. Költemények: Die Bürgerschaft. Der Ring des Polykrates. Der Zauberlehrling. Sprüche. (Rückert.) Loreley. Des Bauernknaben Beschreibung der Stadt. Die drei Zigeuner. Das Schloss Boncourt. Löwenritt.

Francia nyelv. Heti 5 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Valló Vilmos: Módszeres Francia Nyelv- és Olvasókönyv. Elvégzett anyag: A III. osztályban tanultak ismétlése és bővítése. A segéd- és rendes igék ragozása a kötőmódban. Az igeidők képzése. A igeidők használata. A szenvedő, visszaható, személytelen és rendhagyó igék ragozása. A participe passé egyezése. A kötőmód használata. Az idők egyeztetése. Az igék és melléknevek vonzata. Beszédgyakorlatok, gallicismusok 32 olvasmány és 5 költemény az olvasókönyvből.

Történelem. Heti 3 órában tanította Müller József dr. Tankönyv: Mangold: A magyarok története. Elvégzett tananyag: Magyarország története 1526-tól maig. Magyarország és az Osztrák császárság földrajzi viszonyai.

Természettan. Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Hankó-Müller: Természettan II. r. Elvégzett tananyag. Világrészek és oceánok. A partvidék és belföld. Folyóvizek. Állóvizek. A tenger. A levegő. A víz. A tűzhányók, földrengés. A föld alakja és méretei; a földrajzi hely meghatározása. A föld forgása és keringése. A hold. A nap, állócsillagok, bolygók, üstökösök.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Török Mihály Tankönyv: Wagner Alajos „Algebra“. Elvégzett tananyag: Algebrai alapfogalmak. Relatív értékek. A négy alapművelet egész- és törtszámokkal. Négyzetre és köbre emelés. Oszthatóság. Az elsőfokú egy ismeretlenű egyenletek megfejtése. Arányok és aránylatok. Gyakorlati példák.

Rajzoló geometria. Heti 2 órában tanította Bász Miksa. Tankönyv: Szuppan-Szirtes: Constructiv planimetria. Elvégzett tananyag: A kör szimmetriája, húr, érintő, szögek. Érintkező körök. Ellipszis, hiperbola, parabola és érintői. Csigavonal. ciklois, epi- és hipociklois.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tananyag: A perspektiva főbb törvényeinek, ismertetése szemléltető módon. A legegyszerűbb geometriai testeknek, majd ezek csoportjainak természeti mintákról, kontúrokban való ábrázolása. A világossági és árnyékviszonyok ismertetése után, ugyancsak a geom. testeknek s ezek egyszerűbb összetételeinek rajzolása az árnyékolással együtt. Emlékezésből való rajzolás, vázoló gyakorlat.

Tornázás. Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok kézi szerekkel. Szergyakorlatok osztálytornázással és csapatban. Ugrások. Futás. Birkózás. Játékok.

V. osztály.

Osztályfőnök: *Faragó Andor.*

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította az V. és VI. osztályban Beitl Károly. Tankönyv: Demény Dezső: Ágozatos hittan. Elvégzett

tananyag: Istenről önmagában; a teremő Istenről; a mindent bevéőő Istenről.

Ag. h. ev. hittan. Heti 1 órában tanította az V. és VI. osztályban Menyhárd Frigyes. Tankönyv: Bereczky Sándor: Általános egyháztörténet. Elvégzett tananyag: Az általános egyháztörténet őskora és középkora különös tekintettel a keresztyénség egyes tanainak (dogmáinak) fejlődésére.

Izraelita hittan. Heti 1 órában tanította az V. és VI. osztályban Pollák Miksa dr. Tankönyv: Goldberg-Büchler: A zsidók története és irodalma és Héber Imakönyv. Elvégzett tananyag: A spanyol zsidók történetétől a legujabb korig. Az imakönyvből: Az atyák tanításai.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Ágh Lajos dr. Tankönyv: Zlinszky Aladár: „Rethorika“. Elvégzett tananyag: a) A szerkesztés, a fel-találás, a prózai műfajok, a történetírás, a szónoklat, az értekezés. b) Iskolai olvasmányok: Mátyás király (Székely J.), Bécs megvétele (Heltai), Zrinyi M. (Cserey), A vendégségről, ebédéről és vacsoráról (Apor), A nemzeti és alkot-mányos visszahatás 1790-ben (Horváth M.), A magyar nemzet anyagi helyzete és szellemi állapota a XIX. sz. első negyedében, Deák Ferenc (Csengery), Parainesis Kölcsey Kálmánhoz, Kossuth beszéde a véderő megajánlása ügyében, Deák F. beszéde a felirati javaslatról. Cicero: A szónokokról.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Stodolni Gyula dr. Tankönyv: Heinrich G. dr.: „Deutsches Lehr- und Lesebuch“ I. k. Elvégzett tananyag: a) A rendszeres nyelvtan átisméltése és kiegészítése különös tekintettel a a magyar és német nyelvnek egymástól való eltéréseire. b) A történetírásnak, a leírásnak, értekezésnek és szónoklatnak mint prózai műfajoknak ismertetése összefüggésben a magyar retorikai tanítással. c) Olvasmányok: 1. Prózaiak: Tod der Maria Stuart. Julius Caesar. Goethe's Kinderjahre. Der Löwe. Das heil. Abendmahl v. Leonardo da Vinci. An W. v. Humboldt. Nicht der Schule, sondern dem Leben. Des Perikles Leichenrede v. Thukydides. 2. költőiek: Auf eine holländische Landschaft. Die Worte des Glaubens. Abenddämmerung. Der Szekler Landtag. 3. Magyarból németre kisebb össze-függő szövegek.

Francia nyelv. Heti 4 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Valló Vilmos: Módszeres francia nyelvtan II. r. és Macher Ede: Francia olvasó-könyv I. r. Végzett tananyag: 1. Nyelvtan: Rendhagyó igék, igeidők és módok használata, az ige vonzata, a participe és infinitif használata, a rövidített mellék-mondat, szószármaztatás, synonymák. 2. Prózai olvasmányok: L'enfant et le seau, une lettre de Victor Hugo, maximes de la Rochefoucauld, différence entre deux sots, modestie, le paysan et l'astrologue, les membres et l'estomac, l'espagnol et l'indien, la rose monsseuse, la leçon de l'hirondelle, le cheval, le chien, les quatre points cardinaux, rotation de la terre, la France, le Danube, le chien et le chat, le coucou, la fée qui court, la Cendrillon italienne, les pierres précieuses, l' hui tre et les plaideurs, le soldat et le perroquet, flatterie et sincérité, Astronome enfant, Napoléon et son valet de bouche, Charle magne, Bertrand de Guesclin, histoire d'un jeune boulanger, lettres, Florian „Don Quichotte de la Mauche“ (részlet), Perrault „le chat botté“, Bruno „Tour de France“ (részlet), Töpffer „les prudents Savoyards“, Plutarque „Alexandre le Grand“ és „Coriolan“, Trois lettres de mme Sévigné. 3. Költemények (egy-szersmint emlézésül is): La cigale et la fourmi, les trois braves, la grand'mère, la feuille, la chanson de Cendrillon, les bons amis de Paris, la mort et le bûcheron, le chêne et le roseau, le savetier et le Financier, la laitière et le pot au lait, le roi d'Yvetot, la cloche. 4. Összefüggő magyar szövegnek franciára való fordítása. 5. Beszédgyakorlatok.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Mika Sándor dr.: „Világtörténelem I. r. Ókor“. Elvégzett tananyag: Óskor és a

keleti kulturnépek története, Görögország, Macedonia, Róma, Octavianus, a római birodalom bukása.

Természetrajz. Heti 3 órában tanította Gábor Áron. Tankönyv: Paszlavszky József: „A növénytan kézikönyve“. Tananyag: A növények alak-, szövet- és élettana. Rendszertan. Növénygyűjtés és meghatározási gyakorlatok.

Chemia. Heti 3 órában tanította Wallner Ignác dr. Tankönyv: Reichenhaller Kálmán dr.: Anorganikus chemia és mineralogia I. r. Elvégzett tananyag: A víz. O. N. A durranó vízgáz. A levegő. A testek anyagi megváltozása levegő és oxygen segélyével. Oxidáció. Reductio. A kén. A chemiai elemek táblázata. Az anyag megmaradásának elve. Az állandó súlyviszonyok törvénye. C. Gáz-nemű elemek és vegyületek térfogati viszonyai. A gőzsűrűség. H. Cl. analízise és szinthezise. A víz analízise és szinthezise. A H_2 , N analízise. Atomelmélet. Molekula. Atom. Molekulasúly és atomsúly. Chemiai képletek. Chemiai egyenletek. Valenzia. Fémes elemek. Stöchiometria. Affinitás. Chemiai átalakulások. Redukciók, oxidok, szulfidok és chloridok képzése közvetett úton. Oxidok átváltozása szulfidokká. Szulfidok átváltozása oxidokká. Oxidok átváltozása chloridokká. Oxidok átváltozása szulfidokká hidrogénszulfid segélyével. Oxidok, szulfidok, chloridok elnevezése. Sav. Bazis. Só. Alkotó rész. Gyök. Aequivalens súly. Ásványtani előismeretek: az ásványok alaki és fizikai sajátságai. Kristály-rendszerek.

Mathematika. Heti 5 órában tanította Faragó Andor. Tankönyv: Močnik Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: a) Algebra: Elsőfokú egyenletek két és több ismeretlennel. Másodfokú determinansok. Négyzetgyök és másodfokú egyenlet egy ismeretlennel. Köbgyök. Számolás gyökmennyiségekkel. Gyökvonás. Irrationális és imaginárius számok. Gyakorlati példák a fizika és geometria köréből. b) Geometria: A planimetriának a pontra, egyenesre és szögekre vonatkozó főbb tételei. Sokszögek tulajdonságai, hasonlóságuk, összevágóságuk. Területszámítások, főleg első és másodfokú egyenletek alakjában adott példákkal. A stereometria bevezető tételei. Egyenesek és síkok egymáshozvaló helyzete. Projectio és projiciálás. A lapszög és testszög. A három-oldalu testszög főbb tulajdonságai. A testszögek összevágósága és simmetriája. Folytonos rajzoltatás füzetben.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. A geometrikus testek gazdagabb kombinációinak, majd egyszerűbb szerkezetű használati eszközöknek természetéről való rajzolása fehér, utóbb szürke alapon. Domború ékítmények ábrázolása rajzban, esetleg egy színben festve. Vázoló gyakorlatok. Az egyiptomi, görög és római művészetek ismertetése nagy vonásokban, szemléltető képek bemutatása kíséretében.

Tornázás. Heti 2 órában tanította az V. és VI. osztályban Török Mihály. Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok kézi szerekkel. Szergyakorlatok csapatban. Ugrások. Futás. Játékok.

VI. osztály.

Osztályfőnök: Gábor Áron.

Kath. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Ág. h. ev. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Izraelita hittan. Lásd az V. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Ágh Lajos dr. Tankönyv: Riedl Frigyes. „Poetika“. Verstan és költészettan. Iskolai olvasmányok: A tankönyvben előforduló szemelvényeken kívül részletek az Iliásból, Két szomszédvár,

Kérők, Coriolanus. Házi olvasmányok: Antigone, Iréne, Az új földesúr, Csokonai lírai költeményei.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Strauch Jenő. Tankönyv: Heinrich Gusztáv dr. Deutsches Lehr- und Lesebuch II. r. Elvégzett tananyag: A nyelvtan ismételése; költészettan. Olvasmányok: Siegfrieds Drachenkampf. Die Geschichte von den drei Ringen. Költemények: Aus dem Nibelungenliede. Wie Siegfried erschlagen ward. Kriemhilde. Das Grab im Busento. Erbkönigs Tochter. Erbkönig. Stiefmutter. Die Grenadiere. Drei Lieder. (Heine). Wanderers Nachtlied. Das alte Haus. Der Zürichersee. Dies irae. Römische Elegie. Schiller: Wilhelm Tell.

Francia nyelv. Heti 3 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Hofer K. Rendszerezés francia nyelvtan és Macher Ede: Francia olvasókönyv. Elvégzett tananyag: a) A mondattan részletesen. b) Olvasmányok: Napoléon à Moscou. Passage de Bérézina. Les derniers jours de Louis XVI. Jeanne d'Arc. Sévigné asszony 3 levele. L'Abbé de l'Épée. Le chien, l'oiseau—mouche. c) Költemények: La cloche. La prière. L'hirondelle. Le vase brisé. La grand' mère. d) Beszédgyakorlatok az olvasmányok alapján.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Mika Sándor dr., „Világtörténelem II. rész.“ Elvégzett tananyag: Európa népének története a népvándorlás kezdetétől Hódító Vilmosig.

A német-római császárság túlnyomósága; az egyház túlhatalma a keresztes hadjáratok korában; a hűbér-uralom hanyatlása; Európa műveltségi állapota a középkorban. Ujkor: a felfedezésektől a westfali békéig.

Természettudomány. Heti 3 órában tanította Gábor Aron. Tankönyv: Paszlavszky József „Az állattan kézikönyve“. Tananyag: Az állatok s növények közötti különbség. Az állatok szervei s szervrendszerei. Rendszertan. Az állatok földrajzi elterjedését szabályozó tényezők.

Chemia. Heti 3 órában tanította Gábor Áron. Tankönyv: Reichenhaller Kálmán: Anorganikus chemia és mineralogia II. r. Elvégzett tananyag: Nem fémek elemek és vegyületeik. Fémek és vegyületeik. Ötvények. Lángreakciók. Spectrum-analízis. Fémek oxidok és fémek hidroxidok. Fémek szulfidok és fémek arzén- és antimon vegyületek. Sók. Szén. Az ásványok megváltozása a természetben. Analízis. A föld anyaga és keletkezésének vázlata. A föld felületének megváltozása s változásait előidéző tényezők. A föld kora. Vezérkövületek és jelentőségük.

Mathematika. Heti 3 órában tanította Török Mihály: Tankönyv: Wagner Alajos „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: a) Algebra: A hatványozás a gyökvonás általánosítása (negatív és törtkitevők.) A logaritmusok és azok alkalmazása. Arithmetikai és véges geometriai haladvány. b) Geometria: Körtan és körmérés. Goniometria és trigonometria.

Ábrázoló geometria. Heti 3 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Dr. Klug Lipót „Ábrázoló Geometria“. Elvégzett tananyag: A pont, az egyenes és a sík idomok ábrázolása két képsíkon. A térelemek (pont, egyenes, sík) ábrázolása és viszonylagos helyezeteikre vonatkozó feladatok. Két egyenes. Két sík. Síkok metszése. Síkok hajlásszögei. A térelemek és síkidomok árnyéka. Szimmetriasík. Coincidencia-sík, Affinitás. A tengelyre merőleges harmadik képsík. A kör. projectiója és árnyéka. Elméleti és gyakorlati feladatok.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán Építőelemek s részletek, bútorkészlet, majd szerszámok, háztartási tárgyak, játéktárgyak, edények, fegyverek s másnemű ipari tárgyaknak természetéről való rajzolása, egy-két színben való festése. Vázoló gyakorlatok. Az ókeresztény, bizánci, román és csúcsíves művészetek rövid ismertetése, képes mutatványok kíséretében.

Tornázás. Lásd az V. osztalynál.

osztályozása. Szénhidrogenek. Isomeria. A szénhidrogenek származékai. Glikozidok. Kámforfélék. Balzsamok. Gyanták. Cyan- és nitrilvegyületek. Aminok. Amidok. Amidosavak. Azodiazovegyületek. Alkaloidok. Szénhidratok. Festőanyagok. Fehérjefélék. Égés, korhadás, rothadás, erjedés. Chemiai rokonság. A növények és állatok táplálkozása.

Természettan. Heti 4 órában tanította Faragó Andor. Tankönyv: Fehér-Szekeres „Kísérleti természettan“. Elvégzett tananyag: Mechanika; kinematika és dinamika. A testek tulajdonságai a három halmazállapotban. Hangtan; a hang keletkezése, terjedése; a hangszerek. Fénytan; a fény terjedése; tükrök, lencsék és ezek gyakorlati alkalmazása; a fény szétszóródása; interferenciajelenségek, polarisatio, kettős törés; a fény elméletére vonatkozó hypothezisek rövid történeti áttekintésben.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner: „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: a) Algebra: Véges és végtelen geometriai haladvány. Tizedes törtek. Végtelen sorok. Kamatos-kamat- és járadékszámítás; államköcsönök. Elsőfokú határozatlan egyenletek. A másodfokú egyenlet elmélete. A másodfokú függvény maximuma és minimuma. Másodfokú egyenletrendszerek több ismeretlennel. Redukálható egyenletek. Permutatio, combinatio és variatio. A kéttaguak positiv egész hatványai. b) Geometria: Stereometriai alaptételek. Felszín- és köbtartalom-mérések. Hasáb és henger; gúla és kúp; a gömb és részei. A gömbháromszögtan cosinus- és sinus-tétele. A derékszögű gömbháromszög megoldása. Egyszerűbb astronomiai feladatok megoldása.

Ábrázoló geometria. Heti 3 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Klug Lipót dr.: „Ábrázoló Geometria“. Elvégzett tananyag: Hajlásszögek. Két sík hajlásszöge. Testszög. Gúla, hasáb, azok síkmetszése és egyenessel való átdöfésük a megfelelő árnyék szerkesztésekkel. Szabályos testek. Síklapú testek kölcsönös áthatása. Geometriai testek és építészeti részletek árnyéka. Síkidomok és testek forgatása. Új képsíkok bevezetése. Transformatio. Konstruktív példák megoldása.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tananyag: Természeti tárgyaknak tollal való ábrázolása. Mázas agyagedények, kagylók, kitömött állatok, szövetneműek, csiszolt fém- és üvegtárgyak s ezek csoportjainak teljes színezéssel történt festése. Vázoló gyakorlatok. A renaissance, barok, rokokó idők s a XIX. század művészeti törekvéseinek ismertetése nagy vonásokban, képes mutatványokkal.

Tornázás. Heti 2 órában tanította a VII. és VIII. osztályban Török Mihály. Tananyag: Rendgyakorlatok. Szabadgyakorlatok kézi szerekkel. Szergyakorlatok csapatban. Ugrások. Futás. Játékok.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: *Faragó József.*

Kath. hittan. Lásd a VII. osztállynál.

Ág. h. ev. hittan. Lásd a VII. osztállynál.

Izraelita hittan. Lásd a VII. osztállynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Ágh Lajos dr. Tankönyv: Beöthy Zs.: A magyar nemzeti irodalom tört. ismertetése és Szinnyei J.: Magyar nyelvtan. Elvégzett tananyag: 1. A magyar irod. ismertetése Kisfaludy Károlytól napjainkig. 2. A rendszeres magy. nyelvtan átisméltése, figyelemmel a nyelv történeti fejlődésére. 3. Iskolai olvasmányok a tankönyvben levő szemelvényeken kívül: Vörösmarty: Két szomszédvára. Tompa: Virágregék. Szuhai-ja. Eötvös: Falu jegyzője, Új földes ur. Kemény: Zord idők, Széchenyi hitele. Szemelvények Kisfaludy K., Vörösmarty, Kemény és Szigligeti jelesebb

műveiből. Házi olvasmányok: Kisfaludy K.: Irene. Eötvös: Karthausi-ja. Kemény: Gyulai Pál-ja. Vörösmarty szép Ilonkája. Jósika Abafi-ja. Az utolsó Bátori. B. Eötvös: Magyarország 1514-ben. Kemény: Rajongók.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Heinrich G. „Német tan- és olvasókönyv“ IV. r. Végzett tananyag: 1. Irodalomtörténet: Herdertől a legujabb korig. 2. Olvasmányok: Goethe „Iphigenie auf Tauris“, „Herrmann und Dorothea“. Schiller „Wallenstein“, trilogia (egészen). Grillparzer „Das goldene Vliess“, trilogia (egészen). 3. Költemények: Goethe „Der Fischer“. Schiller „Lied von der Glocke“. Heine „Wallfahrt nach Kevlaar“. „Belsazer“.

Francia nyelv. Tanította heti 4 órában Horvát Rezső. Tankönyv: Hofer Károly „Rendszeres francia nyelvtan“ és Macher Ede „Francia olvasókönyv“ II. r. Végzett tananyag: 1. Nyelvtan: A mondattan rendszeres ismételése. 2. Prózaolvasmányok: Scribe „le verre d'eau“, comédie en 5 actes. Erckmann-Chatrian „L'ami Fritz“, roman. Rousseau „Emil“ (részlet). Chateaubriand „Les martyrs“ (részlet). Cousin „du vrai, du beau et du bien“. Sainte-Beuve „Causeries de Lundi“ (részlet), Taine „la vie de salon“. 3. Verses művek: Boileau „l'art poétique“. Lamartine „le soir“. Béranger „les hirondelles“. Gautier „le chasseur“. Bauville „la nuit“. 4. Magyar összefüggő szövegnek franciára való fordítása és beszédgyakorlatok.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Mangold L. „Magyarország oknyomozó Története.“ Elvégzett tananyag: Hazánk a praehistorikus időben. A honfoglalás előtti történet. A magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok műveltségi viszonyai. A kereszténység befogadása. A királyság megalapítása. Magyarország története. az Árpádok, a vegyes házakból, a Habsburg és a Habsburg-Lotharingiai házból származott királyok alatt, különös tekintettel a műveltségi állapotokra. Magyarország földrajzi viszonyai.

Természettan. Heti 4 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Fehér Szekeres „Kisérleti Természettan“. Elvégzett tananyag: Hőtan. Elektromosság és mágnesség. A kosmographia elemei. A föld és nap mozgása. Világrendszerek.

Mathematika. Heti 3 órában tanította Faragó Andor. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: A pont, egyenes, kör, parabola, ellipsis és hyperbola analitikai tárgyalása. A matematika rendszeres ismételése.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Klug Lipót dr.: „Ábrázoló Geometria“. Elvégzett tananyag: A kúp és a henger ábrázolása, érintősíkjaik, síkmetszései, egyenes vonallal való átdöfésük, árnyékuk, hálójuk, kölcsönös áthatásaik. A forgásfelületek, nevezetesen a gömb ábrázolása, érintősíkjai, síkmetszése, egyenes vonallal való átdöfése, árnyéka, más testekkel való áthatása. Árnyékszerkesztések, főleg gyakorlati példák.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tananyag: Emberi kezeknek, lábaknak, fejeknek előbb lapmintákról, később reliefekről, utóbb teljesen domború mintákról, különböző kezeléssel való rajzolása. Vázoló gyakorlatok. Konturban adott képnek fejből való ábrázolása. Magyar műalkotások ismertetése képes mutatványokkal.

Bölcsészet. Heti 3 órában tanította Stodolni Gyula dr. Tankönyv: Szitnyai Elek „Lélektan és Logika“. Elvégzett tananyag: A lelki életről általában. A lelki jelenségek főbb csoportjai: érzetek, képzetek, érzelmek, kedélymozgalmak és mozgási tünetmények. Képzetösszeköttetések, fogalmak, ítéletek, következtetések. A rendszeres gondolkodás formái.

Tornázás. Lásd a VII. osztálynál.

Rendkívüli tantárgyak.

a) Latin nyelv.

I. évfolyam Heti 4 órában tanította Horvát Rezső. A jelentkezők száma: 18. Évközben kimaradt 5 tanuló. Tankönyv: Pirchala Imre: „Latin nyelvtan a reáliskolák számára“. A tankönyv módszeres részében foglalt nyelvtani anyagok feldolgozása után az egész alaktan, tekintettel a legfontosabb syntaktikai momentumokra. Gyakorlati grammatizálás a modern nyelvekben szerzett alak- s mondattani ismereteknek minél teljesebb kihasználásával. Megfelelő szókincs-gyűjtés és az olvasmány egy részének emlékelése. Kéthetenként hol házi, hol iskolai írásbeli dolgozat.

II. évfolyam. Heti 3 órában tanította Bothar Dániel. A jelentkezők száma 13. Évközben 3 növendék a tanári kar határozata folytán abba hagyta a tanulást. Tankönyv: Pirchala Imre: „Latin mondattan tüzetes és rendszeres tárgyalása és a latin prosodia főszabályai. A mondattani szabályok megfigyelésére és betanítására szolgáltak Cicero válogatott darabjai a római történet köréből, továbbá Hannibálnak Corn. Nepostól írt életrajza és Ovidius „Metamorphoscon libri“ című művéből kiszemelt olvasmány. Kéthetenként hol házi, hol iskolai dolgozat. Magyar szöveg latinra fordítása.

III. évfolyam. Heti 3 órában tanította Bothar Dániel. A jelentkezők száma 6. Olvasmányul szolgált Sallustiusnak „de coniuratione Catilinae“ c. műve válogatott fejezetekben Bartal-Malmosi kiad. Alkalmilag a szöveg kapcsán régiségek, kivált a főbb állami intézmények megismertetése. A költők közül Vergilius volt a fejtegetés tárgya: Aeneis I. 1—209. II. 1—233. (Cserép S. kiad.) Az író sajátos kifejezési módjának feltüntetése. Irodalom történeti tájékoztatás a tárgyalt írók és műveinek ismertetésével. Kéthetenként hol házi, hol iskolai scriptum, mely latinra és magyarra való fordításból állott.

IV. évfolyam. Heti 3 órában tanította Horvát Rezső. A tanulók száma az év elején 8, az év végén 7 volt. Tankönyv: Pirchala „Rendszeres Latin nyelvtan“ és Wagner-Horváth „Római Régiségek“. Végzett tananyag: 1. Római régiségek rendszeres tárgyalása 2. A nyelvtan rendszeres ismételése. 3. Olvasmányok: Cicero „In Catilinam“ I. oratio. Horatius „Epistola ad Pisones de arte poetica“ (teljesen). Tacitus „Agricola“ (szemelvényekben). Horatius „Carmina“ I. r. 1., 3., 4., 7., 9., 12., 22. II. r. 3., 18., 20.

b) Egészségtan.

Heti két órában tanította a VII. osztályban Leszner Rudolf dr. Tankönyv: Egészségtan Fodor József dr., egyetemi tanártól. Elvégzett tananyag: Bevezetés. Emésztőszervek. Tápszerek és táplálkozás. Lakás. Légzés és szellőztetés. Vérkeringés. Munka és foglalkozás. Testápolás a bőr élettanával. Fertőző betegségek. Az állatokról az emberre ragadó betegségek. Életmentés.

c) Ének.

Az I—VIII. osztályban összesen heti 6 órában tanította Vendl Aladár. Elvégzett tananyag. Elméleti rész: Az éneklés általános szabályai. Vonalrendszer. Kulcsok. Hangjegyek és értékük. Emelő-, leszállító- és feloldójelek. Ütemnemek. Szünetjegyek. Nyugvópont. Egybekötő ív. A hangjegy után álló pont értéke. Hangsorok. Hangközök. Dynamikai jelek.

Az elméleti részből az I. osztályban csak a legszükségesebbet tanítottuk; az anyagot a következő osztályokban fokozatosan bővítettük.

Gyakorlati rész: Dalok egy és két szólamban; továbbá a Hymnus, Szózat, Honfi-dal, Király-hymnus, Három gyászdal, Nemzeti ima, népdalok, Rákóczi-induló négy szólamban.

d) Gyorsírás.

Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Forrai Soma: A magyar gyorsírás tankönyve: Gabelsberger—Markovich rendszere szerint. I. és II. kötet.

a) *Kezdők tanfolyama*. Elvégzett tananyag: A magán- és mássalhangzók begyakorlása. A mássalhangzók kettőzése. Rövidítések ragokra és képzőkre. Számnévi rövidítések. Idegen szók és tulajdonnevek. Jelények.

b) *Haladók tanfolyama*. Elvégzett tananyag: Szabad egyszerűsítések. Szabad- és rendhagyó rövidítések. Szóösszehúzások.

A kezdők tanfolyamában résztvettek a III. osztályból: Kaufmann Dezső, Kirschbaum Dávid, Lederer Leó; a IV. osztályból: Bischitz Henrik, Brückner Jenő, Deutsch Bertalan, Deutsch Győző, Firnberg Zsigmond, Füredi Oszkár, Grünvald Józsuá, Horváth Béla, Konráth Árpád, Mašek József, Permayer Arthúr, Schnöller Béla, Seedoch Tivadar, Tschurl Ernő; az V. osztályból: Babits Rezső, Fleischhacker Gyula, Holzinger Kornél; a VI. osztályból: Ehrenhaft Gyula, Müller József, Somogyi Sándor; a VII. osztályból: Jagsich János. Összesen: 24 tanuló.

A haladók tanfolyamában résztvettek a VI. osztályból: Kiss Jenő, Lang Károly, Ottopál Brúnó, Palló Pál, Wolf János. Összesen: 5 tanuló.

e) Vegytani gyakorlatok.

Heti 2 órában tanította Gábor Áron.

Tananyag: Alapmunkálatok; fizikai és kémiai sajátságok megállapítása; ismertebb bázis- és savképző elemek magaviselete; fémek és savmaradékok analitikai jellemzése és meghatározása; üveg- és pyrotechnikai munkálatok. A megajtott munkák száma 211. A tanfolyamban részt vettek: Babits Rezső, Eitler Pál, Freund Pál, Holzinger Kornél, Kern Endre, Lipthay Béla, Müller Oszvald, Schármár Jenő, Schmeykal Oszkár V. oszt. tanulók, összesen: 9-en.

VI.

Írásbeli dolgozatok kimutatása.

V. osztály.

Magyar nyelv. 1. Irják le egyik múlt évi kirándulásukat. (Iskolai). 2. Arany Toldi estéje tartalmi ismertetése és összehasonlítása Toldival. 3. Az inventió különös alakjaira leírandó Sopron város és vidéke. 4. Jellemezzenek a tanultak alapján egy a magyar történetből vett nagy férfit. 5. Számoljanak be az első félévben végzett házi olvasmányokról. 6. Miért olvasunk történeti műveket. 7. Egy atya búcsúbeszéde távozó fiához. 8. Kossuth L. beszédének ismertetése. 9. Emlékbeszéd egy tanulótlárs felett.

Német nyelv. 1. Maria Stuart. (Übersetzung). 2. Julius Caesar. (Übersetzung). 3. Freie Inhaltsangabe des Gedichtes „Auf eine holländische Landschaft“ von Lenau. 4. Der Wald im Winter (Beschreibung). 5. Der Löwe, der König der Tiere (Schilderung). 6. Brief an die Eltern. 6. Kurzer Gedanken-

gang der Leichenrede des Perikles von Thukydides. 8. Szemelvény a „Des Perikles Leichenrede“ c. olvasmányból németről magyarra való fordításra. 9. Nicht der Schule, sondern dem Leben soll man lernen (Rede).

Francia nyelv. Havonként 2 iskolai, nevezetesen: 1. Comment le grand F'redéric aimait à être servi. Emploi de l' infinitif. Menace terrible. Faut-il être matinal? Gascon et roi. Le philosophe et le matelot. le paysan aux lui nettes. Socrate et sa femme. Raillerie punie. Effet de la musique. Roi et marmiton. Le tailleur de Samarcande. Les vengeurs d' Ibycus. Le renard et le coq. Présence d' esprit. Il faut savoir s' aider.

VI. osztály.

Magyar nyelv. 1. Az iskola év kezdetén (Elmélkedés). 2. Az ős mulandóság képe (Költői leírás). 3. A dal és óda alanyi és tárgyi ismertetése. 4. Vörösmarty, Szép Ilonkájának esztetikai méltatása. 5. Arany egyik balladájának fejtegetése. 6. Arany, Buda halála rövid ismertetése. 7. A két szomszédvár főbb alakjainak jellemzése. 8. Coriolánus tragicuma. 9. A magyar dráma története főbb vonásokban.

Német nyelv. 9 iskolai. 3 fordítás magyarból németre. Siegfrieds Drachenkampf. Ueber das Epos. Erbkönigs Tochter. Brief an meinen Freund. Ueber die Arten der lyrischen Poesie. Wilhelm Tell und Parricida.

Francia nyelv. 1. Une lettre. 2. Réponse à la lettre précédente. 3. Le portrait. 4. Une ouvrière reconnaissante. 5. Les suites de l'ignorance. 6. Louis Savournin. 7. Mort de Henri IV. 8. La grenouille et l'anguille. 9. Sauvé par sa tempérance. 10. Le roi Jean et le capitaine. 11. Punition des paresseux. 12. Le jeu. 13. Le courage militaire. 14. Economisez le temps. 15. L'impôt. 16. Portrait du vaniteux. 17. L'aurore est l'amie des Muses.

VII. osztály.

Magyar nyelv. 1. Szabad választás szerint. 2. Az 6-magyar nyelv főbb sajátosságai. 3. Balassi B. lírája. 4. A szigeti veszedelem főhősének jellege. 5. Kemény János (tartalmi ismertetés). 6. Bessenyei György érdemei irodalmunk megújulásában. 7. A pályaválasztás fontossága. 8. Berzsenyi Dániel „A magyarokhoz“ c. ódájának méltatása. 9. A nyelvújítás jelentősége.

Német nyelv. 5 iskolai, 4 házi. 1—5 fordítás magyarból németre. Die Entstehung der Heldensage. Die Blüte des Rittertums. Der Charakter des Tempelherrn, Saladins und Natans. Ueber die Grenzen der Malerei und der Dichtkunst.

Francia nyelv. 1. Corneille (Esquisse biographique et littéraire). 2. Ugyanaz (folytatás). 3. Grandeur d'âme de Hoche. 4. Un acte de justice. 5. Présence d'esprit dans le peril. 6. Le sujet de Britannicus. 7. L'alcoolisme. 8. Un jeune homme. 9. La vraie mère.

VIII. osztály.

Magyar nyelv. 1. Deák Ferenc élete és szereplése. 2. Mi az oka, hogy Ányos Pál költészete nem hagyott maga után nagyobb nyomot? 3. Kisfaludy K. mint vígjátékíró. 4. Petőfi szülei iránt való szeretetének megnyilatkozása költészetében. 5. B. Eötvös József Kárthausiájának esztetikai méltatása. 6. Petőfi hazaszeretete költeményeiben. 7. Jókai „Új földesur“ c. regényének fejtegetése. 8. Széchenyi hatása politikai irodalmunkra.

Német nyelv. Die Tantaliden (kivonat). Die deutsche Litteratursprache (fordítás). Iphigenie (jellemrajz). Der Fischer (tartalom és alapeszme). Wallen-

stein's Tragik (értekezés). Hermann (jellemrajz). Der 15. März (hazafias elme-futtatás). Medeens und Jasons Schuld (értekezés).

Francia nyelv. Importance de l'histoire de la littérature française. La chanson de Roland. Le médecin malgré lui. Madame de Sévigné à Monsieur Pomponne. Le gendre de Monsieur Poirier. Colonies françaises en Hongrie. (Fordítások.)

VII.

A könyvtárak gyarapodása.

A) Tanári könyvtár.

1903. január hó 1-től — 1903. december hó 31-ig.

a) Vétel útján.

A-szak. Grimm: Deutsches Wörterbuch X. B. 10—12. L., XIII. B. III. L. Zsolnai Gy.: Magyar oklevélszótár.

Ba-szak. Wilh. Scherer: Geschichte der deutsch. Litteratur. Kuno Fischer: Lessings Nathan der Weise. Dr. Rud. Meringer: Indogermanische Sprachwissenschaft. Ottó Güntter: Walther von der Vogelweide.

Bb-szak: Georg Ellinger: Rükerts Werke. I—II. Aug. Sauer: Grillparcers Dramen. I—VI.

C-szak. Péterfi Jenő: Összegyűjtött munkái. III. Jósika Miklós: Összes művei: Abafi, Zólyomi, Pygmalion, Egy két emeletes ház Pesten, Ami késik, nem mulik, Zrinyi a költő. Milhoffer Sándor: Bárány Eötvös József. Heinrich Gusztáv: Egyetemes irodalomtörténet. I. Szinyei J.: Magyar írók élete és munkái. IX. Dr. Császár Elemér: Verseghe Ferenc élete és művei. Bárány Eötvös József: Összes munkái. I—XX. (Vojnovits). Csengeri János: Aischylos tragédiái. Simonyi Zsig.: Magyar szórend.

D-szak. Helységnévtár. 1902/3. Dr. Almásy György: Vándorutam Ázsia szívébe.

E-szak. Dr. Szadeczky Lajos: Br. Apor Péter verses művei és levelei. I—II. Thallóczy Lajos és Hodinka Antal: Magyarország melléktartományainak oklevéltára. I. Beksics G.: Közjogunk és nemzeti törekvésünk. Magyarosodás és magyarítás. A magy. nemzet függetlensége. Hegyi József: Hazánk történeti nevezetességű helyei és meglevő műemlékei. Bryce J.: A róm. szent birodalom. Friedjung. H: Harc a német hegemoniáért. II. La Play: A munkásviszonyok reformja. (Ford. Geöcze Sarolta és Dr. Wildner Ödön.)

Generalmajor v. Sterneggs: Schlachtenatlas.

F-szak. König Gyula: Az algebr. mennyiségek ált. elméletének alapvonalai. Emil Picard: Traité D'Analyse.

G-szak. Wagner János: Magyarországi virágos növényei. (Átnézte: Mágócsy-Dietz Sándor.) Madarász Gy: Magyarország madarai. XI—XV. f. Dr. Arn. Spuler: Die Schmetterlinge. 15—20. L. A. Engler u. Prantl: Pflanzenfamilien. 215—217. L. Dr. Vághel Jenő: Nagy képes természetrajz. I. Állattan. Dr. Ludw. Büchner: Das Alter des Menschengeschlechtes. T. H. Huxley: Handbuch der Anatomie der Wirbeltiere.

H-szak. A fizika története a XIX. században. II. Cholnoky Jenő: A levegő fizikai földrajza. H. v. Helmholtz: Vorlesungen über die math. Principien der Akustik. III.

J-szak: Dr. W. Herz: Über die Lösungen. Muspratt's Chemie. VIII. B. 14—15. L. Dr. H. v. Fehling: Neues Handwörterbuch der Chemie. VII. 11. L. Dr. Adolf Jolles: Über Wasserbegutachtung. Dr. O. Dammer: Handbuch der anorganischen Chemie. I. Lengyel Béla: A chemia néhány fontosabb fogalmáról és törvényéről. W. Ostwald: Die Schule der Chemie. I. Dr. Edw. Stieren: Chemische Fabrik.

Ka-szak. Magy. Tud. Akad. Almanach 1904-re. O. K. Tanáregyesületi Közlöny. XXXVII. Emlékbeszédek. XI. Magy. statiszt. évkönyv. 1902. Akadémiai értesítő. XIV. Lehrproben u. Lehrgänge XIX. Magyar statiszt. közlemények. Új sorozat. 4. 6. Herkules. XX. Statiszt. havi közlemények. VII. Hivatalos Közlöny. XII. Műcsarnok. Iparművészet. VI. Értekezések a tár. tud. köréből. XII. Tuberkulózis. 1903. Tornaügy. XX. Magyar paedagógia. XII. A magyar korona orsz. külkeresk. forgalmának havi eredményei.

Kb-szak. Nyelvőr. XXXII. Philolog. közlöny. XXVII. Nyelvt. közl. XXXIII. Budapesti szemle. Értekezések a ny. és szép tud. köréből. XVIII. A Kisfaludy-Társaság Évlapjai. XXXV. Irodalomtört. Közlemények. XIII. Zeitschr. f. deutsch. Philologie. XXXV.

Kc-szak. Petermanns Mitteilungen. 49. Siebel's hist. Zeitschr. 53—55. B. Történelmi Tár. IV. Archeologiai Értesítő. XXIII. Értekez. a tört. tud. köréből. XIX. Történeti életrajzok. XVIII. Ethnographia. XIV. Magyar Könyvszemle. XI.

Kd-szak. Természettud. Közlemények. XXXV. Annalen der Physik. 1903. Ergänzungsheft. 13. Zeitschr. f. math. u. naturwiss. Unterricht. XXXIV. Beiblätter d. Annalen. XXVII. Zeitschr. f. analyt. Chemie. XLII. Autoren und Sachregister. 1901—1902. Földtani intézet évi jelentése. 1901. Pótjegyzék. V. 1897—1901. Math. és természettud. értesítő. XXI. Zeitschr. f. phys. u. chem. Unterricht. XVI. Math. és phys. lapok. XII. Természet. VI. Magyar chemiai folyóirat. IX. Rovartani lapok. X. Földtani Közlöny. XXXIII.

L-szak. Jos. v. Pleyel: Die Schulsammlung. Dr. Rud. Hempel: Schulreden. II. Mezger: Ausgewählte Schulreden.

Mb-szak. Dr. B. Dombart: Lateinische Uebungsstoffe für Secunda. Max Ihm: Römische Kulturbilder. Paul Cauer: Die Kunst des Uebersetzens. Prof. Dr. H. J. Müller: Stilistische Uebungen der lat. Sprache. Dr. Aug. Haacke: Aufgaben zum Uebersetzen ins Lateinische.

Mc-szak. A soproni bankbukás története. Ferenczy Zolt. A könyvtártan alapvonalai. Tiszti cím- és névtár. XXII.

P-szak. Hermann Ebbinghaus: Grundzüge der Psychologie. I. Philosophiai írók tára.

Qu-szak. Kr. Nyrop: Grammaire Historique Langue française. Anthologie des Poètes Français. Leon Gauthier: La Chanson De Roland. M. Louis Moland: Oeuvres en Prose de André Chémier. Emile Faguet: Drame ancien, Drame moderne Anthologie des Prosateurs français.

S-szak. Ráth György: Az iparművészet könyve. I. Meller Simon: Michel Angelo. Divald Kornél: Budapest művészete a török hódoltság előtt. Éber László: Donatello. Knackfuss: Kunstgeschichte.

T-szak: Egy könyvállvány. 15 dr. skatulya elismervények számára.

b) Ajándék utján.

Szemere Miklós: Országgyűlési beszéd a hadseregről 1903. február 27-én. Bárány Biedermann Rezső: Németh Béla: Szigetvár története. V. K. M.: Hermann Ottó: A magy. nép arca és jelleme. Brehm A.: Az állatok világa III. és V. A gimn. tanítás terve és utasítások hozzá. 1903. 43381. F. M.: Selyemtenyésztők naptára. Jelentés Sopron és Veszprém vm. selyemtenyésztésének

állapotáról az 1902. évben. Magy. kir. József-műegyetem programja az 1903/4. tanévre. Magy. kir. József-műegyetem megnyitásához beszédek. 1903/4. Darvas Orbán: Római pénzgyűjtemény a soproni Szent Benedek-rend főgymnasiumában.

Álladék az 1903. év végén 6171 kötet 40605-65 korona értékben.

Stodolni Gyula dr.,
a tanári könyvtár öre.

B) Ifjúsági könyvtár.

1. Az I—IV. osztályú ifjúsági könyvtár.

Vétel utján: Péterfy Tamás: Székely mesék 2 k. «Hasznos Mulattató» 1903/4. 2 példány «Tanulók Lapja» 1903/4.

A könyvtár álladéka az 1903/4. iskolaév év végén 922 k. 1663-24 korona értékben.

Strauch Jenő,
az I—IV. oszt. ifjúsági könyvtár öre.

2. Ifjúsági könyvtár (V—VIII. o.) szaporodása az 1903/4. tanévben.

Szinnyei J.: Magyar írók élete és munkái 81—85 f. Br. Eötvös J. munkái XVI—XX. k. Seemann Gábor: Az én falum 1 k. Nyesti Pál: Gr. Széchenyi István Emlékkönyv 1 k. Marcali H.: Nagy képes virágtörténet 1 k. Hegyi József: Hazánk tört. nevezetességi helyei és műemlékei 1 k. Kraemer Hans: Weltall u. Menschheit 2 k. Selyemtenyésztők naptára (ajándék) 1 f. Földmiv. Minister jelentése Sopron és Veszprémm. selyemtenyésztés állapotáról 1 f. (ajándék.) Dr. Wallner Ignác: Sopron környékén található virágos növények és edényes cryptogamok nemei és fajai. 10 f. (ajándék.) Brehm: Az állatok világa III. k. Dr. Almásy György: Vándorutam Ázsia szívébe 1 k. Darwin G. H.: A tengerjárás 1 k. Vasárnapi Ujság egy évf. (2 k.) Középisk. Math. Lapok egy évf. (1 k.) Urania 11 f. Vasárnapi Ujság újévi ajándéka 1 f. Cicero: Oratio in Catilinam 4 k. C. Sallustius Crispus: De coniuratione Catilinae et de bello Jugurthino 6 k. Racine: Phédre 2 k. Feuilleton: Le village 2 k. Erekman-Chatrian: L'ami Fritz 10 k. Fénelon: Télémaque I. r. 1 f. Le Sage: Histoire de Gil Blas de Santillane 1 k. Daudet: Tartarin aus Tarascon 24 k. Schiller: Wallenstein 8 k. Gyöngyössy: Kemény János 7 k. Grillparzer: Das goldene Vlies 8 k. Dr. Szadeczky Lajos: Konstantinápoly és magyar emlékei 1 k. Bakos Sándor: Az elektromosság a gyakorlatban I. r. 1 k. Rátz László: Matematikai gyakorlatban I. r. 1. k. Összesen: 91 kötet, 20 füzetben. Értékük: 233 korona 92 fillér.

Faragó Andor,
az V—VIII. oszt. ifj. könyvtár öre

VIII.

Szertárak gyarapodása az 1903. évben.

A) Természettani szertár.

Vétel útján: Vízszugárfúvó. Készülék a drótnélküli távíratozáshoz. Kályhaellenző.

A szertár állapota 1903. december 31-én, 544 darab 14223·52 korona értékben.

Faragó József,
szertárőr.

B) Vegytani szertár.

A szertár állapota 1903. december 31-én, 1483 db 8301·02 korona értékben.

Gábor Áron,
szertárőr.

C) Ásvány- és közettani szertár.

Vétel útján: Quarz. Gipsz. Kettőspát.

A szertár állapota 1903. december 31-én, 1486 drb 996·72 korona értékben.

Gábor Áron,
szertárőr.

D) Növény- és állattani szertár.

Vétel útján: Orchis morio Hyosciamus niger. Galanthus nivalis. Malva rotundifolia. Taraxacum officinale. Vitis vinifera. Linum usitatissimum. Triticum vulgare. Symphitum officinale. Lilium martagon. Tropidonotus natrix.

A szertár állapota 1903. december 31-én, 5527 drb 6212·28 korona értékben.

Gábor Áron,
szertárőr.

E) Földrajzi szertár.

A szertár állapota 1903. december 31-én, 1006 drb 1853·68 korona értékben.

Bella Lajos,
szertárőr.

F) Geometriai szertár.

Vétel útján: Táblakörző. Nagy fejes vonalzó. Kályhaellenző.

A szertár állapota 1903. december 31-én, 387 drb 3669·90 korona értékben.

Faragó József,
szertárőr.

G) Szabadkézi rajzszeretár.

Vétel útján: A. Bague-féle Cours de dessin-ből 10 lap. Két festőállvány. Két szekrény a rajztáblák részére. Kályhaellenző vaspléhből.

Ajándék útján: Játék-mángorló. Kétesövű pisztoly.

A szertár állapota az 1903. december 31-én, 2443 drb 4224.32 korona értékben.

Seemann Kálmán,
szertárőr.

H) Régiség- és éremtár.

Vétel útján: Kőbalta. Síma kővéső. Áttört művü római bronz.

Ajándék útján: Síma kővéső.

A szertár állapota 1903. december 31-én, 1759 drb 803.69 korona értékben.

Bella Lajos,
szertárőr.

J) Történelmi szertár.

A szertár állapota 1903. december 31-én, 39 drb 490.50 korona értékben.

Bella Lajos,
szertárőr.

K) Tornaszertár.

Vétel útján: Vaszgolyó 7.250 kg. Mérőszalag 20 m. Alacsony korlát.

A szertár állapota 1903. december 31-én, 606 drb 2959.93 korona értékben.

Török Mihály,
szertárőr.

L) Ének- és zeneszertár.

A szertár állapota 1904. június 30-án, 55 drb 369.08 korona értékben.

Vendl Aladár,
szertárőr.

IX.

Jótekonycélú alapok.

A) A soproni áll. főreáliskola „**Segélyegyesület**“-ének 30-ik évi jelentése.

1. A Segélyegyesület a lefolyt tanévben is folytatta rendes működését, melyet nem zavart meg nagyobb jelentőségű esemény. A jelen tanévben ismét két gyűlést tartott a választmány és egyúttal a közgyűlés, mely alkalommal az egyesület elnöke és pénztárosa a szokásos jelentéseiket tették meg.

Az 1903. XI. 23-án tartott közgyűlésen Kugel József dr. úr azt indítványozta, hogy a Segélyegyesület kérne fel több, általa megnevezett urat, misze-

rint kegyeskednének a nemes cél érdekében a Segélyegyesületbe belépni. És kérelmünk tényleg nem is maradt a pusztában kiáltóé, hanem két nemesen gondolkodó nagybirtokos: Bauer Mihály országgyűlési képviselő és Bauer Ottó által meghallgatásra talált, akiknek ezen szívjóságukért ez úton is hálás köszönetünket fejezzük ki.

2. A közgyűlés határozata szerint az idén a „Beteg-szoba“ iveit köröztettük, mely gyűjtés eredményének egyharmadából érdem szerint a következő ifjak részesültek segélyben:

I. a) osztály.

	K
Cserich Ferenc	10
Hoffmann Károly	10
Pintér János	10

I. b) osztály.

Fiedler Károly	10
Schische Izidor	10
Mandl Mór	10
Heuffel Rezső	10

II. osztály.

Schätzl Vilmos	10
Holzer Lajos	10
Bognár Lajos	10
Barvitzius Nándor	12

III. osztály.

Ágoston Ernő	10
Kopstein Richárd	10
Hadarits József	12
Krizmanich János	15

IV. osztály.

Eitler Jenő	12
Horváth József	10

	K
Böhm Oszkár	15
Mašek József	10

V. osztály.

Hofmann Vilmos	12
Horovitz Adolf	10
Fleischhaecker Gyula	15

VI. osztály.

Richly Rezső	10
------------------------	----

VII. osztály.

Grünvald Fülöp	10
--------------------------	----

VIII. osztály.

Blum Zsigmond, Frigyes és Simon együttesen	30
Eichinger Károly	10
Szakonyi Győző	10
Schummel Rezső, János és Sándor együttesen	62
Kollwentz Géza	15
Kollwentz Ödön	15

3. A Segélyegyesület tanulói kölesönkönyvtára, melyet Horvát Rezső áll. főreáliskolai tanár kezel, az idén is gyarapodott. A fent kimutatott pénzbeli segélyhez hozzáveendő még azon 60 korona összeg is, melyet tankönyvvásárlásra fordítottunk. Még így is alig vagyunk képesek szegény tanulóink tankönyvszükségletét kielégíteni. Kérést intézünk tehát a vagyonosabb szülőkhöz, hogy a tanév végén fiaiknak könyveit, melyeket azok már nem használhatnak, a nemes cél érdekében adományozzák a Segélyegyesület könyvtárának.

4. A Soproni Takarékpénztár a Segélyegyesületnek és Betegápoló-szoba-alapunknak az idén is 25—25 koronát adományozott, amelyért ez úton is fogadja hálás köszönetünket.

5. A „Segélyegyesület“ tagjai.

Alapító tagok.

Ö cs. és kir. Apostoli Felsége I. Ferencz József [1884] Ágfalva községe [1874] Bauer Antal [1874] Bauer Mihály [1904]	Lähne Frigyes [1874] Lenck Gyula [1890] Lenck Samu [1884]
5 Bauer Ottó [1904] Berg Gusztáv báró [1899] Carstanjen Ágost [1874] Csöndes Ferencz [1874] Deák Lajos [1875]	25 Manitiusz Lajos [1874] Mayer Gyula dr. [1874] Müller Ede [1874] Müller Paulin [1874] Nagyecsenki cukorgyár [1895]
10 Dworzsák János [1874] Eidlitz Mór [1874] Eörsy László [1874] Esterházy Miklós dr. herceg [1899] Esterházy Pál herceg [1874]	30 Noedl Károly [1874] Patzenhofer Conrad [1874] Patzenhofer Matild [1887] Virtsologi Rupprecht K. [1888] Salamin Leo [1874]
15 Festetich György gróf [1874] Graf Adolf [1885] Haller József dr. [1899] Hérics-Tóth János dr. [1880] Jekelfalussy Pál [1889]	35 Sándorffy Antal [1899] Schreiner Károly dr. [1897] Solmosy László báró [1875] Sopronm. Nemesi Pénztára [1896] Soproni Takarékpénztár [1876]
20 Kaposvári Takarékpénztár [1876] Kuncz Adolf dr. [1899]	40 Sugár Sándor [1899] Töpler Károly [1874] Zalka János dr. püspök [1876]

Tiszteletbeli tagok:

Kárpáti Károly dr.
Salamin Leo †
Ulber Mátyás †

A „Segélyegyesület“ tisztviselői (1902--905.):

Elnök: Wallner Ignác dr.
Másodelnök: Spiesz Antal
Pénztáros: Faragó József.
Jegyző: Ágh Lajos dr.

Választmányi tagok:

Beer Ede
Dobrovits Sándor
Horvát Rezső
Kugel József dr.
Ritter Vilmos
Rösch Frigyes
Schwarz Károly
Seltenhofer Frigyes
Willingstorffer Jenő
Winkler Adolf dr.

A tanári kar képviselői
1903—904-ben:

Seemann Kálmán
Török Mihály
Vendl Aladár.

Számvizsgáló 1903—904-re.

Beer Ede
Rösch Frigyes
Schwarz Károly.

Rendes tagok.

(4 korona évi tagsági díjjal).

Helybeliek:

Beer Ede, Bekk Gusztáv dr., Bergmann Keresztély dr., Breuer Mór dr., Császár Imre, Démy Lajos dr., Friedrich Lajos, Haubner Rezső dr., Heiszler J. Mátyás, Izrael. hitközség (6 kor.), Jány Ferenc, Özv. Jekelfalussy Sándorné, Klaber Mór cég (10 kor.), Klausz Lajos, Kluge Lajos, Kohn Jakab, Kugel József dr., Özv. Kugler Henrikné, Kund Frigyes, Lenk Lajosné, Liphay Emil, Máhr Árpád, Manninger Sándor, Meiszner Károly (5 kor.), Meller Manóné, Ofner János, Okrutzky Miklós ezredes, Ottopál Alajos, (5 kor.) Petz Sándor, Özv. Pfeiffer Felixné Mária, Özv. Regenhárt Mária, Ritter Vilmos, Romwalter Alfréd, Romwalter Alfrédné, Schárinár János (6 kor.), Schleifer Gusztáv, Schneider Márton (6 kor.), Schreiner Károly dr., Schwarz Károly, Seltenhofer Frigyes (5 kor.), Spiesz Antal, Stark Lajos, Steiner Ignác, Steiner Lipót, Töpler Károly dr., Varga Ferenc, Wallner Ignác dr., Willingstorffer L. Jenő, Winkler Adolf dr. *Összesen 217 korona.*

Vidékiek:

Babits Alajos, Lajtaufalu (10 kor.), Huszár Gyula, Rohonc, Putz János, Dobrafalva. *Összesen 18 korona.*

Azonfelül:

A „Soproni Takarékpénztár“ 25 korona. *Összesen 25 korona.*

Alapító tagokul beléptek az idén:

Bauer Mihály, Röjtök 60 koronával, Bauer Ottó, Tormás 100 koronával. *Összesen 160 korona.*

6. Gyűjtés a „Főreáliskolai Segélyegyesület Betegápoló-Szoba-Alapja“ javára 1903—1904. évben.

I. a) osztály.

Aranyos Ferenc, Sopron 2.—, Bársony János, Fertőszentmiklós 2.70, özv. Barilich Edéné, Bánfalva —.20, Braun Miksa, Sopron 5.80, Brenner Teréz, Iházipusztá —.40, özv. Cserich Lujza, Sopron —.40, Deutsch Simon, Farád 2.08, Dollmayer Henrik, Sopron 3.50, Gállász Ádám, Hegykő —.20, Grünbaum Gyula, Németkeresztúr 15.80, Fischer Henrik, Sopron 2.50, Fischer Dezső, Táplánfa 14.90, Hacker Henrik, Németkeresztúr 3.—, Hochholzer Fer., Bajeza 1.10, Hofmann Antal, Sopron 3.50, Horvát Rezső, Sopron —.30, Kaschánszky György, Ebenfurt 10.15, Kopstein Lipót, Sopron —.60, Krausz József, Sopron 1.44, Krausz Ármin, Csorna 1.20, Kretzinger Gyula, Nagymarton 2.—, Lőrincz István, Sopron 6.70, Mayer Mátyás, Sopron 1.40, Mózes Simon, Savanyukút 2.20, Nagy Sándor, Csapod —.30, Pintér János, Sopron 1.40, Pollák Lipót, Sopron 2.70,

Pozsgay Antal, Sopron 1.—, Proszky Károly, Sopron —.30, Schlesinger Samu, Sopron —.20, Schey András, Czundra —.60, Seltenhofer Frigyes, Sopron 1.—, Szíjjártó István, Sopron —.40, Wenczel Ede, Darufalva 4.— Weinberger Károly, Sopron 1.—, Wieder Antal, Felsőszalva 2.40, N. N. —.14, *összesen 99.51 K.*

I. b) osztály.

Bischitz Sándor, Sopron 1.—, Boninsegna Fer., Sopron 2.—, Braun Miksa, Sopron —.70, Deutsch Mór, Nagymarton 1.—, Fischer Konrád, Németkeresztúr 1.80, Fodor József, Sopron 2.—, Frischmann Márton, Locsmánd —.20, özvegy Heuffel Sándorné, Sopron —.60, Hünner Rajmond, Sopron 2.—, Kasztner Sándor, Sopron 4.90, Koch Jenő, Felsőszalva 2.—, Krausz Károly, Sopron 3.80, Krausz Ferenc, Sopron — 20, Locsmándy Géza, Farád 6.38, özv. Mayer Julia Nagymarton 1.—, Mayerhofer József, Harsány —.32, Meller Ignác, Sopron 11.52, Mühl Mihály, Nagycenk 1.40, özv. Öry Ferencné, Csécseny —.20, Rajki Ferenc, Egyed 4.—, Schiller Mór, Sarród —.60, özv. Schischa Johanna, Wilhelmsburg 1.40, Schlenger Samu, Felső-Eőr 21.02, Schweiger József, Rétfalu 8.—, Steiner Sándor, Eszterháza 4.—, Stessel Farkas, Léka 8.50, Szilasi Károly, Sopron 1.—, Tárnok Rezső, Sopron 9.60, Varga József, Sopron —.40, Wallner István, Sopron —.60, Wiedemann János, Sopron 1.—, *összesen 103.14 K.*

II. osztály.

Ádám Imre, Sopron 2.—, Barwitius János, Sopron — 30, Balogh Teréz, Füles 2.—, Dr. Bekk Gusztáv, Sopron 6.—, Böhm Alajos, Sopron —.50, Bog-nár Géza, Sopron —.10, Breuer Lipót, Sopron —.40, Darázs Vazul, Sopron 1.—, Dr. Fityma Sándor, Sopron 1.—, Freund Zsigm., Sopron —.30, Fürst Gyula, Hidegség —.20, Glück Mór, Sopron —.60, Hammer Fer., Sopron 2.—, Holzer Mór, Szt.-Márton —.20, Horn János, Brennberg —.60, Klein Márton, Sopron —.80, Kovalszky József, Sopron —.50, Kund Samu, Sopron 2.—, Láng Béla, Sopron —.50, Manninger Sándor, Sopron 2.—, Menczel Emilia, Sopron 1.—, Niemetz Ferenc, Sopron 1.—, Permayer János, Sopron —.20, Prazsky-Eichinger Károly, Sopron 7.50, Rákosi József, Sopron —.40, Rüll Pál, Fertőszentmiklós 1.—, Schätzel Frigyes, Sopron 1.—, Schiller Samu, Fertőszentmiklós —.48, Schwartz Ignác, Sopron 1.—, Sohár Lajos, Sopron —.30, Steinhof Sándor, Sopron —.40, Szilágyi Imre, Sopron 2.—, Vendl Aladár, Sopron 1.—, Weisz Henrik, Sopron —.40, Wöllner Frigyes, Molnári 3.—, *összesen 43.88 K.*

III. osztály.

Andreszka Károly, Sopron —.40, Ágoston Mihály, Sopron —.40, Blumschein Lipót, Sopron —.36, Breuer Samu, Sopron —.30, Fennesz Gergely, Nagycenk —.20, Finta József, Sopron —.40, Czencz Károly, Ostfiasszonyfa —.30, Gombás János, Sopron —.40, Hacker Miksa, Németkeresztúr 2.—, Hadaries József, Sopron 1.10, Heiszler János, Sopron 1.—, Huber József, Sopron 1.—, Jusics János, Sopron 2.—, Kaufmann Samu, Sopron —.60, Kirschbaum Ábrahám, Sopron 5.—, Kopstein Sándor, Sopron 1.40, özv. Korsunsky Gyuláné, Sopron 2.—, Krizmanich János, Sopron —.20, Kún János, Nagyatád 3.—, Lederer Miksa, Sopron —.90, Lencz Sándor, Sopron 3.40, Pollák József, Sajtoskál 1.—, Pollák Jakab, Mezőberény —.20, Sánta János, Sopron —.50, Scharff Gyula, Sopron —.40, Seltenhofer Frigyes, Sopron 1.—, Singer Mór, Kemend —.30, Stessel Simon, Sopron 1.—, Ullmann Mór, Sopron 2.—, Weiler Sándor, Fertőszentmiklós —.20, Weiss Endre, Sopron 1.—, Wildzeiss János, Sopron 1.—, Willingstorfer L. Jenő, Sopron 2.—, *összesen 36.96 K.*

E kimutatásban csak a gyűjtőívek tulajdonosainak nevei szerepelnek. Fogadják azonban azok is a Segélyegyesületnek és a segítségre szoruló ifjúságnak legőszintébb és hálás köszönetét, kik szíves adományaikkal hozzájárultak, hogy a gyűjtőívek oly szép összeggel kerültek vissza a Segélyegyesülethez.

Wallner Ignác dr.,
elnök.

Ágh Lajos dr.,
jegyző.

7. S z á m a d á s.

a „Főreáliskolai Segélyegyesület“ jövedelméről az 1903/1904. tanévben.

Bevétel.

	K	f
1. Értékpapírok kamatja	1076	—
2. Készpénz kamatja	25	39
3. Helybeli rendes tagok díjai	217	—
4. Vidéki rendes tagok díjai	18	—
5. Alapító tagok díjai	160	—
6. A Soproni Takarékpénztár adománya.	25	—
7. Adományok	—	35
8. A Soproni Takarékpénztár 15587., 19255. és 19256. sz. könyveiből felvétel.	133	01
9. Kroyherr Kristóf péktől	24	—
	1678	75

Kiadás.

	K	f
1. Értesítői jelentés 1902/3-ban	25	—
2. Tankönyvekre és ezek bekötésére	59	01
3. Levélbélyegekre és postadíjakra	3	70
4. Nyomtatványokra és egy képkeretre	18	60
5. A „Safe-Deposit“ évi bére (1905 április 23-áig)	24	—
6. A Soproni Takarékpénztár 15587., 19255. és 19256. sz. könyveire elhelyeztetett	238	23
7. Tanulók pénzbeli segélyezésére	405	—
8. Szolgák díjazása	22	—
9. Értékpapírok vételára	883	21
	1678	75

8. A „Segélyegyesület“ vagyonállása 1904. június 30-án.

	Korona
1. 3 drb 1000 frttról szóló Földteherment. kötv.	6000.—
2. 13 drb 100 " " " " "	2600.—
3. 3 drb 100 frtől szóló Tiszaszab. kötv.	600.—
4. 15 drb 1000 koronáról szóló 4 $\frac{1}{2}$ %-os magy. Koronajárad. kötv. .	15000.—
5. 2 drb 500 koronáról " " " "	1000.—
6. 7 drb 200 " " " "	1400.—
7. 2 drb 100 " " " "	200.—
8. A „Schreiner Ernő“ alapítványhoz tartozó 2 drb 200 koronáról szóló 4 $\frac{1}{2}$ %-os magy. Koronajárad. kötv.	400.—
9. A „Club Anglo-Français“ alapítványhoz tartozó 2 drb 200 koronáról szóló 4 $\frac{1}{2}$ %-os magy. Koronajárad. kötv.	400.—
10. A „Sopr. Takarékpztr.“ 19256. sz. könyvében (Club Angl.-Franç.)	56·79
11. A " " 19255. " " (Schreiner E.-alap)	43·07
12. A " " 15587. " "	215·27
	Összesen . . 27915·13

azaz huszonhétézerkilencszáztizenöt korona és 13 fillér.

Sopron, 1904. iunius 30-án.

Wallner Ignác dr.,
elnök.

Faragó József,
pénztáros.

11. Sz á m a d á s

a „Főreáliskolai Betegápolószoba-alap” jövedelméről az 1903/1904. tanévben.

Bevétel.

	K	f
1. A főreálisk. ifjuság nyári mulatságának jövedelme .	61	52
2. Értékpapírok kamatja	266	—
3. Készpénz kamatja	11	87
4. Gyűjtések útján befolyt	454	85
A „Soproni Takarékpénztár“ adománya	25	—
	819	24

Kiadás.

	K	f
1. A „Soproni Takarékpénztár“ 15588. sz. könyvére elhelyeztetett	319	98
2. Értékpapírok vételára	499	26
	819	24

10. A „Betegápolószoba-Alap“ vagyonállása 1904. június 30-án.

	Korona
1. 2 drb 1000 koronáról szóló 4%-os magy Koronajárad. kötv.	2000.—
2. 2 drb 500 „ „ „ „ „ „ „	1000.—
3. 3 drb 200 „ „ „ „ „ „ „	600.—
4. 1 drb 100 „ „ „ „ „ „ „	100.—
5. 1 drb 1000 frtról szóló Földteherment. kötv.	2000.—
6. 1 drb 500 frtról „ „ „ „ „ „ „	1000.—
7. 1 drb 100 frtról „ „ „ „ „ „ „	200.—
8. A „Sopr. Takarékpztr.“ 15588. sz. könyvére elhelyeztetett	499-80
Összesen	7399-80

azaz hétezerháromszázkilencvenkilenc korona és 80 fillér.

Sopron, 1904. június 30-án.

Wallner Ignác dr.,
elnök.

Faragó József,
pénztáros.

11. Segélyegyesületi könyvtár.

A segélyegyesületi könyvtár a megelőző évekhez képest intenzívebb módon segélyezhetett ez évben tankönyvekkel szegénysorsu tanulókat, amennyiben 80 tanulónak 341 tankönyvet adott kölcsön. Ezen intézmény, mely felette üdvösnek bizonyult, a folyó tanévben is részint vétel, részint adakozás útján tetemesen gyarapodott.

Vétel útján szereztünk be 13 tankönyvet 38 korona 61 fillér értékben. Adakozás útján következő tankönyvekkel szaporodott meg a kölcsönkönyvtár:

A Franklin-társulat adománya: A jeles írók tárából 40 kötet. Szitnyai „Lélektan“ 2 pld. Heinrich G. „Verslehre“ 2 pld. Mangold „Magyarország története“ 3 pld. Thibeaut „Francia-magyar és magyar-francia szótár“ 1 pld.

Singer és Wolfner adománya: Balog „Magyar nyelvtan“ I. II. r. 7 pld. Balog olvasókönyv I. II. r. 2 pld. Timár „Német nyelv- és olvasókönyv“ I. 2 pld. „Rendszeres német nyelvtan“ 2 pld. Beke M. „Számítan“ 3 pld.

Lauffer Vilmos adománya: Wagner-Močnik „Algebra“ 4 pld. és Geometria 3 pld. Valló Vilmos „Módszeres francia nyelvtan“ I. II. r. 5—5 pld.

Az Athenaeum-társulat adománya: Ujvári „Magyar-francia és francia-magyar szótár“ 2—2 pld. Burián „Latin-magyar és magyar-latin szótár“ 1 pld. Szuppan-Szirtes „Planimetria alaktan“ 3 pld. „Stereometria“ 3 pld. „Constructiv planimetria“ 3 pld. Reichenhaller „Anorganikus chemia“ I. II. r. 2—2 pld. „Organikus chemia“ 2 pld. Pirchala „Latin nyelvtan“ 1 pld. „Latin mondattan“ 1 pld. Paszlavszky „Kis természetrajz“ I. II. r. 2—2 pld. „Állattan“ 2 pld. „Növénytan“ 2 pld.

Adakoztak még: Dr. Wallner Ignác 1, Dr. Leszner Rezső 1, Putz Sándor 4, Bagdy Ferenc 10, Hetfleisch Ferenc 5, Heinrich Rezső 2, Kirkovics Lajos 1, Mózes Béla 4, Horvát Béla 4, Weiler Arnold 1, Deutsch Béla 1, Czap Endre 1 drb tankönyvet.

Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton az egyesület legforróbb köszönetét.

Horvát Rezső,

a segélyegyesületi kölcsönkönyvtár
kezelője.

B) „Deák Ferenc“ ösztöndíj-alap.

Bevétel.

	Korona
Mult évi vagyoni állapot a helybeli ipar- és kereskedelmi segélyszövetkezetnél a 342. sz. betéti könyvecske szerint	460.45
A 741. sz. 2100 K. értékű járadékkötvénynek 1903. június 1-től 1904. június 1-ig járó kamatja	84.—
A segélyszövetkezetnél elhelyezett tőke kamatja 1903. január 1-től december 31-ig	19.68
Összesen	564.13

Kiadás.

	Korona
A 342. sz. betéti könyvecske szerint elhelyezve	480.13
Schummel Sándor VIII. oszt. tanuló ösztöndíja	84.—
Összesen	564.13

Sopron, 1904. június 30-án.

Wallner Ignác dr.,
kir. igazgató, az alap kezelője.

C) „Zászló-alap“.

Bevétel.

	Korona
1903. január hó 1-én, az alapvagyon volt a soproni ipar- és kereskedelmi segélyszövetkezet 341. sz. betéti könyvecske szerint	122.10
Ezen tőke kamatja 1903. január 1-től december 31-ig	4.98
Összesen	127.08

Sopron, 1904. június 30-án.

Wallner Ignác dr.,
kir. igazgató, az alap kezelője.

D) „Utazási és kirándulási segély-alap“.

Bevétel.

	Korona
Mult évi vagyoni állapot 1903. június 30-án a soproni ipar- és kereskedelmi segélyszövetkezet 1731. sz. betéti könyvecske szerint	856.90
Az osztályok gyűjtése 1903/4. tanévben	30.54
Az elhelyezett tőke kamatja 1903. december 31-ig	38.55
Összesen	925.99

Kiadás.

	Korona
Kirándulások alkalmával szegény tanulók segélyezése	6.60
A soproni ipar és kereskedelmi segélyszövetkezetnél	919.39
Összesen	925.99

Sopron, 1904. június 30-án.

Wallner Ignác dr.,
kir. igazgató, az alap kezelője.

X.

Segélyezések.

a) Ösztöndíjasok.

A lefolyt tanévben a következő tanulók élveztek ösztöndíjakat:

Sorszám	A tanuló neve	Osztály, melybe jár	Az ösztöndíj		Az ösztöndíj adományozója	Az adományozás kelte és száma
			c i m e	összege koro- nákbau		
1	Révész Mátyás	VIII.	Rosenfeld Jakab- féle	250	Sopron sz. kir. város tanácsa	9.971—1903.
2	Schwarz Rezső	VII.	Rosenfeld Jakab- féle	250	" "	9 971—1903.
3	Groff Sándor	VIII.	Rosenfeld Katalin- féle	250	" "	9.971—1903.
4	Kiss Jenő	VI.	Rosenfeld Katalin- féle	250	" "	9.971—1903.
5	Eitler Pál	V.	Patzenhofer Konrád-féle	172	" "	9.971—1903.
6	Fleischhacker Gy.	V.	Főreáliskolai ösz- töndíj	300	Vallás- és közokt. m. kir. miniszt.	83.309—1900.
7	Bauer Dezső	VIII.	A jövedéki és bírság- alap feleslegéből	300	Pénzügyigazga- gatóság	29.754—1900.
8	Ádám Géza	II.	A jövedéki és bírság- alap feleslegéből	200	M. kir. pénzügy- minisztérium	54.939—1903.
9	Vendl Aladár	VIII.	Széchenyi-győri püspök-féle	600	Vallás- és közokt. m. kir. miniszt.	27.395—1904.
10	Árpási Gyula	VII.	Magyaráz-féle családi	160	Röki plébános	
11	Tritremmel István	VIII.	Trimmel Pál-féle	493·36	Eszterházy Mikl.	76.613—1903. vkm. 3.264—1903. Eszterházy
12	Schummel Sándor	VIII.	Deák Ferenc-féle	84	A tanári kar	

Összesen 3309·36 korona értékben.

b) Tandíjmentesek.

Tandíjmentesek voltak a lefolyt tanév végén.

A tanuló neve	Egész v. fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma	A tanuló neve	Egész v. fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma
I. A) osztály.			V. osztály.		
Cserich Ferenc	fél	55-ig. 1904.	Mašek József	egész	94-ig. 1901.
Horvát József	egész	394-ig. 1903.	Pollák Mór	"	94-ig. 1901.
Pintér Ferenc	fél	55-ig. 1904.	Tormássy János	"	55-ig. 1904.
I. B) osztály.			VI. osztály.		
Bleich Jenő	fél	394-ig. 1903.	Blum Zsigmond	egész	73-ig. 1900.
Henffel Rezső	"	55-ig. 1904.	Eitler Pál	"	73-ig. 1900.
Schischá Izidor	"	55-ig. 1904.	Fleischhacker Gyula	"	418-ig. 18 9.
Tárnok Gyula	"	394-ig. 1903.	Hofmann Vilmos	"	94-ig. 1901.
II. osztály.			Horovitz Adolf	fél	70-ig. 1902.
Barvitzius Nándor	egész	66-ig. 1903.	Horváth Olivér	egész	418-ig. 1899.
Bognár Lajos	fél	394-ig. 1903.	Kirkovits Lajos	"	73-ig. 1900.
Darás József	egész	66-ig. 1903.	Schummel Rezső	"	452-ig. 1901.
Holzer Lajos	fél	394-ig. 1903.	VII. osztály.		
Katoch Gyula	egész	394-ig. 1903.	Adler Sándor	fél	70-ig. 1902.
Menczel Tihamér	fél	394-ig. 1903.	Ehrenhaft Gyula	egész	413-ig. 1900.
Rákosi Mátyás	"	55-ig. 1904.	Kiss Jenő	"	418-ig. 1889.
Shhätzel Vilmos	egész	394-ig. 1904.	Pollák Lipót	"	73-ig. 1900.
Sohár Lajos	"	66-ig. 1903.	Richly Rezső	"	413-ig. 1900.
Vendl Károly	"	375-ig. 1902.	Róka József	"	418-ig. 1899.
III. osztály.			Wolf János	"	413-ig. 1900.
Ágoston Ernő	fél	70-ig. 1902.	VIII. osztály.		
Firnberg Dávid	"	375-ig. 1902.	Grünvald Fülöp	egész	375-ig. 1902.
Hadarics József	egész	375-ig. 1902.	Lenk Jenő	fél	70-ig. 1902.
Kaufmann Dezső	"	452-ig. 1901.	Schwarz Rezső	egész	413-ig. 1900.
Kirschbaum Dávid	"	394-ig. 1903.	IX. osztály.		
Kopstein Rikárd	fél	70-ig. 1902.	Blum Frigyes	egész	71-ig. 1899.
Krizmanich János	egész	375-ig. 1902.	Blum Simon	"	94-ig. 1901.
Pollák Mór	"	452-ig. 1901.	Eichlinger Károly	fél	55-ig. 1904.
IV. osztály.			Groff Sándor	egész	482-ig. 1897.
Bühm Oszkár	egész	94 ig. 1901.	Kollwentz Géza	"	434-ig. 1896.
Deutsch Győző	"	452-ig. 1901.	Kollwentz Ödön	"	434-ig. 1896.
Eitler Jenő	"	394-ig. 1901.	Révész Mátyás	fél	73-ig. 1900.
Firnberg Zsigmond	fél	452-ig. 1901.	Schummel János	egész	452-ig. 1901.
Horváth Béla	egész	413-ig. 1900.	Schummel Sándor	"	452-ig. 1901.
Horváth József	"	394-ig. 1903.	Szakonyi Győző	"	45-ig. 1899. Sümeg.
			Titremmel István	"	73-ig. 1900.
			Vendl Aladár	"	434-ig. 1896.

E szerint 45 tanuló részesült egész-, és 19 tanuló féltandíjmentességben.

XI.

A „Berzsenyi-kör“ működése a jelen tanévben.

Az V—VIII. osztályba járó ifjak „Berzsenyi-köre“ a jelen tanévben szeptember 29-én tartotta alakuló gyűlését.

A gyűlést *Dr. Ágh Lajos* tanár úr nyitotta meg, vázolván néhány szóval önképzésünk célját, hasznát és fontosságát. A tisztviselőkar következőkép alakult:

Ifj. elnök: *Vendl Aladár*, VIII. oszt. tan. Titkár: *Schummel Sándor*, VIII. oszt. tan. Pénztáros: *Kun Róbert*, VIII. oszt. tan. Főkönyvtáros: *Schummel János*, VIII. oszt. tan. Jegyző: *Varga Vilmos*, VII. oszt. tan. Ellenőr: *Geiringer Zsigmond*, VII. oszt. tan. I. alkönyvtáros: *Schwarz Rezső*, VII. oszt. tan. II. alkönyvtáros: *Uhlig László*, VI. oszt. tan. III. alkönyvtáros: *Eitler Pál*, V. oszt. tan.

Könyvvizsgáló-bizottság tagjai: *Groff Sándor*, *Kollwentz Géza*, VIII. o. t., *Meiszner Jenő*, *Steiner József* VII. o. t., *Tóth Dezső*, *Wolff János* VI. o. t.

A kör tevékenysége az egész tanévben lankadatlan volt. Állandó irodalmi tárgyal a dráma és epika fejlődését tűzte ki a kör; nem zárt ki azonban más tárggyú előadást sem. A tagok száma a tanév elején 88, végén 86 volt. A kör tartott 15 rendes és 2 rendkívüli gyűlést; utóbbiak egyikét az aradi vértanúk, másikat a márciusi nagy napok emlékének szentelte.

A rendes gyűléseken fejtegetésekkel, szavalatokkal és ezek bírálatával foglalkoztak a kör tagjai. Szorgalmas előadók voltak: *Vendl Aladár* VIII. o. t. (A magyar népdalról); *Zollschan Ignác* VIII. o. t. (Kisfaludy Károly mint vigjátéktíró); *Schummel János* VIII. o. t. (A villámhárítóról; A Marconi dróttalan távíróról; A kuruc költészetről) *Kollwentz Ödön* VIII. o. t. (Báró Eötvös József regényei); *Schummel Sándor* VIII. o. t. (A pesszimizmus Madách Imre „Az ember tragédiájá“-ban; *Vajda János* lírája; *Arany László* költészete.) *Geiringer Zsigmond* VII. o. t. (Zalán futása); *László Pál* VII. o. t. (A magyar dráma fejlődése játékszinünk alakulásáig); *Gráner Pál* VII. o. t. (A „Zrinyiász“ méltatása); *Rosenfeld Gyula* VII. o. t. (A népdalok festői ereje és *Balassi Bálint* lírája); *Jagsich János* VII. o. t. (Néhány szó *Bessenyei* érdemeiről) és *Varga Vilmos* VII. o. t. (A consonantia és dissonantia okairól).

Jelige alatt adtak be elbeszélést *Vendl Aladár* (A révész) és *Révész Mátyás* (A szökevény.)

Szorgalmas szavalók voltak: *Révész Mátyás*, *Szakonyi Győző*, *Lülik Gyula*, VIII. o. tanulók; *Rosenfeld Gyula*, *Rosenberger Miksa*, *Gergely József* VII. o. tanulók; *Müller József*, *Wolf János* VI. o. tanulók.

Pályatételekül a következők voltak kitűzve:

1. *Arany János* lírája. Díj egy darab 10 koronás arany. Beérkezett egy pályamunka. Szerzője: *Geiringer Zsigmond* VII. oszt. tan.

2. A honvédelem fejlődése. Díj egy darab 10 koronás arany. Beérkezett egy pályamunka. Szerzője: *Schummel Sándor* VIII. oszt. tan.

3. II. Rákóczi Ferenc küldetése. Díj egy darab 10 koronás arany. Egy pályamunka érkezett be, mely a díjat nem nyerte meg.

4. A hő átváltozása munkává a különböző hőgépeknél. Díj egy darab 10 koronás arany. Pályamunka nem érkezett be.

5. A galvánáram hatása és gyakorlati alkalmazása. Díj egy darab 10 koronás arany. Pályamunka nem érkezett be.

6. Szépirodalmi pályamunka 6 érkezett be. Az első díjat megosztottuk: *Kollwentz Ödön* VIII. o. t. és *Jagsich János* VII. o. t. között.

7. Természetről való rajz. Beérkezett összesen 13 pályamunka. A fejräzolás első díját *Vendl Aladár* VIII. o. t.; az üvegesoportok pályázói közt az

első díjban osztoztak: László Pál VII. és Richly Rezső IV. o. t.; a másodikban: Varga V. és Gráf Frigyes VII. o. t.; a harmadik díjat: Horovitz Adolf V. o. t. Dicséretet kaptak: Gergely József, Meiszner Jenő, Jagsich János VII. o. t.; Horovitz Adolf V. oszt. tan.

A versenyszavak két első díját Kass László és Révész Mátyás, másodikát Rosenberger Miksa nyerte meg.

A „Berzsenyi-kör“ könyvtára a tanévben a következő művekkel szaporodott:

Vétel útján: Dr. Krümmel O.: Der Ozean; Dr. Peters T.: Chemische Experimente; Dr. Schwalbe B.: Astronomie; Frost G.: Galvanoplastik; Dr. Böttger H.: Chemie; Dr. Graetz L.: Elektrizität; Dr. Csuday: Geschichte der Ungarn; Fuss K.: Physik; Nyesti Pál: Széchenyi Emlékkönyv; id. Szinnyi József: Jókai Mór; Rákosi Viktor: Elnémult harangok; Dr. Pekár K.: A filozófia története; Herman O.: Az északi madárhegyek; Dr. Marczali: A magyar történet kútfői; Tozer H.: Ókori földrajz; Dr. Fialowszky: Minerológia és geológia; Eötvös K.: A nagy per; Eötvös K.: A nazarénusok; Bárczay O.: A hadügy fejlődése; Rohonyi Gyula: A honfoglalás; Lengyel B.: A quantitativ analysis; Dr. Than K.: A qualitativ analysis; Péterfy J. munkái; Grünwald B.: Az új Magyarország; Hermann O.: A magyar ősfoglalkozás; Kerekes Gy.: Vajda János élete és munkái; Polikeit K.: Astronomia; Darwin G.: A tengerjárás; Dr. Szabó J.: Ásványtan; Thaly K.: A Rákóczi korból; Erdélyi L.: Nyelvjárás; Dézsi L.: Az irodalomtörténet módszerei; Richter Ede: A kuruc idők; Galgóczy J.: Sumir szöszedet; Schwegler A.: A bölcsélet története; Pásztor A.: Versek; Hollósi S.: Szabadság-szerelem; Dóczy L.: Schiller költeményei; Dóczy L.: Carmela; Jókai Mór: A kőszivű ember fiai; Sienkiewicz H.: Quo vadis?; Hanusz J.: Égen és földön; Dr. Berecz S.: A képzőművészetek; Dr. Sebestyén Gy.: A honfoglalás mondái; Jókai önmagáról; Br. Eötvös József: A XIX. század eszméi; Eötvös József: A nemzetiségi kérdés; Szavojai Lajos Amadé: Az „Észak Csillaga“; Mikszáth K.: Akli Miklós története; Dr. Balics L.: A kereszténység története hazánkban; Sassi K.: Az irodalom dióhéjban.

Ajándék útján: Munkács multja és jelene (aj. Czap E.) Káros rovarok, A medvék országában, Aristoteles Poetikája, Kolumbus K. élete, Urania, Önügyvéd, Versek (Schummel Jánostól), A fősvény, A kérők, Herrmann und Dorothea, Antigone, Dodó főhadnagy (Geiringer Zsigmondtól), Csalódások (Rosenfeld Gyulától).

A pénztár állománya:

Bevétel: 411.80 korona.

Kiadás: 407.97 „

XII.

A közönséget érdeklő iskolai rendeletek.

Ikt. 277. főig. 277. v. k. m. 1125. eln. Rendelet az alkoholizmus ellen.

Ikt. 279. főig. 601. v. k. m. 46172. Horvát Rezső tanár a 3-ik ötödéves pótlékot kapja.

Ikt. 301. főig. 704. v. k. m. 18745. Elvileg megengedtetik, hogy a szer-tárakból kitelejtezett meteorol-műszerek a m. kir. orsz. meteor- és földmágnességi intézet muzeumának engedtesse át.

Ikt. 295. főig. 646. v. k. m. 52168. A tornatanítással az 1903/4. tanévre Török Mihály és Faragó József tanárok bizatnak meg.

Ikt. 305. főig. 721. v. k. m. 54168. A latin nyelv tanításával az 1903/4. tanévre Horvát Rezső és Bothár Dániel tanárok bizatnak meg.

Ikt. 358. főig. 815. v. k. m. 62672. Az I. osztályban az első félévben a német nyelvi órák is a magyar nyelv tanítására fordítandók.

Ikt. 360. főig. 790. v. k. m. 3240. eln. Deák Ferenc emlékére iskolai ünnepély tartandó október 17-én.

Ikt. 369. főig. 847. v. k. m. 64121. Játékdélutánok vezetői az 1903/4. tanévben Stodolni Gyula dr., Faragó József és Török Mihály tanárok.

Ikt. 404. főig. 940. v. k. m. 64119. Az I. osztály párhuzamosíttatik. Müller József dr. okleveles tanárjelölt helyettes tanári minőségben alkalmaztatik.

Ikt. 457. főig. 1069. v. k. m. 70522. Kollwentz Rezső tanárjelöltnek próbaéves tanáruul való alkalmazása.

Ikt. 486. főig. 1130. főig. 72871. Az iparossegédek továbbképző szaktanfolyamára az intézet egy terme átengedtetik.

Ikt. 521. főig. 1166. v. k. m. 78929. Mally Nándor rendes tanár saját kérelmére a nagyszebeni állami főgimnáziumhoz és Bász Miksa nagyszebeni állami főgimnáziumi helyettes-tanár a soproni állami főreáliskolához áthelyeztetik.

Ikt. 551. főig. 1228. v. k. m. 70908. Régi padok és asztalok selejtezése megengedtetik.

Ikt. 1. főig. 1266. v. k. m. 99024. Ágh Lajos dr. tanár a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába kineveztetik.

Ikt. 17. — v. k. m. 139. eln. Személyi pótlék utalványozása.

Ikt. 56. főig. 108. 10729 v. k. m. Ócs. és ap. kir. Felsége f. évi január 22-én kelt legfelsőbb elhatározásával Wallner Ignác dr. igazgatót a VII. fizetési osztály 3. fokozatába kinevezte.

Ikt. 76. főig. 143. v. k. m. 47981. Középiskolai hitoktatók fiainak tandíjmentessége a 15⁰/₀-ba nem számíttatik.

Ikt. 81. főig. 151. v. k. m. 1100. Kemény Ferenc budapesti állami főreáliskolai igazgató a francia nyelv tanításának megfigyelésére küldetik ki.

Ikt. 136. főig. 257. v. k. m. 27395. Vendl Aladár VIII. osztályú tanuló a Széchenyi-féle 600 koronás ösztöndíj élvezetét kapja.

Ikt. 137. főig. 255. v. k. m. 30554. Strauch Jenő ideiglenes rendes tanárrá kineveztetik.

Ikt. 146. főig. 268. v. k. m. 21794. A felső osztályú ifjúsági könyvtárból a hasznavehetetlen könyvek selejtezése engedélyeztetik.

Ikt. 147. főig. 276. v. k. m. 16718. A természettani szertár kiegészítésére 2000 korona engedélyeztetik.

Ikt. 177. főig. 376. v. k. m. 41744. Az érettségi vizsgálatnál miniszteri biztos Beke Manó dr. budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanár.

Ikt. 179. főig. 375 —. Tandíjkezelő az 1904/5., 1905/6. és 1906/7. tanévek tartamára Török Mihály tanár.

XIII.

A soproni m. kir. áll. főreáliskolában 1904|1905. tanévben használandó könyvek jegyzéke.

I. osztály.

	Ara korona
<i>Balogh Péter</i> : Magyar nyelvtan I. r. (2740—1899)	—80
<i>Balogh Péter</i> : Magyar olvasókönyv I. r. (3003—1901)	1-60
<i>Timár Pál</i> : Német nyelvtan és olvasókönyv I. és II. oszt. (3627—1899)	2—

<i>Lasz Samu</i> : Földrajz I. k. (1929. eln. 1904.)	1·80
<i>Paszlavszy József</i> : Kis természetrajz I. r. (3551—1899)	2·20
<i>Beke Manó dr.</i> : Számítás (2062—1901)	2·60
<i>Szuppán—Szirtes</i> : Planimetria alakján (3296—1899)	2·—

II. osztály.

<i>Balogh Péter</i> : Magyar nyelvtan II. r. (1639—1900)	1·—
<i>Balogh Péter</i> : Magyar olvasókönyv II. r. (2640—1900)	2·40
<i>Timár Pál</i> : Német nyelvtan és olvasókönyv I. és II. oszt. (3627—1899)	2·—
<i>Cherven—Schneider</i> : Egyetemes földrajz II. és III. oszt. (3458—1900)	2·60
<i>Paszlavszy József</i> : Természetrajz II. r. (3574—1900)	2·20
<i>Beke Manó dr.</i> : Számítás (2602—1901)	2·60
<i>Szuppán—Szirtes</i> : Stereometria alakján (1215—1900)	1·40

III. osztály.

<i>Balogh Péter</i> : Rendszeres magyar ny. (3114—1901)	1·30
<i>Balogh Péter</i> : Magyar olvasókönyv III. r. (2811—1901)	2·50
<i>Timár Pál</i> : Rendszeres német nyelvtan III. és IV. oszt. (2902—1901)	1·60
<i>Timár Pál</i> : Német olvasókönyv III. és IV. oszt. (2069—1901)	3·50
<i>Valló Vilmos</i> : Módszeres francia nyelvtan és olvasókönyv I. r. (2868—1901)	1·80
<i>Mangold L.</i> : A magyarok története III. és IV. oszt. (14166—1895)	3·—
<i>Cherven—Schneider</i> : Egyetemes földrajz II. és III. oszt. (3458—1900)	2·60
<i>Hankó—Müller</i> : Természettan I. r. (3428—1900)	1·80
<i>Beke Manó dr.</i> : Számítás (2602—1901)	2·60
<i>Szuppán—Szirtes</i> : Constructiv planimetria III. és IV. o. (2792—1901)	3·—

IV. osztály.

<i>Négyesy László</i> : Stilisztika (2397—1901)	2·50
<i>Lehr</i> : Arany Toldija (51922—1892)	1·60
<i>Timár Pál</i> : Rendszeres német nyelvtan III. és IV. oszt. (2902—1901)	1·60
<i>Timár Pál</i> : Német olvasókönyv III. és IV. oszt. (2069—1901)	3·50
<i>Valló Vilmos</i> : Módszeres francia nyelvtan és olvasókönyv IV. és V. (3082—1896)	4·—
<i>Mangold L.</i> : A magyarok története III. és IV. oszt. (14166—1895)	3·—
<i>Hankó—Müller</i> : Természettan II. r. (3100—1901)	1·50
<i>Wagner dr.</i> : Algebra (949—1899)	4·—
<i>Szuppán—Szirtes</i> : Constructiv planimetria III. és IV. oszt. (2792—1901)	3·—

V. osztály.

<i>Zlinszky A.</i> : Rhetorika (3631—1901)	3·—
<i>Heinrich</i> : Német tan- és olvasókönyv I. r. (1747—1899)	2·80
<i>Valló Vilmos</i> : Módszeres francia nyelvtan IV. és V. oszt. (3082—1896)	4·—
<i>Macher Ede</i> : Francia olvasókönyv V. és VI. oszt. (2903—1901)	3·—
<i>Mika Sándor dr.</i> : Világtörténelem I. r. (1237—1902)	2·40
<i>Paszlavszy J.</i> : Növénytan (2956—1901)	3·60
<i>Reichenhaller</i> : Chemia I. r. (3668—1900)	2·—
<i>Wagner dr.</i> : Algebra (949—1899)	4·—
<i>Wagner dr.</i> : Geometria (1777—1899)	4·80

VI. osztály.

	Ara korona
<i>Zlinszky</i> : Poëtika	—
<i>Heinrich</i> : Német tan- és olvasókönyv II. r. (3143—1895)	2.80
<i>Hofer</i> : Rendszeres francia nyelvtan és gyakorlókönyv II. r. (20791—1881)	4.20
<i>Macher Ede</i> : Francia olvasókönyv V. és VI. oszt. (2903—1901)	3.—
<i>Mika Sándor dr.</i> : Világtörténelem II. r. (1981—1902)	2.60
<i>Paszlavszy</i> : Állattan (3674—1900)	4.—
<i>Reichenhaller</i> : Chemia II. r. (272—1901)	3.—
<i>Wagner dr.</i> : Algebra (949—1899)	4.—
<i>Wagner dr.</i> : Geometria (1777—1899)	4.80
<i>Klug L.</i> : Ábrázoló Geometria (2275—1900)	4.—

VII. osztály.

<i>Beöthy</i> : Irodalomtörténet I. r. (49934—1891)	5.—
<i>Heinrich</i> : Német tan- és olvasókönyv III. (5102—1901)	2.40
<i>Hofer</i> : Rendszeres francia nyelvtan (20891—1891)	2.40
<i>Hofer</i> : Gyakorlókönyv (53881—1891)	1.80
<i>Macher Ede</i> : Francia olvasókönyv (3083—1902)	3.—
<i>Mika Sándor dr.</i> : Világtörténelem III. r. (3428—1903)	2.40
<i>Reichenhaller</i> : Organikus chemia (957—1902)	2.—
<i>Fehér-Szekeres</i> : Kísérleti természettan (2677—1901)	5.50
<i>Wagner dr.</i> : Algebra (949—1899)	4.—
<i>Wagner dr.</i> : Geometria (1777—1899)	4.80
<i>Klug Lipót</i> : Ábrázoló geometria (2275—1900)	4.—

VIII. osztály.

<i>Beöthy</i> : Irodalomtörténet II. r. (48205—1896)	5.—
<i>Heinrich</i> : Német tan- és olvasókönyv IV. r. (5102—1901)	2.40
<i>Hofer</i> : Rendszeres francia nyelvtan (20891—1891)	2.40
<i>Macher E.</i> : Francia olvasókönyv (3083—1902)	3.—
<i>Mangold</i> : Magyarország oknyomozó története (31036—1887)	4.50
<i>Szitnyai E.</i> : Lélektan, logika (3392—1901)	2.40
<i>Fehér-Szekeres</i> : Kísérleti természettan (2677—1901)	5.50
<i>Wagner dr.</i> : Algebra (949—1899)	4.—
<i>Wagner dr.</i> : Geometria (1777—1899)	4.80
<i>Klug L.</i> : Ábrázoló geometria (2275—1900)	4.—

Latin könyvek

a reáliskolák számára:

<i>Pirchala</i> : Latin nyelvtan V. o. (53379—1888)	1.40
„ Latin mondattan VI. o. (53379—1888)	1.40
„ Rendszeres latin nyelvtan VII. VIII. o. (702—1898)	2.50
<i>Sallustius</i> : De bello Iugurthino (3319—1895)	1.40
<i>Vergilius</i> : Aeneis (8—1899)	2.—
<i>Cicero</i> : Oratio in Catilinam (25622—1882)	1.20
<i>Tacitus</i> : Agricola (4475—1899)	—60
<i>Horatius Flaccus</i> költeményeiből szemelvények (2877—1901)	2.60

Hittani könyvek.

Katholikusok számára:

	Ara korona
Középkatekizmus	—80
Roder: Bibliai történetek	1·06
Pokorny: Szerartások	1·60
Demény: Vallástan I. r.	—88
„ Erkölcstan	1·20
Hahnenkamp-Rohn: Egyházi énekek és imák	—.

Evangelikusok számára:

Bereczky: Bibliai történetek I. és II. osztály számára	—70
Meyer Endre: Vallástan III. és IV. osztály számára.	1.—
Bereczky: Általános egyháztörténet V. és VI. oszt. számára	2·50
Bancsó Antal: Hit- és erkölcstan VII. és VIII. oszt. számára	1·50
Ezekon kívül minden evang. vagy ref. tanuló számára a „Szent biblia“	1·60

Izraeliták számára:

Csukási és Schön: Zsidó hittan I. r.	1·60
„ II. r.	1·20
Frisch Ármin: Szemelvények a Zsoltárok könyvéből	2.—
Goldberg és Bückler: A zsidók története	1·40
Weiszburg Gyula: A biblia könyvei	1·60
Füredi Ignác: Héber imakönyv	—84

Segédkönyvek.

Lutter: Logarok (24,284—1892)	2·40
Wolf Béla: Magyar-német zsebszótár (456—1898)	4.—
Ujváry Béla: Magyar-francia és francia-magyar szótár	4.—
Burián János: Magyar-latin szótár (5076—1898)	3.—
„ Latin-magyar szótár (4530—1901)	5.—
Helmár: Magyarország történeti térképe (9385—1890)	—40
Kogutowicz M.: Történelmi iskolai atlasz, 3 füzet (2604—1897)	6.—
„ Középkiskolai földrajzi atlasz (20.572—1898)	4.—
Horváth J.: Földrajzi térképvázlatok (9709—1894)	—20
Polgár Gy.: Ókori hitélet képgyűjtemény (36.232—1896)	3·60
Heinrich: Deutsche Verslehre (17.045—1886)	1·40
Wagner-Horváth: Római régiségek és róm. irod. tört. (5292—1899)	2·80

XIV.

A jövő tanévre s a tanulók fölvételére vonatkozó közlemények.

Tanulók a főreáliskola bármely osztályába felvehetők, ha ki tudják mutatni, hogy az előző osztályt egy nyilvános reáliskolán legalább is elégséges eredménnyel végezték.

Azok a tanulók, kik nyilvános gimnáziumból, vagy polgári iskolából reáliskolába akarnak átlépni, kötelesek felvételi vizsgálatot tenni. E vizsgálat az elhagyott és a reáliskola tantervei közt mutatkozó lényeges különbözetre terjed ki.

Egyik tanintézetből a másikba az átlépés rendesen csak a tanév kezdetén történhetik. Évközben más intézetből jövő tanuló a tanári testület határozata alapján csak a változás okainak igazolása mellett vehető fel.

Kereskedelmi, katonai, vagy más szakiskolából a reáliskolába átlépni szándékozók felvételükért a nmlt. vallás- és közokt. m. kir. Miniszteriumhoz tartoznak folyamodni és az erre vonatkozó folyamodványt a reáliskola igazgatóságánál nyújtják be.

A felvételi vizsgálat díja 20 korona.

A tanintézet I. osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9. évét betöltötte és 12 évnél nem idősebb. A tanári testület határozata lapján a 12 évesnél idősebb tanuló a beiratkozásnál csak feltételesen vétetik fel, a végleges felvétel akkor lesz, ha az első félév végeig (január végeig) a rendes tantárgyakból legalább elégséges eredményt tanusít és magaviselete jó vagy szabályszerű; ha azonban a feltételesen felvett tanuló a jelzett időpontig az előírt követelményeknek nem felelne meg, az intézetből eltávolíttatik. A fölvételhez megkivántatik minden tanulótól, hogy nyilvános iskolától nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a népishola 4 alsó osztályát sikerrel végezte, vagy hogy felvételi vizsgát tegyen, a melynél hasonló mérvű képzettségről tanuságot tesz. E vizsgálat díja 20 korona.

Minden tanuló tanintézetünkön való beiratásakor tartozik átszolgáltatni keresztlevelét, illetőleg születési bizonyítványát, valamint az 1887-iki XXII. a himlőoltást szabályozó törvénycikk értelmében kiállított bizonyítványt, hogy élete első évében beoltatott s ha 12 évnél idősebb, azóta másodszor is beoltatott. Kik ezt nem tudják kellőleg igazolni, a főkapitányságnál, mint közegészségügyi ellenőrző közegnél fognak bejelentetni, hogy az azoknak hivatalból fogyanatosítandó, esetleg újbóli beoltásáról gondoskodják.

Minden tanuló a felvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Azok a szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor **alkalmas helyettest tartoznak írásban bejelenteni**, kire a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák. A szülők és gyámok e részben minden változást írásban tartoznak az

igazgatónál bejelenteni; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék.

A nmltságú vallás- és közokt. m. kir. minisztérium 50.667. 1895. sz. rendelete alapján a tanulók felvétele június 30 án, július 1., 2., 3., 4. és 5-én d. e. 11—12-ig és szeptember 1., 2. és 3-án d. e. 8—12-ig történik (a főreáliskola VI osztálya helyiségében).

Szeptember 3-ika után jelentkező tanulók, késedelmük okát **hitelesen** tartoznak igazolni; szeptember hó 10-én túl az igazgató nem vehet föl többé tanulót, bármily oka volt is mulasztásának; a felvételt ezen határidőn túl az igazgatóság útján benyújtott folyamodványra a tankerületi kir. főigazgató úr engedheti meg.

A felvett tanulók szeptember hó első három napjainak egyikén d. e. az illető osztályfőnöknél tartoznak jelentkezni. Ha a felvett tanulók a tanév elején szeptember 4-ig bezárólag az osztályfőnöknél személyesen nem jelentkeznének, nem csak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett fölvételi díjat is elvesztik.

Minden tanuló kivétel nélkül tartozik beiratásakor 6 K felvételi díjat, 2 K-át könyvtárra, 1.40 K-át értesítőre, 0.40 K-át tintára és 1.60 K-át ének-tanításért fizetni. **Ezen díjak alól felmentésnek nincs helye.**

Az évi tandíjat a nmltságú vallás- és közokt. m. kir. Miniszter ur 1887. évi július hó 15-én, 28299. sz. alatt kelt magas rendeletével **évi 48 koronában** állapította meg.

A tandíjak kezelése s a tandíjmentesség elnyerése iránt, a nagyméltóságú vallás- és közokt. m. kir. Miniszter úr 1895. évi július hó 29-én, 40201. sz. a. kelt rendelete kapcsán megjelent szabályzatával ujabbán intézkedett. E szabályzatból a következőket közlöm:

8. §. E szabályzat címében említett középiskolák minden rendes és magántanulója, ki a tandíj fizetése alól felmentve nincs, minden tanévben köteles tandíjat fizetni. A tandíj összegét rendeleti uton a vallás- és közokt. Miniszter határozza meg. (L. fent.)

12. §. tandíjat négy részletben lehet fizetni; az első részletet **legkésőbb október 15-ig**, a másodikat **december 1-ig**, a harmadikat **március 15-ig**, a negyediket **május 1-ig**. A nyugtatványokat a tandíjkezelő (Török Mihály tr.) állítja ki.

14. §. A tandíj részletek lefizetésének záros határidejét az igazgató az intézet minden egyes osztályában és az intézet hirdető tábláján előzetesen közzé teszi.

Oly tanuló, ki az illető tandíj-részletet a záros határidőig le nem fizeti, az intézetből kitiltandó, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre.

15. §. Az ily módon kitiltott tanulónak az intézetbe újból való felvételére nézve, a késedelem okainak tekintetbe vétele mellett, saját hatáskörben az intézeti igazgató határoz akkor, ha a tanuló a kitiltástól számított egy hétnél többet nem mulasztott. Egy héten túl terjedő ilyennemű mulasztás esetén a felvételre az engedélyt a tankerületi főigazgató adja meg, ha a késedelem alaposan megokoltatik. Az igazgató elutasító határozata ellen a tankerületi főigazgatóhoz, ennek határozata ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az illetők felebbezéssel élhetnek.

24. §. A tandíj fizetése alól felmentést, a felmenthető tanulók a miniszteri számvevőség által minden egyes intézetre nézve külön kiszámított átlagos százalékanak határáig a tanári testület meghallgatása mellett az intézet igazgatója adja meg.

(A soproni állami főreáliskolánál a felmentés megengedett maximuma az 1895. ad 40201. sz. m. rendelet szerint 15%.)

A megszabott százalék határát átlépni az igazgatónak megengedve nincs, ellenkező esetben megfelelő kártérítésre köteles.

25. §. A tandíj fizetése alól nem menthetők fel az oly tanulók, kik nem képesek szegénységüket vagy legalább vagyontalanságukat igazolni, nem menthetők fel továbbá azok a tanulók, kik az előbbi tanév, illetőleg félév végén az erkölcsi magaviseletből „rossz” vagy „kevésbé szabályszerű” érdemjegyet kaptak vagy a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen” előmenetelt tanúsítottak; valamint azok sem, kiknek az említett tantárgyakból, habár nem is volt elégtelen érdemjük, de több volt az „elégséges”, mint a „jeles” és „jó” érdemjük.

26. §. Oly szülők, kik beigazolják, hogy egyszerre három vagy több fiút vagy leányt gimnáziumban vagy reáliskolában avagy polgári iskolában, tudományegyetemen vagy műegyetemen, avagy hasonló intézetben taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj felének elengedéseért és a fél tandíj alól fel is mentendők, ha a tanuló iskolai bizonyítványa, illetőleg értesítője a kellékeknek megfelel. (L. a. 25. §-t.)

28. §. Tandíjmentességet írásban kell kérni, még pedig az intézet igazgatójához címzett és nála benyújtandó szabályszerű folyamodvány alakjában. A folyamodványhoz melléklendő szegénységi bizonyítvány, melynek egy évnél nem szabad régiebbnek lennie, továbbá az iskolai bizonyítvány, illetőleg félévi értesítő.

Megjegyzendő, hogy a középiskolai, felsőbb leányiskolai tanárok és iskolaszolgák, továbbá polgári iskolai- és néptanítók fiai folyamodványukat szegénységi bizonyítvánnyal felszerelni nem kötelesek.

Folyamodni minden tanévben kétszer lehet, **szeptember hó 15-ig és február hó 15-ig.**

Az igazgató a tanulókat a tandíjmentesség elnyerhetésének összes feltételeire és körülményeire osztályonként, nemkülönben az intézet hidetű tábláján figyelemzteti.

31. §. A tandíjmentesség mindig azon félévvel veszi kezdetét, melyben a mentesség megadatott. A mentesség érvénye az egész középiskolai tanfolyamra terjed ki, feltéve, hogy folytatólag változatlanul fennállanak azok a feltételek, melyekhez a tandíjmentesség megtartása kötve van. (L. 32. §.) A mentesség, a mondott feltételek mellett, érintetlen marad akkor is, ha az illető tanuló — esetleg évközben is — e szabályzat címében említett jellegű más középiskolába lép át.

32. §. A tandíjmentesség élvezetét elvesztik a tanulók:

a) ha magántanulókká lesznek, mely esetben a mentességet azon félév elejétől veszti el, melynek folyamában az előadásoktól elmaradnak;

b) ha valamely középiskolából bármely oknál fogva kizáratnak;

c) ha a tandíjmentes tanulónak, vagy azon személynek ki őt eltartani köteles, vagyoni viszonyai kedvezőbbekké lesznek, mely esetben a mentességet a változás beálltát követő félévtől kezdve veszítik el;

d) ha az első félév illetőleg a tanév végén az erkölcsi magaviseletből „rossz” vagy „kevésbé szabályszerű” érdemjegyet kapnak, vagy ha az első félév, illetőleg a tanév végén a felsőbb osztályba való lépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen” előmenetelt tanúsítanak, nemkülönben, ha az említett tantárgyakból több az „elégséges”, mint a „jeles” és a „jó” érdemjük. Ez esetekben tandíjmentességet a bizonyítványt illetőleg értesítőt követő félévtől kezdve veszti el.

A c) és d) pontok alatt felsorolt esetekben az illető tanuló újból való felmentésért csak akkor folyamodhatik és tandíjmentességben csak akkor részesíthető, ha ismét megfelel mindazon feltételeknek, melyek alatt tandíjmentességért általában folyamodni lehet.

Az izraeliták hitoktatási díj címén évenként 6 koronát tartoznak fizetni. Ezen díj első fele a beiratáskor, a második fele pedig február hó első hetében fizetendő.

A vegytani gyakorlatokért járó díj (a szereket beletudva) 21.60 kor., a gyorsírásért 10 kor., a műírásért 4 kor. Ezen díjak szintén félévi részletekben előre fizetendők.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium rendelete folytán a könyvviteltan a IV. osztálytól fogva mint rendkívüli tantárgy taníttatik. Évi díj 12 korona.

Iskolai orvosunk lévén, a VII. osztály tanulóinak az egészségtanból a tanítás ingyenes.

A lefizetett tandíjak, vagy díjrészletek nem téríthetők vissza.

Oly tanulóknak, **kik egy kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet** és a kiket a **tanári testület** képesnek tart arra, hogy a szünidő alatt önszorgalmukból pótolhatják mulasztásukat, **megadhatja a jogot, hogy** a jövő iskolai év kezdetén **javító vizsgálatot tehessenek**, de csupán abban az intézetben, a hol tanultak és **csak akkor**, ha „jó“ vagy legalább „szabályszerű“ magaviseleti tanjegyük van. Ezen javító vizsgálat díjtalan.

Azok a tanulók, kik két kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, az igazgatóság útján csak fontos okok alapján folyamodhatnak a javító vizsgálatra való engedélyért a tankerületi kir. főigazgató úrhoz. Az ez irányú szabályszerű 1 K. bélyeggel ellátott és az összes iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok július hó 3-áig, a tanintézeti igazgatóság útján nyújthatók be.

Több mint két tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert tanuló javító vizsgálatra semmi szín alatt sem bocsátható.

Az 1897. évi 49.715. sz. rend. szerint bukott ismétlő középiskolai tanulóknak az osztály másodszori ismétlése nem engedhető meg.

Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség, vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti, vagy megszakítani kénytelen, a tanári testülethez folyamodhatik a következő tanév kezdetén tartandó pótló vizsgálatra való engedélyért. A betegség igazolására hatósági, vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítványt kell mellékelni. A pótló vizsgálat csak teljes vizsgálat lehet, melyért semmi díjat sem kell fizetni.

Az esetleges javító és pótlóvizsgálatok augusztus hó 31-én d. e. 8—12 óráig és d. u. 3—6 óráig fognak megtartatni; azok pontos határideje minden egyes a vizsgálatra jelentkezőre nézve, annak az idején az iskola hirdetési tábláján fog közzé tétetni.

A tanintézetünk ötödik osztályába belépő tanulókat s azok szüleit e helyen továbbá még arra is figyelmeztetjük, hogy az V. osztálylyal kezdődő **latin nyelvi** tanfolyamba, a nmltszerű vall. és közokt. m. kir. Miniszter urnak 1891. december, 23-án 86075. sz. a. kelt rendelete értelmében, minden a IV. osztályt elégséges előmenettel végzett tanuló beléphet.

Tekintve, hogy a latin nyelvi tanfolyamnak sikeres végzése, illetve a **latin nyelvi pótérettségi** bizonyítványt megszerzése, a reáliskolát végzett tanulóknak **az orvosi és jogi pályát** is megnyitja, a latin nyelvi tanfolyamban való részvételt tanulóinknak melegen ajánljuk. A tanulás díjtalan.

Magántanulók, kik magán úton, vagy magánintézetben tanultak és előmeneteliükről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, az igazgatónál való előleges bejelentés és annak kimutatása mellett, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet, mely magánintézetben, illetőleg hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték, tehetnek vizsgálatot az e célra megállapított időben; az ilyen magántanuló tartozik fizetni: 48 kor. tandíjat, 7.40 kor. felvételi és értesítő díjat és 80 kor. vizsgadíjat.

A középiskolai izraelita tanulóknak a szombati és más ünnepnap i írás és rajzolás alól való felmentést az 55.711—1892. sz. v. m. rendelet értelmében maga az igazgató adja meg a szülőknek az aláírásra nézve hatóságilag igazolt írásbeli kérvénye alapján. Mindamellett a felmentett tanuló az illető órában, felmentettsége daczára jelen tartozik lenni s ha lehetséges, pl. a mennyiség-tanból szóbeli feleletre fel is hívható. Ha az osztály kizárólag feladatírással, vagy rajzolásal van elfoglalva — s magyarázat nem fordulhat elő — a felmentett tanuló azon idő alatt ugyane tárgy elméleti, vagy értelmező leckéiből examinálandó, vagy ismétlő tanulással tartozik foglalkozni.

A tanulóknak csak bekötött tankönyveket szabad használni.

A m. államvasutak központi menetjegyirodája a nmt. vallás és közokt. m. kir. miniszteriumnak 1904. január 4-én 4282 eln. — 1903. sz. a. kelt rendelete alapján „Ifjusági Utazási Takarékpénztár“-t szervezett, a melylyel könnyű módon lehetővé teszi a tanuló ifjuság szünidei társasutazását. A tanári kar a jövő tanévben megkísérli a gyűjtést ezen célra.

XV.

A tanulók érdemsorozata az 1903—1904-ik tanévben.

Rövidítések megmagyarázata: **tdm.** = tandíjmentes; **ftdm.** = féltandíjmentes; **ösz.** = ösztöndíjas; **ism.** = ismétlő; **önk. ism.** = önkéntes ismétlő; **m.** = fel van mentve.

Előmenetelből:

- 1 = jeles,
- 2 = jó,
- 3 = elégséges,
- 4 = elégtelen.

Magaviseletből:

- 1 = jó.
- 2 = szabályszerű,
- 3 = kevésbbé szabályszerű,
- 4 = rossz

Dolgozatok külső alakjánál:

- 1 = szép,
- 2 = csinos,
- 3 = rendes,
- 4 = elég rendes,
- 5 = rendetlen.

A vastag betűvel szedett nevek jelentik, hogy az illetők **Jeles** tanulók.

I. A) osztály.

Osztályfőnök: *Strauch Jenő.*

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Matematika	Rajz	Ének	Tornázás	Dolg. külső al.	Magaviselet
Aranyos Ferenc	3	4	3	3	3	4	4	3	3	3	3
Barilich Ede			k	i	m	a	r	a	d	t	
Bárcsny Kálmán	2	2	2	2	2	2	2	1	3	3	1
Braun Emil	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
5 Brenner Ferenc			k	i	m	a	r	a	d	t	
Cserich Ferenc ftdm.	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1	1
Deutsch Endre	1	1	2	1	2	1	1	2	3	2	1
Dollmayer József	2	4	4	4	3	3	2	3	3	3	1
Fischer Húgó ism.	3	3	3	3	3	2	2	4	3	3	2
10 Fischer Imre	1	1	1	2	2	1	2	2	3	3	1
Gállász Jenő	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	1
Grünbaum Náthán	2	2	1	2	2	2	2	3	3	3	1
Hacker Sándor	3	3	2	3	3	2	3	2	3	3	1
Hochholzer József	1	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1
15 Hoffmann Károly	2	3	3	3	3	2	2	4	3	1	1
Horváth József tdm.	1	1	2	1	1	1	1	1	3	1	1
Jóna Sándor	2	3	3	3	3	2	3	4	1	3	2
Kaschanszky Wladimir			k	i	m	a	r	a	d	t	
Kopstein Rezső	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
20 Krausz Emil	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	1
Krausz Miklós	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	1
Kretzinger Béla	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	1
Lörincz Gyula	3	4	3	4	3	4	3	4	3	3	1
Marhold István	1	1	1	2	1	2	2	1	3	2	1
25 Mayer Frigyes	3	4	3	4	3	3	3	2	3	3	1
Mechle József	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1
Moses Bódog	3	3	3	4	3	3	3	2	3	3	1
Nagy József	1	3	3	3	3	3	2	2	3	2	1
Pintér Ferenc ftdm.	1	1	1	2	1	1	2	2	3	2	1
30 Pollák Jenő	2	2	2	3	3	1	3	3	3	2	1
Pozsgai Zoltán	2	4	4	3	3	3	3	3	3	3	1
Proszky Károly ism.	2	3	3	3	3	3	2	3	1	3	1
Rosenheim Lajos	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1
Schey András			k	i	m	a	r	a	d	t	
35 Schlesinger Gusztáv	1	3	2	3	2	2	3	3	3	3	1
Schwarz Samu	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Seltenhofer Ödön	1	2	3	3	2	3	3	2	3	2	1
Szijjártó István	2	3	3	3	2	3	2	2	2	2	1
Weinberger Rezső	2	2	2	3	3	1	2	3	1	2	1
40 Wenczel Román	2	3	3	3	3	2	2	3	3	3	1
Wieder József	1	1	1	2	2	1	2	3	3	2	1
<i>Magántanuló:</i>											
Müller Oszkár	2	1	3	3	2	3	2	—	—	—	—

Összesen: 42.

I. B) osztály.

Osztályfőnök: Müller József dr.

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szépírá	Tornázás	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Bischitz Salamon		k	i	z	á	r	a	t	o	t	t	
	Bleich Jenő ftdm.	2	1	2	2	2	2	2	3	3	2	3	1
	Boninsegna Ernő	1	1	2	2	1	3	1	1	2	1	2	1
	Braun Izidor	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	4	1
5	Császár Imre ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
	Deutsch Jakab	2	2	1	3	2	1	2	3	2	3	3	1
	Fiedler Viktor	2	2	3	3	3	2	3	3	1	3	3	2
	Fischer Henrik			k	i	m	a	r	a	d	t		
	Fodor József	2	3	3	3	3	3	4	4	3	3	5	2
10	Frischmann Gyula	2	1	1	2	3	2	2	1	3	2	2	1
	Grafel József	2	2	2	2	2	3	2	3	3	3	3	1
	Groff Gyula	1	2	2	2	1	3	2	3	3	2	3	1
	Heuffel Rezső ftdm.	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	1
	Hünner Róbert	2	3	3	3	2	2	2	2	1	3	3	1
15	Kastner Ferenc	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2	3	1
	Koch Rezső	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Kovács Kálmán	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	2
	Krausz Ernő	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Krausz Ferencz	3	2	3	2	2	2	2	3	1	3	3	2
20	Locsmándy Géza	2	3	3	2	2	2	3	3	2	3	4	2
	Mandl Mór	2	2	1	2	2	2	1	3	2	2	3	1
	Mayer Fülöp	2	3	2	2	2	1	1	3	3	3	3	1
	Mayrhofer Pál	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1
	Mühl Nándor	1	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	2
25	Óry Ferenc	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3	3	1
	Perlaky Jenő			k	i	m	a	r	a	d	t		
	Rajki István	2	2	2	3	2	2	1	2	1	3	3	1
	Schiller Samu			k	i	m	a	r	a	d	t		
	Schischa Izidor ftdm.	1	1	1	2	1	1	1	2	3	2	3	1
30	Schlenger Béla	2	3	2	2	3	3	2	3	3	2	3	1
	Schweiger Adolf	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	4	1
	Steiner Emil	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Stessel Emil			k	i	m	a	r	a	d	t		
	Szilasi Aladár	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3
35	Tárnok Gyula ftdm.	1	1	1	2	2	1	1	1	3	2	2	1
	Varga József	3	1	1	3	3	2	1	3	1	3	3	2
	Wallner Emil	2	3	3	3	3	4	4	3	3	2	4	2
	Wiedemann Lajos	1	3	2	2	2	3	2	2	m	2	3	1
Magántanuló:													
	Meller Andor	2	2	2	2	1	3	2	—	—	—	—	—
Összesen : 39.													

II. osztály.

Osztályfőnök: Stodolni Gyula dr.

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szépíró	Tornázás	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
Ádám Géza öszt.	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	2
Barvitzius Nándor tdm.	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	3	1
Bekk Gusztáv	1	2	2	2	3	2	3	2	1	3	4	2
Bognár Lajos ftdm.	2	2	3	3	2	2	2	3	2	3	4	1
5 Böhm Rikárd	2	2	1	3	3	2	2	3	3	3	4	1
Breuer Rezső	3	3	2	3	2	3	2	2	2	3	3	1
Darás József tdm.	2	1	2	1	1	2	2	3	1	3	4	2
Fityma Sándor	1	2	2	1	2	2	2	3	2	2	4	1
Fodor Zsigmond	2	2	1	2	3	2	2	2	3	3	3	1
10 Freund Ernő	1	3	3	3	3	3	3	2	1	2	4	1
Glück Jakab	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1
Hajek Zoltán			k	i	m	a	r	a	d	t		
Hammer Ferenc	1	2	1	1	1		1	3	2	2	3	1
Holzer Lajos ftdm.	2	2	1	2	2	2	2	1	1	3	1	1
15 Horn János	3	3	2	3	3	3	2	2	1	2	4	1
Huszár Gyula	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2	1
Kammerloher János	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	4	3
Katoch Gyula tdm.	2	3	1	2	3	2	2	1	m	3	3	1
Klein Rezső	2	2	2	3	3	3	2	2	m	3	4	1
20 Kovalszky János	1	3	2	2	3	2	2	3	2	3	4	1
Kund György	1	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	1
Lang József	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	4	2
Manninger Viktor	1	3	2	3	3	3	3	3	1	3	4	2
Menczel Tihamér ftdm.	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	4	1
25 Németh István	3	3	4	3	3	3	3	3	1	3	4	2
Niemetz Sándor	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	4	2
Permayer Ferenc	3	3	2	3	3	3	3	3	m	3	4	2
Prazsky-Eichinger Károly	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1
Rákosi Mátyás ftdm.	1	1	2	1	2	1	1	3	3	3	4	1
30 Riedl Viktor	3	4	3	3	3	3	3	2	1	3	4	1
Rüll Ottó ism.	1	3	3	2	3	3	2	1	2	3	2	1
Schätzel Vilmos	1	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2	1
Schiller Arnold	2	3	3	3	3	3	3	3	m	3	4	1
Schvartz Zsigmond	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1
35 Sohár Lajos tdm.	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	4	1
Steinhof Arthúr	2	4	3	4	4	3	4	3	1	3	4	2
Szilágyi Pál	3	3	4	3	3	4	3	3	1	3	5	3
Varga Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vendl Károly tdm.	1	1	2	1	1	1	2	3	m	2	4	1
40 Weiss Jenő ism.	2	3	3	2	2	3	3	2	3	3	4	2
Wöllner Frigyes	3	3	3	1	3	2	2	3	3	3	4	1

Összesen: 41.

III. osztály.

Osztályfőnök: *Agh Lajos dr.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Andreska Henrik	1	2	2	2	2	2	1	2	2	1	3	3	3	1
	Ágoston Ernő ftdm.	2	2	3	3	2	2	2	3	2	1	3	2	4	1
	Blumschein Ignác	3	3	4	4	3	3	3	3	3	2	3	3	4	1
	Breuer Arnold	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	4	2
5	Czencz Jenő	1	3	3	3	2	3	1	1	3	3	3	3	5	1
	Fennesz József	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1
	Finta József	1	2	3	3	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1
	Firnberg Dávid ftdm.	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2	3	3	3	1
	Gombás Sándor	2	3	4	3	3	3	4	4	3	3	2	3	4	1
10	Hacker Gyula	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	5	1
	Hadarics József tdm	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	3	2	1	1
	Heiszler László	3	4	3	4	3	4	3	4	3	3	2	2	4	3
	Huber Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4	2
	Jusits Károly	2	3	4	3	2	3	3	3	2	2	2	3	3	2
15	Kaufmann Dezső tdm.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	m	1	3	1
	Kirschbaum Dávid tdm.	1	3	2	1	3	2	1	1	1	1	1	2	3	1
	Kopstein Jenő	2	1	2	2	2	1	2	2	2	3	3	3	3	2
	Kopstein Rikárd ftdm.	2	3	3	2	3	3	3	3	2	2	1	3	4	1
	Korsunszky Dezső	3	3	3	3	2	2	1	3	2	3	2	2	4	2
20	Krizmanich János tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Kún Lajos	1	3	3	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	1
	Lederer Leó	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
	Lencz István	2	2	2	3	3	3	2	1	2	2	2	3	3	1
	Lencz Sándor	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2	1	3	4	2
25	Mayer Adolf	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	4	1
	Pollák Dávid	3	4	4	4	3	3	4	4	3	3	3	3	4	2
	Pollák Mór tdm.	2	2	3	3	2	2	1	2	3	3	3	3	5	1
	Sánta János	1	2	3	2	3	2	3	3	3	2	3	3	4	1
	Scharf Nándor	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	2	4	2
30	Seltenhofer Frigyes	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	4	2
	Singer József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1
	Stessel Miksa	3	3	4	3	3	3	4	4	3	3	3	2	3	2
	Ullmann Ede	vi z s g á l a t l a n m a r a d t													
	Weiler Arnold	1	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	4	1
35	Weisz Gusztáv	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	4	1
	Wildzeisz János	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	m	3	3	1
	Willingstorffer Endre	2	2	3	3	3	2	3	4	3	3	3	2	3	1
	<i>Magántanuló:</i>														
	Lehner János ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—	—	—
	Müller Viktor	3	2	3	3	3	2	3	3	2	2	—	—	—	—
40	Wosinski Ernő	2	3	4	4	4	3	4	4	3	3	—	—	—	—

Összesen: 40.

IV. osztály.

Osztályfőnök : Török Mihály.

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Bischitz Henrik	3	4	4	4	3	3	4	4	4	3	3	5	2
	Böhm Oszkár tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1
	Breuer Adolf	2	3	4	4	3	3	4	3	3	2	3	4	1
	Brückner Jenő	2	2	1	3	2	1	1	2	3	3	1	3	1
5	Deutsch Bertalan	2	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3	4	1
	Deutsch Béla	1	2	3	3	2	1	3	2	2	3	2	4	1
	Deutsch Győző tdm.	1	2	1	2	1	1	2	1	3	1	2	4	1
	Eitler Jenő tdm.	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	2	3	1
	Firnberg Zsigmond ftdm.	1	1	3	3	1	1	3	1	3	3	3	4	1
10	Fuchs Miksa	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	3	4	2
	Füredi Oszkár	2	3	2	3	3	2	3	2	3	2	2	4	1
	Grünvald Józsa	1	3	2	3	3	2	4	4	4	3	2	5	1
	Heinecz István	3	3	3	4	3	2	3	3	2	2	2	3	1
	Heinrich Rezső	3	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3
15	Horváth Béla tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2	1
	Horváth József tdm.	1	3	3	2	2	2	2	1	2	2	2	3	1
	Konráth Árpád	3	2	3	3	2	2	3	3	1	1	2	3	1
	Kretz Árpád	2	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	3	1
	Lagler János	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1
20	Lederer Jenő ism.	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2
	Mašek József tdm.	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Mayer Miksa	2	3	3	3	2	3	3	2	4	3	3	4	1
	Mózes Béla	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Permayer Arthúr	3	3	2	4	2	3	3	3	2	1	3	3	2
25	Pollák Mór tdm.	2	3	3	2	2	2	2	2	2	3	1	3	1
	Romwalter Alfréd	1	2	2	3	2	2	3	2	2	m	2	3	1
	Rosenheim Arthúr	2	3	3	2	3	2	2	2	3	2	2	3	1
	Schimetitsch Gyula	2	2	3	3	2	2	3	2	2	1	2	2	1
	Schnöller Béla	3	4	4	4	3	3	3	3	4	3	3	4	2
30	Seedoch Tivadar	1	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	1
	Steinbach János ism.	2	3	3	3	3	3	3	2	1	3	3	3	2
	Tálos Károly	1	3	4	3	3	3	3	3	4	3	1	4	1
	Tormássy Ján. önk. ism., tdm.	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	3	2
	Tschurl Ernő	1	1	1	1	1	1	2	1	1	3	1	3	1
<i>Magántanuló :</i>														
35	Ocskói Ocskay Sándor	2	3	4	3	3	2	3	2	2				
Összesen : 35.														

V. osztály.

Osztályfőnök: *Faragó Andor.*

A tanuló neve	Vallásan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettud.	Vegytan	Mennyiségtan	Szabakézi rajz	Tornázás	Latin nyelv	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
Babits Rezső	2	3	2	3	2	2	3	3	2	2	3	3	4	1
Blum Zsigmond tdm.	1	1	1	1	2	1	2		2	m	1	3	3	1
Burián Ottó				k	i	m	a	r	a	d	t			
Czap Endre	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1
5 Danzer Jenő	3	3	2	3	3	3	3	3	3	1	—	3	3	2
Eitler Pál tdm., öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	m	1	2	1	1
Fleischhacker Gyula tdm., öszt.	1	2	2	1	1	1	2	1	1	2	1	2	3	1
Freund Pál	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	—	2	3	1
Hofmann Vilmos tdm.	1	2	1	1	1	2	2	3	3	2	2	2	3	1
10 Holzinger Kornél	1	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1
Horovitz Adolf ftdm.	2	2	2	3	2	2	2	1	1	2	—	2	3	1
Horváth Olivér tdm.	1	1	1	1	1	2	2	3	3	3	2	1	2	1
Job Oszkár	2	2	1	3	2	2	2	1	2	2	—	3	2	1
Kern Endre	1	4	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	4	1
15 Kirkovits Lajos tdm.	1	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	2	3	1
Kollwentz Rajnold	2	3	3	4	3	3	3	2	3	m	—	1	4	2
Kovalszky Viktor				k	i	m	a	r	a	d	t			
Lederer Lajos	2	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1
Lipthay Béla	2	4	3	2	3	2	3	4	4	3	3	3	5	1
20 Müller Oszvald	2	3	3	3	3	3	3	3	4	3	—	3	5	1
Schármár Jenő	2	4	4	4	3	3	3	4	2	3	—	2	4	1
Schmeykal Oszkár	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	—	3	4	3
Schummel Rezső tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1
Tschurl Károly	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3	2	3	3	1
<i>Magántanuló:</i>														
25 Sütő Béla	1	3	3	3	3	3	2	3	3	—	—	—	—	—
<i>Összesen: 25.</i>														

VI. osztály.

Osztályfőnök: *Gábor Áron.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettud.	Vegytan	Mennyiség	Ábrázoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Latin nyelv	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Adler Sándor ftdm.	2	2	2	3	2	2	3	3	3	2	2	—	3	3	1
	Brandl Antal	3	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3	—	3	4	1
	Ehrenhaft Gyula tdm.	1	3	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	4	1
	Fischer Emil	3	3	3	3	3	3	3	4	4	2	2	—	3	4	1
5	Gyengő Béla	2	2	2	2	2	1	1	3	3	2	3	—	2	2	1
	Kass László	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	—	3	4	2
	Kiss Jenő tdm. öszt.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2	2	1
	Kopstein Károly	2	3	3	3	2	3	4	3	4	2	2	—	2	2	1
	Kovács Henrik	2	3	2	3	2	2	2	3	3	3	3	—	2	4	1
10	Lang Károly	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	1
	Mechle Béla	3	3	3	4	3	3	3	4	3	2	2	—	3	3	1
	Mechle Géza	2	3	3	4	3	3	3	3	3	2	3	—	3	4	1
	Müller József	2	2	3	2	2	3	2	3	3	3	2	3	3	3	1
	Ottopál Brúnó	1	2	3	2	1	2	2	3	2	2	3	—	3	4	1
15	Palló Pál	2	2	3	2	1	3	3	3	3	1	1	3	2	3	1
	Pittner János	1	2	3	2	1	2	2	3	3	3	3	2	2	3	1
	Pollák Lipót tdm.	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	3	2	3	1
	Procházka Arthur	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2	1	—	2	3	1
	Richly Rezső tdm.	1	2	1	2	1	2	2	3	2	1	m	3	2	3	1
20	Róka József tdm.	2	2	3	2	1	3	3	2	3	2	3	—	3	3	1
	Somogyi Sándor	1	3	3	3	1	2	2	3	1	1	3	—	2	3	1
	Tóth Dezső	1	1	3	2	2	1	1	2	2	2	1	3	2	2	1
	Uhlig László	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	1	—	3	3	1
	Wolf János tdm.	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	m	1	1	3	1
<i>Magántanuló:</i>																
25	Blaskovič Gyula ism.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	—	—	—	—	—
	Matkovich Géza					m	e	g	h	a	l	t				
Összesen: 26.																

Osztályfőnök: *Vendl Aladár.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Egészségtan	Latin nyelv	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Árpási Gyula öszt.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	2	3	1
	Blaskovič Gyula	2	3	3	3	3	4	3	4	3	2	2	2	—	2	4	1
	Breuer Ernő	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2	3	2	3	2	3	1
	Bunzlau Róbert	2	2	1	3	2	3	2	3	3	3	1	3	—	2	3	1
5	Geiringer Zsidmond	vi	zs	3	3	1	a	t	la	n		m	a	r	a	d	t
	Gergely József	2	2	3	3	3	4	3	3	2	1	2	2	—	2	2	2
	Graf Frigyes	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1	3	—	2	3	1
	Graner Pál	2	2	3	2	2	2	2	1	2	3	m	2	—	2	4	2
	Grünvald Fülöp tdm.	1	2	1	3	1	2	2	3	3	3	3	2	3	2	3	1
10	Jagsich János	1	2	3	3	1	1	2	1	1	1	2	2	—	2	3	1
	László Pál	1	1	3	2	1	2	2	1	1	1	1	1	3	2	3	1
	Lenk Jenő ftdm.	1	2	1	2	2	3	3	1	1	2	2	2	3	1	3	1
	Meiszner Jenő	2	2	3	2	1	1	2	1	1	2	1	2	—	2	3	1
	Putz Sándor	1	2	2	2	3	3	2	3	3	2	2	1	—	2	3	1
15	Rosenberger Miksa	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	—	2	3	1
	Rosenfeld Gyula ism.	2	3	3	2	2	2	2	3	2	3	3	2	4	2	3	1
	Schwarz Rezső tdm., öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	2	1
	Steiner József	1	2	2	2	1	2	1	1	1	3	3	1	—	2	3	1
	Varga Vilmos	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	3	1	1	1	2	1
<i>Magántanuló:</i>																	
20	Kherndl Ernő	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—	—	—	—	—
	Kuffler Vilmos ism.	vi	zs	g	á	l	a	t	la	n		m	a	r	a	d	t
Összesen: 21.																	

VIII. osztály.

Osztályfőnök: *Faragó József.*

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiség	Ábrázoló geom.	Szabadkézi rajz	Bölcsész	Tornázás	Latin nyelv	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
Bauer Dezső oszt.	3	3	3	3	2	3	3	2	3	2	2	—	2	3	1
Blum Frigyes tdm.	1	2	1	2	1	2	2	2	3	1	3	3	2	3	1
Blum Simon tdm.	1	2	1	3	1	1	2	1	3	1	2	3	2	3	1
Eichhinger Károly ftdm.	1	3	2	3	1	2	3	1	3	2	2	—	2	3	1
5 Groff Sándor tdm., oszt.	1	2	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	2	3	1
Kherndl Ernő	2	4	4	3	3	3	3	3	3	3	m	—	3	4	1
Kollwentz Géza tdm.	1	2	1	2	2	2	1	1	2	2	m	3	1	2	1
Kollwentz Ödön tdm.	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	m	2	1	2	1
Kún Róbert	1	3	3	3	1	2	2	2	3	2	2	—	2	3	1
10 Lauffer Ignác	2	2	3	3	1	3	4	3	3	2	2	—	2	3	1
Lederer Manó	2	3	2	2	1	3	3	3	3	2	3	—	2	3	1
Ludwig Gyula	1	3	2	3	2	1	2	1	3	2	2	—	1	3	1
Lülik Gyula	1	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1	—	2	2	1
Révész Mátyás ftdm. oszt.	1	1	1	2	1	2	3	2	3	1	2	—	2	3	1
15 Riedl Sándor	2	3	2	3	2	3	4	2	2	2	2	—	2	3	1
Schummel János tdm.	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	—	1	2	1
Schummel Sándor tdm.	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	3	1
Szakonyi Győző tdm.	1	2	3	3	2	2	3	2	3	2	2	—	2	3	1
Tritremmel István tdm., oszt.	vi	zs	g	á	l	at	l	an		m	a	r	a	d	t
20 Vendl Aladár tdm., oszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1
Zollschan Ignác	1	2	2	3	1	3	3	2	3	2	3	—	3	3	1
<i>Magántanuló:</i>															
Vendler László ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	—	—	—	—	—
<i>Összesen: 22.</i>															

XVI.

Az érettségi vizsgálatra vonatkozó adatok.

Írásbeli érettségi vizsgálat 1904. május 24., 25., 26. és 27-én volt.

Írásbeli tétel.

A magyar nyelvből: 1. A magyar népdal és képviselői a magyar irodalomban. 2. A magyar szabadságharcok összefüggő áttekintése Bocskaytól II. Rákóczi Ferencig. Vázolandó, mely okok idézték elő e fölkeléseket s mily eredményei voltak azoknak nemzeti önállásunk megtartására? 3. A fény és hő hatása a szerves életre. 9 tanuló az 1-ső tételt, 6 tanuló a 2-ik tételt és 3 tanuló a 3-ik tételt választotta. Eredmény: 3 jeles, 5 jó, 9 elégséges, 1 elégtelen.

A német nyelvből: 1. Szabad dolgozatul: Welche Folgen hatte die Türkenherrschaft für die Kulturzustände in Ungarn? 2. Fordításul: Rákóczi Ferenc és a kurucdalok. 4 tanuló a szabad tételt és 14 tanuló a fordítást választotta. Eredmény: 6 jeles, 6 jó, 3 elégséges, 3 elégtelen.

A francia nyelvből: Fordításul: Az arany dohányszelence. Eredmény 10 jeles, 6 elégséges, 2 elégtelen.

A mennyiségtanból: 1. Szerkesztessék kör, mely kerestülmegy két adott ponton (P_1 P_2) és középpontja adott helyzetű és küllőjü kör kerületén fekszik. Mi lesz a keresett kör egyenlete, ha P_1 koordinátái: $X_1 = 2$, $Y_1 = 11$; P_2 koordinátái: $X_2 = 10$, $Y_2 = 5$ és a középpont az $X^2 + Y^2 = 25$ körön fekszik? 2. Valakinek 25 éven át évi 1250 korona utólagos járadékra van joga; ezen járadékot 10 évig nem veszi fel. Mekkora járadékot kap 10 év múlva, a további 15 éven át, minden év végén? $p = 4.5$. Eredmény: 5 jeles, 7 jó, 5 elégséges, 1 elégtelen.

Szóbeli érettségi vizsgálat június 13. és 14-én volt.

Az érettségi vizsgálat eredményének áttekintése.

	Hányan jelentkeztek az érettségi vizsgálatra?	Az írásbelin		A szóbelin					Az érettségit végzett ifjak pályaválasztása									
	hány készítette el minden dolgozatát legalább elégséges eredménnyel?	hány utasított az írásbeli alapján ismétlő-vizsgálatra?	Hányan bocsáttattak összesen szóbelire?	érett?			hány lett teljesen	hány jól	hány egyszerűen	hány utasított javító vizsgálatra?	hány utasított ismétlő vizsgálatra?	bölcsészi	jogi	építési	gépészi	vegyészi	állatorvosi	alsóbb hivatalnoki
18	14	1	17	2	7	5	1	—	2	3	1	3	2	1	2			

Tornavizsgálat június 15-én.

A versennyel kapcsolatos tornavizsgálat a játéktéren a következő sorrendben folyt le:

1. Gyülekezés az iskola udvarán reggel $\frac{3}{4}$ 7 órakor, indulás a játéktérre 7 órakor.
2. A játéktéren felvonulás oszlopokba. Közös szabadgyakorlatok.
3. Versenyfutás osztályonként 10-es csoportokban.

I—II. osztály 50 méter.

Elsőnek érkeztek: Cserich Ferenc, Jóna Sándor, Pozsgai Zoltán, Proszky Károly I. A), Boninsegna Ernő, Deutsch Jakab, Koch Rezső I. B), Kammerloher János, Németh István, Schvartz Zsigmond II. osztályú tanulók.

Másodiknak érkeztek: Fischer Imre, Hochholzer József, Kopstein Rezső, Szijjártó István I. A), Braun Izidor, Fiedler Viktor, Krausz Ferenc I. B), Breuer Rezső, Freund Ernő, Riedl Viktor, Szilágyi Pál II. oszt. tanulók.

III.—IV. osztály 60 méter.

Elsőnek érkeztek: Fennesz József, Jusits Károly, Kopstein Rikárd III., Konráth Árpád, Schimetitsch Gyula IV. osztályú tanulók.

Másodiknak érkeztek: Firnberg Dávid, Krizmanich János, Weisz Gusztáv III., Kretz Árpád, Permayer Arthur, Tormássy János IV. oszt. tanulók.

V.—VI. osztály 80 méter.

Első: Danzer Jenő, Holzinger Kornél V., Kass László, Procházka Arthur VI. osztályú tanulók.

Második: Freund Pál, Schummel Rezső V., Fischer Emil, Müller József VI. osztályú tanulók.

VII. osztály 100 méter.

Első: Blaskovič Gyula, Steiner József,

Második: Jagsich János, Meiszner Jenő, Rosenberger Miksa.

4. Súlydobás távolba és magas ugrás. *Legnagyobb eredményt ért el:* Graf Frigyes VII., Danzer Jenő V., Fischer Emil VI., Eichinger Károly VIII., Procházka Arthur VI. osztályú tanuló.

Ezzel egy időben az I—IV. osztály játéka volt.

I. A) osztály „Sánta róka.”

I. B) „Futva ütő.”

II. „Tolvajúzó”

III. „Rejtő róta”

IV. „Üsd a harmadikat”.

5. Tornázás korláton. *Kitüntek.* Graf Frigyes, László Pál, Bunzlau Róbert, Meiszner Jenő, Jagsich János VII., Palló Pál, Procházka Arthur, Tóth Dezső VI., Schummel Rezső V., Krizmanich Janos III. osztályu tanulók.

6. *Tornázás lovon.* *Kitüntek:* Graf Frigyes, László Pál, Bunzlau Róbert VII., Palló Pál VI., Schummel Rezső V., Schimetitsch Gyula, Tormássy János IV., Krizmanich János III. osztályú tanulók.

7. Füles labda és kriket V—VIII. osztály.

8. Felállás oszlopokba és elvonulás.

Az intézet növendékei a tanév öt hónapja alatt hetenként délután a következő csoportokban gyakorolták magukat a játékokban: I. és II. osztály hétfőn, játékvezető: Stodolni Gyula dr. tanár, III. és IV. osztály csütörtökön, játékvezető: Faragó József tanár; V—VIII. osztály szombaton, játékvezető: Török Mihály tanár.

A nmlt. vallás- és közokt. m. kir. Miniszterium 51281—1904. sz. rendelettel még a következő munkákat küldötte a tanintézet legkiválóbb növendékei részére jutalmul; e jutalomkönyveket a következő tanulók kapták: Eötvös: A Karthausi, *Kiss Jenő* VI. o. t.; Arany: Prózai dolgozatok, *Schwarz Rezső* VII. o. t.; Vörösmarty: Zalán futása, *Eitler Pál* V. o. t.; Jókai: Kárpáthy Zoltán, *Horváth Béla* IV. o. t.; Salamon: Zrinyiek, *Vendl Aladár* VIII. o. t.

36164—1904. sz. rendelettel Kogutowicz M.: Franciaország iskolai fal térképét küldötte.

XVII.

Statisztikai táblázatok.

A tanulók áttekintése.

I.

Osztály	Felvétetett a tanév folyamán	Vizsgálatot tett				Vallásra nézve volt				Anyanyelvre nézve volt				Nyelvismeretre nézve volt			10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20 és több	
		haladó	magán	ismétlő	összesen	róm. kath.	ág. h. ev.	ev. ref.	izraelita	magyar	német	horvát	tót	csak magyarul beszél	csak németül beszél	háyan tudnak magyarul	életévét betöltötte											
I. A)	42	35	1	2	38	21	2	—	15	21	16	1	—	2	—	38	1	6	18	7	6	—	—	—	—	—	—	—
I. B)	39	32	1	1	34	18	6	—	10	23	11	—	—	7	—	34	4	10	12	7	—	1	—	—	—	—	—	—
II.	41	38	—	2	40	21	8	—	11	17	23	—	—	7	—	40	—	2	15	17	4	2	—	—	—	—	—	—
III.	40	36	2	1	39	18	4	—	17	27	12	—	—	15	—	39	—	—	1	7	13	17	1	—	—	—	—	—
IV.	35	31	1	3	35	15	4	—	16	18	17	—	—	8	—	35	—	—	—	6	12	12	5	—	—	—	—	—
V.	25	22	1	—	23	13	5	—	5	12	11	—	—	4	—	23	—	—	—	—	8	7	6	1	1	—	—	—
VI.	26	24	—	1	25	14	3	—	8	14	11	—	—	6	—	25	—	—	—	—	—	1	10	8	5	1	—	—
VII.	21	17	1	1	19	7	4	—	8	13	4	1	1	3	—	19	—	—	—	—	—	—	5	8	3	2	1	—
VIII.	22	20	—	1	21	10	4	—	7	11	10	—	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—	4	6	5	6	—
Összesen	291	255	7	12	274	137	40	—	97	156	115	2	1	52	—	274	5	18	46	44	43	40	27	21	15	8	7	—

II.

Osztály	Összesen a tanév végén	Előmenetel a rendes tan- tárgyakból						Magaviselet				A fegyelmi esetek száma				Egészségi állapot				Mulasztott tan- órák száma			tanórát nem mulasztott	Hány tanuló mulasztott	
		mindenből jeles	mindenből legalább jó	mindenből legalább elégséges	egyéből elégtelen	kettőből elégtelen	több tárgyból elég- telen	hány tanuló kapott				igazgatói	tanárkari	meg- rovásban részesült	tanács folytán eltávozott	kizárattott	betegségi eset		meghalt	igazolt	igazolatlan	összesen		igazoltan mulasztott	igazolatlanul mu- lasztott
								jó	szabályszerű	kevésbé sza- bályszerű	rossz						nem jár- ványos	járványos							
I. A)	38	1	10	20	1	2	4	34	2	1	—	1	—	—	—	92	—	—	—	486	—	486	11	26	—
I. B)	34	3	11	18	1	1	—	21	11	1	—	1	—	—	1	63	2	—	—	458	—	458	7	26	—
II.	40	5	6	24	3	1	1	29	9	2	—	2	—	—	—	70	5	—	—	697	—	697	8	32	—
III.	39	4	4	21	3	1	6	24	11	1	—	1	—	—	—	64	—	—	—	238	—	238	8	28	—
IV.	35	3	2	18	6	2	4	26	7	1	—	1	—	—	—	40	2	—	—	364	—	364	7	27	—
V.	23	2	5	9	4	—	3	18	3	1	—	1	—	—	—	61	—	—	—	462	—	462	4	18	—
VI.	25	—	5	14	2	3	1	23	1	—	—	—	—	—	—	66	2	—	—	447	—	447	5	19	—
VII.	19	1	4	12	1	1	—	16	2	—	—	1	—	—	—	32	—	—	—	240	—	240	3	15	—
VIII.	21	1	6	11	2	1	—	20	—	—	—	—	—	—	—	52	4	—	—	480	—	480	3	17	—
Összesen	274	20	53	147	23	12	19	211	46	7	—	8	—	—	1	540	15	—	—	3872	—	3872	56	208	—
Százalék		7·3	19·3	53·6	8·4	4·4	7·—	79·8	17·4	2·8	—	3·1	—	—	0·3										

A szülők polgári állása és a tanulók illetősége.

Osztály.	Összesen a tanév végén	Őstermelők			Iparos			Kereskedő és vállalkozó			Tisztviselő		Katona	Értelmiségi	Személyes szolgálatból élő	Magánzó (nyugdíjas stb.)	A tanulók illetősége			
		önálló		alkalmazott	önálló		alkalmazott	önálló		alkalmazott	köztisztviselő (állami, hatósági)	magán és társulati					helybeli	megyebeli	más megyebeli	ausztriai
		nagybirtokos és bérlő	kisbirtokos és bérlő		nagyiparos	kisiparos		nagykereskedő	kiskereskedő											
I. A)	38	1	3	1	1	9	1	—	11	—	6	—	1	3	—	1	21	14	3	—
I. B)	34	—	3	—	—	5	—	—	9	—	4	2	1	3	1	6	22	10	2	—
II.	40	—	1	1	3	5	—	—	7	4	7	3	1	2	5	1	32	6	2	—
III.	39	—	1	—	1	7	3	—	13	4	—	2	2	3	2	1	30	5	4	—
IV.	35	2	—	—	1	7	—	—	8	3	1	3	—	4	3	3	28	4	3	—
V.	23	2	—	—	1	1	—	—	4	—	1	5	—	4	2	3	17	3	3	—
VI.	25	2	1	—	—	5	1	—	7	3	2	—	—	1	2	1	11	8	6	—
VII.	19	3	1	—	—	4	—	1	2	2	—	1	—	3	—	2	9	5	5	—
VIII.	21	1	—	—	1	2	—	2	1	2	3	2	—	3	—	4	10	8	3	—
Összesen:	274	11	10	2	8	45	5	3	62	18	24	18	5	26	15	22	180	63	31	—

IV. A tanulók előmenetelének áttekintése.

Osztály	Érdemjegy	Vallás tan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Főrajz	Természetrajz	Természet tan	Vegytan	Mennyiség tan	Rajz és ábr. geom.	Szabadkézi rajz	Bölcsészet	Szépírá s	Tornázás	Egészség tan	Latin nyelv	Ének	Dolg. külső alakja	Magaviselet
I. A.	1	11	7	6	—	—	2	3	—	—	7	3	—	—	3	4	—	—	3	—	34
	2	17	9	8	—	—	9	13	—	—	15	18	—	—	12	4	—	—	12	4	2
	3	10	16	21	—	—	22	22	—	—	13	16	—	—	17	29	—	—	22	14	1
	4	—	6	3	—	—	5	—	—	—	3	1	—	—	5	—	—	—	—	14	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. B.	1	9	7	8	—	—	2	5	—	—	6	9	—	—	5	6	—	—	2	1	21
	2	18	9	9	—	—	14	13	—	—	12	13	—	—	5	7	—	—	14	4	11
	3	7	18	17	—	—	18	16	—	—	15	10	—	—	21	19	—	—	17	20	1
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	2	—	—	—	—	7	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
II.	1	15	6	9	—	—	10	6	—	—	6	6	—	—	5	11	—	—	2	2	29
	2	14	12	14	—	—	10	10	—	—	10	14	—	—	10	11	—	—	7	3	9
	3	11	20	14	—	—	19	23	—	—	23	19	—	—	25	13	—	—	31	7	2
	4	—	2	3	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	27	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—
III.	1	14	5	2	6	5	6	—	9	—	7	4	8	—	—	4	—	—	2	2	24
	2	16	10	8	7	9	14	—	6	—	5	16	14	—	—	9	—	—	12	3	11
	3	9	21	21	21	24	18	—	20	—	21	19	17	—	—	21	—	—	22	11	1
	4	—	3	8	5	1	1	—	4	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
IV.	1	13	5	6	3	6	—	—	8	—	3	7	4	—	—	4	—	—	5	—	26
	2	14	7	4	6	12	—	—	14	—	8	13	14	—	—	10	—	—	15	5	7
	3	8	21	20	19	17	—	—	13	—	20	13	11	—	—	19	—	—	14	17	1
	4	—	2	5	7	—	—	—	—	—	4	2	6	—	—	—	—	—	—	10	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
V.	1	11	5	7	7	5	—	5	—	5	5	—	5	—	—	3	—	3	2	1	18
	2	9	4	5	2	4	—	6	—	6	3	—	5	—	—	7	—	5	7	3	3
	3	3	10	8	11	14	—	12	—	12	13	—	11	—	—	9	—	5	13	10	1
	4	—	4	3	3	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	6	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
VI.	1	9	3	1	2	8	—	4	—	4	1	2	3	—	—	4	—	2	1	—	23
	2	11	10	7	10	10	—	8	—	8	4	5	14	—	—	7	—	1	11	4	1
	3	5	11	16	10	7	—	12	—	11	17	14	8	—	—	11	—	6	12	12	—
	4	—	1	1	3	—	—	1	—	2	3	4	—	—	—	—	—	1	—	8	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
VII.	1	9	3	5	2	7	—	—	3	3	7	7	6	—	—	4	5	2	3	—	16
	2	9	11	2	7	7	—	—	6	8	1	5	5	—	—	6	11	—	18	3	2
	3	1	5	12	10	5	—	—	9	8	10	7	8	—	—	7	2	4	—	13	—
	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
VIII.	1	15	5	9	3	12	—	—	5	—	2	9	3	7	—	4	—	2	6	—	20
	2	5	7	5	6	6	—	—	8	—	8	8	6	11	—	10	—	2	11	5	—
	3	1	8	6	12	3	—	—	8	—	9	4	12	3	—	3	—	3	3	14	—
	4	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—

TARTALOM.

	Lap.
Egy minimum-problema megfejtése elemi geometriai módszerrel	3
I. Adatok az intézet 1903—4. tanév történetéhez	7
II. Személyzet	11
III. A tanárok tudományos és irodalmi munkássága	13
IV. A rendes tárgyak felosztása	14
V. Tananyag	16
VI. Írásbeli dolgozatok kimutatása	28
VII. A könyvtárak gyarapodása	30
VIII. A szertárak gyarapodása	33
IX. Jótékonykezélu alapok	34
X. Segélyezések	44
XI. A „Berzsenyi-kör“ működése	46
XII. A közönséget érdeklő iskolai rendeletek	47
XIII. Az 1904 - 5. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke	48
XIV. A jövő tanévre és a tanulók felvételére vonatkozó közlemények	52
XV. A tanulók érdemsorozata	56
XVI. Az érettségi vizsgálatra vonatkozó adatok	66
XVII. Statisztikai adatok	69
